

AAS GJENSIDIGE BALTIC

Financial Statements
for the year ended 31 December 2013

CONTENTS

	Page
Information on the Company	3
Report of the Council and the Management Board	4 – 5
Statement of the Management's responsibilities	6
 Financial statements:	
Statement of Comprehensive Income	7 – 8
Statement of Financial Position	9 – 10
Statement of Changes in Equity	11
Statement of Cash Flows	12
Notes to the Financial Statements	13 – 59
Independent Auditors' Report	60 – 61

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

INFORMATION ON THE COMPANY

Name of the Company	Gjensidige Baltic
Legal status	Insurance joint stock company
Registration number and date	5000 321 0451, 15 August 1994, re-registered with the Commercial Register on 29 December 2004, re-registered on 28 December 2007
Address and contact details	Brīvības iela 39, Riga, Latvia, LV – 1010 Phone +371 6711 2222, Fax +371 6710 6444 E-mail: info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Management Board members and their positions	Kim Rud Petersen, Chairman of the Management Board Allan Kragh Thaysen, Member of the Management Board Katrīne Judovica, Member of the Management Board Anne Mari Kalager, Member of the Management Board Thomas Berg, Member of the Management Board
Supervisory Board members and their positions	Helge Leiro Baastad, Chairman of the Supervisory Board Jorgen Inge Ringdal, Member of the Supervisory Board Catharina Elisabeth Hellerud, Member of the Supervisory Board
Reporting year	01.01.2013 – 31.12.2013
Information on shareholder	Gjensidige Forsikring ASA (100%) Reg No. 938741700 Address: Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslo, Norway
Information on branches	Lithuanian branch of Gjensidige Baltic Address: T. Ševčenkos g. 21 LT-03111 Vilnius Estonian branch of Gjensidige Baltic Address: Sõpruse pst 145, 13417 Tallinn
Auditors	SIA KPMG Baltics Vesetas street 7 Riga, Latvia, LV – 1013 License No 55

REPORT OF THE COUNCIL AND THE MANAGEMENT BOARD

In 2013 AAS Gjensidige Baltic (the Company) continued to strengthen its position on the Baltic non-life insurance market. The Company mission is to safeguard life, health and assets for customers in the private and commercial markets by offering competitive insurance products. The Company in 2013 continued working on product development, more efficient operations, claims handling. The Company operates on the basis of a multi-channel strategy to ensure cost efficiency and customer satisfaction. The distribution models enable customers to choose whether they wish to have contact with Gjensidige by telephone, online or in person. Customer satisfaction is measured systematically. External surveys showed increased satisfaction among Gjensidige's customers.

In recent years non-life insurance market in Baltic countries has grown consistently. The Lithuanian non-life insurance market grew by 8.7% in 2013 (source: Central Bank of the Republic of Lithuania). The Latvian non-life insurance market grew by 11.01% in 2013 (source: Latvian Insurers Association). The Estonian non-life insurance market has shown an increase of 6.1% in 2013 (source: Statistics Estonia).

The Company's gross written premiums for general insurance operations in the Baltics amounted to LVL 47.8 million in 2013, compared with LVL 44.1 million in 2012, which corresponds to an increase of 8%. The largest increase in written premiums in the reporting year was in the travel insurance (22%), motor third party insurance (16%), and general liability insurance (10%). The results were achieved due to the Company's sales channels: direct sales, internet, agent networks and brokers. Among the measures that facilitated the achievement of the results for the reporting year one can name consistent development of the key product lines, improvement and development of the information system software, improvement of risk assessment in major lines underwriting. During the year 2013 42% (2012: 46%) of the total gross written premiums were written in Latvia, 44% (2012: 44%) – in Lithuania and 14% (2012: 10%) – in Estonia.

The largest share of the Company's insurance portfolio in 2013 is comprised of motor third party liability insurance 40%, followed by motor own damage insurance (CASCO) – 23%. Property insurance is the third largest line in the Company's insurance portfolio and represents 16%.

The profit after tax remained at LVL 4.2 million. Earned premiums for general insurance operations amounted to LVL 46 million in 2013, compared with LVL 41 million in 2012, which corresponds to an increase of 12%. Claims incurred for the general insurance operations amounted to LVL 29.2 million, compared with LVL 26.2 million in 2012, an increase of 11.6%. During the reporting year, the Company has paid gross claims to its customers in amount of LVL 30.1 million which is a 14.4% increase over the last year (LVL 26.3 million). The net operating expenses amounted to LVL 13.3 million, compared with LVL 12.3 million in 2012, an increase of 8.1%.

In order to decrease the share of insurer's liability, strengthen the protection of policy holders' interest, and based on legal requirements, the Company has paid significant attention to reinsurance and coinsurance. In 2013 updated reinsurance program with the parent company Gjensidige Forsikring increased the Company's risk underwriting capacity which resulted in a better competitive position.

The combined ratio was 92.3%, compared with 94.6% in 2012. The combined ratio for the year 2013 was affected by successful operations, sales activities and efficient internal control.

The Company's net income from investments was LVL 1.7 in 2013, compared with LVL 2.4 million the year before. The return on financial assets was 3.7 % in 2013. The return on financial assets is calculated as net financial income and expenses as a percentage of the average investment portfolio. The corresponding figure for the year 2012 was a return on financial assets of 5.1%. At the end of 2013, the value of the Company's investment portfolio was LVL 52 million (2012: LVL 53 million). In 2013 the Company continued successful investment activities in cooperation with SEB Wealth Management IPAS which is responsible for investment portfolio management during year 2013. The Company's investment portfolio is allocated between bank deposits, fixed income securities of different countries and corporations and investment certificates of investment funds.

During the reporting year, the Company's specialists continued marketing of insurance products in their markets of operation, through advertisement in mass media and catalogues, and by participating in other public activities. The Company's specialists have performed regular analysis of the Baltic insurance market which enabled them to perform current and prospective planning and formulate the Company's development strategy and tactics.

Cooperation partners

As a result of the Company's activities during 2013, cooperation with insurance brokers and commercial banks was continued, that contributed greatly to the Company's overall results. The Company cooperated with all largest brokers acting in the Baltic market.

Car service and dealership network can be mentioned as the second largest co-operation partners group with whom client service co-operation in motor insurance is created receiving claims applications in the service.

REPORT OF THE COUNCIL AND THE MANAGEMENT BOARD (continued)

Strategy

Accordingly it is expected that the number of contracts signed by the Company and the amount of written premiums will increase. Such a goal calls for loyal relationship with staff, clients, partners and the society.

The Company's new pan-Baltic organizational structure finally was realised in 2013. The Baltic shared functions were established for Claims, IT, Finance, Legal, HR, Underwriting.

The achievement of budget goals for 2014 will be focussed on the basic product lines, efficiency of sales channels, improvement of targeted processes and development of customer loyalty programs. Further improvements are planned in the claims settlement process in order to make this process available to customers and transparent, increase the claims reporting opportunities and the efficiency of claims administration.

Risk Management

In line with the Company's parent company's guidelines and risk management policies, a periodic comprehensive risk identification and assessment procedure was carried out in the reporting year through involvement of units in Latvia, Lithuania and Estonia, which provided information for further activities and improvement planning and identification. The Company's risk management policy foresees that risk assessment should result in the identification of risk groups, the likelihood of risk occurrence and their impact on the Company's financial results, activities for risk mitigation and responsibilities for the management of each separate risk.

The strategy proposed by the Company and approved by the shareholder during the time of its operation and the reporting period has promoted successful development of the Company by assessing the insurance market, opportunities, specifics and restrictions of legislation and competition and related risks, and management believe that capital adequacy, solvency and liquidity of the Company is sufficient.

Personnel

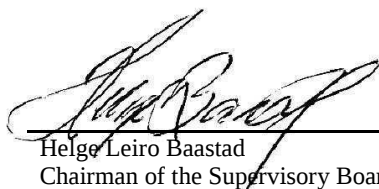
The Company had 687 employees at the end of 2013 (2012: 790), 262 of whom work in Latvia, 395 in Lithuania, 30 in Estonia.

In view of the growing insurance market, the Company has learned to appreciate the importance of personnel in the achievement of goals. Therefore, the Company has commenced development of a personnel motivation policy, talents are developed purposefully and career opportunities for more successful staff are promoted. The Company pays significant attention to recruiting in order to achieve the goal of the Company having motivated, professional, loyal and positively minded employees.

Another priority for the Company is increasing the personnel competency. During the reporting period, the Company organized appropriate staff training which helped achieve the operational results reflected in this annual report. The Company's operations throughout the Baltic region have significantly facilitated the exchange of experience and improvement of staff competencies.

No significant subsequent events have occurred that would materially impact the financial statements presentation.

On behalf of AAS Gjensidige Baltic management we would like to express our gratitude to our clients, shareholder, partners and staff for their contribution to achieving our common goals in the reporting period. The Company will continue to set realistic and challenging goals for meeting the interests of all stakeholders.

Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory Board

Kim Rud Petersen
Chairman of the Management Board

Riga, 27 March 2014

STATEMENT OF THE MANAGEMENT'S RESPONSIBILITIES

In 2013 the insurance joint stock company Gjensidige Baltic was managed by a board consisting of five Management Board members. The Management Board informed the Supervisory Board on the Company's activities on a regular basis.

The Company's management assumes the responsibility that the Company's transactions were recorded in accordance with the requirements of Latvian law and regulations and in accordance with appropriate and relevant accounting principles. The Company's management is responsible for maintaining the Company's resources and preventing fraud or other unfair dealings.

The Company's management assumes responsibility for the preparation of the Company's financial statements for 2013 prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) as adopted by the European Union to reflect the activities of AAS Gjensidige Baltic from 1 January 2013 to 31 December 2013.

The Company's management confirms that the Company's financial statements for 2013 have been prepared in accordance with the effective requirements of legislation and the Financial and Capital Market Commission and give a true and fair view of the Company's financial position at the end of the reporting year as well as the operating results and cash flows for the year in accordance with IFRS as adopted by the European Union.

The Company's financial statements for the year 2013 have been prepared on the basis of prudent decisions and assumptions of management.

Management confirms that the financial statements have been prepared on a going concern basis.

Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory Board

Kim Rud Petersen
Chairman of the Management Board

Riga, 27 March 2014

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2013

	Note	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Earned premiums	6	45,791	40,738
Gross written premiums	5	47,758	44,098
Reinsurer's share in written premiums	5	(1,232)	(913)
Changes in gross unearned premium and unexpired risk technical reserves	7	(735)	(2,306)
Change in the unearned premium and unexpired risk technical reserves, reinsurer's share	7	-	(141)
Other technical income, net	8	315	212
Claims incurred, net	11	(29,177)	(26,154)
Claims paid, net		(29,673)	(25,545)
Gross claims	9	(30,059)	(26,314)
<i>Claims paid</i>		(30,109)	(25,984)
<i>Loss adjustment expenses</i>		(2,044)	(1,920)
<i>Recovered losses</i>		2,094	1,590
Reinsurer's share in claims paid	9	386	769
Change in claim technical reserves	10	315	(1,411)
Change in claim technical reserves, reinsurer's share	10	181	802
Premium refunds	12	-	(315)
Net operating expenses		(13,301)	(12,258)
Client acquisition costs	13	(8,580)	(8,085)
Change in deferred client acquisition costs	14	147	199
Administrative expenses	15	(4,868)	(4,384)
Reinsurance commission income and profit share		-	12
Other technical expenses, net		-	(16)
Investment management expenses and commission fee payments		(62)	(69)
Net interest income	16	1,594	2,219
Net gain/losses from financial assets classified at fair value through profit and loss		174	281
Foreign exchange revaluation loss		(23)	(4)
Depreciation and amortisation		(277)	(272)
Impairment		-	(45)
Other income		33	332
Other expenses		(198)	(157)
Profit before corporate income tax		4,869	4,492
Corporate income tax	17	(675)	(330)
Profit of the reporting year		4,194	4,162

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME (continued)

For the year ended 31 December 2013

	Note	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Profit for the year		4,194	4,162
Other comprehensive income for the year		-	-
Total comprehensive income for the year		4,194	4,162

The accompanying notes on pages 13 to 59 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 27 March 2014, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory
Board

Kim Rud Petersen
Chairman of the Management Board

Agita Nitiša
Chief Accountant

Riga, 27 March 2014

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

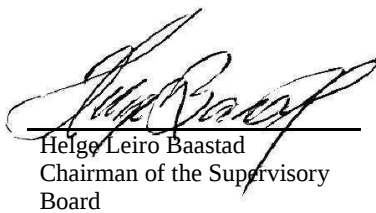
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION
As at 31 December 2013

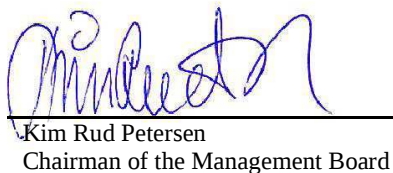
ASSETS

	Note	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Property and equipment	18	427	362
Buildings	19	125	145
Intangible assets	20	6,227	6,215
Total non-financial investments		6,779	6,722
Financial assets designated at fair value through profit and loss			
Investment certificates of investment funds	21	24	32
Debt securities and other fixed income securities	22	9,333	8,652
Held-to-maturity investments			
Debt securities and other fixed income securities	23	34,047	32,815
Term deposits with credit institutions	24	8,775	11,390
Total financial investments		52,179	52,889
Loans		1	15
Direct insurance receivables			
Policy holders	25	5,013	5,300
Intermediaries	25	765	334
Reinsurance receivables	26	173	559
Corporate income tax asset	33	276	282
Other receivables		127	130
Total loans and receivables		6,355	6,620
Deferred client acquisition costs	14	2,545	2,398
Other prepaid expenses and accrued income	27	248	90
Total accrued income and deferred expenses		2,793	2,488
Deferred tax asset	30	221	336
Reinsurer's share in technical reserves for outstanding claims	10	3,450	3,269
Total reinsurance assets		3,450	3,269
Cash and cash equivalents	28	1,970	3,558
TOTAL ASSETS		73,747	75,882

The accompanying notes on pages 13 to 59 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 27 March 2014, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory Board

Kim Rud Petersen
Chairman of the Management Board

Agita Nitiša
Chief Accountant

Riga, 27 March 2014

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION
As at 31 December 2013

LIABILITIES

	Note	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Equity			
Share capital		22,500	22,500
Reserve capital and other reserves		591	591
Retained earnings carried forward from previous years		4,127	6,993
Profit of the reporting period		4,194	4,162
Total equity	29	31,412	34,246
Liabilities			
Insurance liabilities			
Unearned premium and unexpired risk technical reserves	7	19,757	19,022
Technical reserves for outstanding claims	10	18,770	19,085
Total insurance liabilities		38,527	38,107
Creditors			
Direct insurance liabilities			
Policy holders		1,622	1,380
Intermediaries		117	215
Reinsurance liabilities	32	133	46
Corporate income tax liabilities	33	277	-
Taxes and social contributions	33	201	193
Other creditors	34	684	1,097
Total creditors		3,034	2,931
Provisions	31	257	290
Accrued expenses and deferred income	35	517	308
Total liabilities		42,335	41,636
TOTAL LIABILITIES		73,747	75,882

The accompanying notes on pages 13 to 59 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 27 March 2014, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory
Board

Kim Rud Petersen
Chairman of the Management Board

Agita Nitiša
Chief Accountant

Riga, 27 March 2014

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

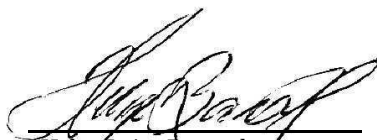
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

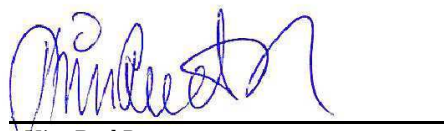
For the year ended 31 December 2013

	Share capital LVL'000	Revaluation reserve for buildings LVL'000	Reserve capital and other reserves LVL'000	Retained earnings LVL'000	Profit for the reporting year LVL'000	Total LVL'000
Balance as at 31 December 2011	22,500	43	591	5,507	1,443	30,084
Total comprehensive income						
Comprehensive income for the year	-	-	-	-	4,162	4,162
<i>Transactions with owners recorded directly in equity</i>						
Transfer of 2011 profit to retained earnings	-	-	-	1,443	(1,443)	-
Transfer to retained earnings related to in prior years disposed buildings	-	(43)	-	43	-	-
Balance as at 31 December 2012	22,500	-	591	6,993	4,162	34,246
Total comprehensive income						
Comprehensive income for the year	-	-	-	-	4,194	4,194
<i>Transactions with owners recorded directly in equity</i>						
Dividends to equity holders	-	-	-	-	-	-
Transfer of 2012 profit to retained earnings	-	-	-	(7,028)	-	(7,028)
	-	-	-	4,162	(4,162)	-
Balance as at 31 December 2013	22,500	-	591	4,127	4,194	31,412

The accompanying notes on pages 13 to 59 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 27 March 2014, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

 Helge Leiro Baastad
 Chairman of the Supervisory Board

 Kim Rud Petersen
 Chairman of the Management Board

 Agita Nitiša
 Chief Accountant

Riga, 27 March 2014

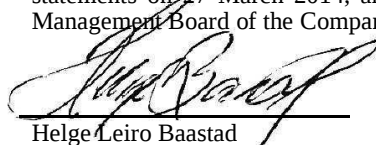
AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

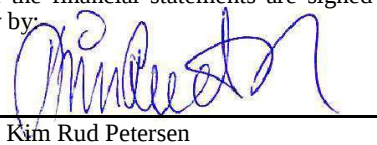
STATEMENT OF CASH FLOWS
For the year ended 31 December 2013

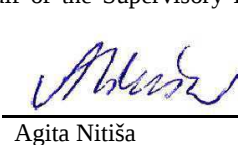
	Note	2013 LVL'000	2012 LVL'000
<u>Cash flow from insurance activities</u>			
Premiums received in direct insurance		48,118	43,655
Claims paid in direct insurance		(30,685)	(26,605)
Payments received from reinsurers		694	230
Payments made to reinsurers		(1,014)	(1,039)
Profits tax	33	(356)	(388)
Obligatory payments	36	(138)	(139)
Payments to employees		(3,173)	(3,105)
Payments to intermediaries		(3,877)	(2,204)
Other payment made		(8,082)	(8,442)
Other payments received		1,452	1,163
<u>Net cash flow from insurance activities</u>		2,939	3,126
<u>Cash flow from investing activities</u>			
Acquisition of investments:			
Debt securities and other fixed income securities		(14,119)	(11,556)
Term deposits with credit institutions		(5,575)	(12,402)
Total acquisition of investments:		(19,694)	(23,958)
Disposal of investments:			
Debt securities and other fixed income securities		11,746	4,672
Term deposits with credit institutions		7,713	8,958
Total disposal of investments:		19,459	13,630
Investment income:			
Debt securities and other fixed income securities		2,582	1,906
Term deposits with credit institutions		164	247
Total investment income:		2,746	2,153
Investment management expenses and commission fee payments		(62)	(69)
<u>Net cash flow from investing activities</u>		(2,449)	(8,244)
<u>Financing activities</u>			
Dividends		(7,028)	-
<u>Net cash used in financing activities</u>		(7,028)	-
<u>Net increase/(decrease) of cash and cash equivalents</u>		(1,586)	(5,118)
Impact of currency exchange rate fluctuations on cash and cash equivalents		(2)	(3)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year		3,558	8,679
Cash and cash equivalents at the end of the year	28	1,970	3,558

The accompanying notes on pages 13 to 59 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 27 March 2014, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory Board

Kim Rud Petersen
Chairman of the Management Board

Agita Nitiša
Chief Accountant

Riga, 27 March 2014

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(1) GENERAL INFORMATION

AAS Gjensidige Baltic (“the Company”) was founded in Riga, Latvia, in 1994 as a closed Insurance Joint Stock Company. The Company was re-registered with the Commercial register on 29 December 2004 and on 28 December 2007.

The Company provides insurance services to legal entities and individuals. The headquarters of the Company is located in Riga, Brīvības iela 39, Latvia, and insurance services are provided in branch offices and sales locations in Latvia, Lithuania and Estonia.

Information about the shareholder	<i>Name:</i> Gjensidige Forsikring ASA <i>Address:</i> Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslo, Norway <i>Shareholding:</i> 100 % <i>Ultimate controlling party:</i> Gjensidige Foundation (Gjensidigestiftelsen), owned by policyholders, holds 62.8 % shares of Gjensidige Forsikring ASA.
-----------------------------------	--

Information about the branches	<i>Name:</i> Gjensidige Baltic Estonian branch, <i>Address:</i> Sõpruse pst 145, 13417 Tallinn, Estonia <i>Name:</i> Gjensidige Baltic Lithuanian branch, <i>Address:</i> T. Ševčenkos g.21/Vytenio g.12, LT-03111 Vilnius, Lithuania
--------------------------------	--

The financial statements were authorized for issue by the Board of Directors on 27 March 2014. The financial statements will be presented to the annual shareholder’s meeting which has the power to request amendment and reissue of the financial statements.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(2) BASIS OF PREPARATION

Statement of compliance

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as adopted by the European Union, as required by the regulation *On the preparation of annual reports and consolidated annual reports of insurance companies, branches of non-EU insurance companies, reinsurance companies, and branches of non-EU reinsurance companies* and other regulations relevant to insurance companies issued by the Financial and Capital Market Commission (FCMC) of Latvia relevant for preparation of financial statements.

Functional and Presentation Currency

The financial statements are presented in thousands of lats (LVL 000's), unless otherwise stated, being the Company's functional currency.

Changes in accounting policies

Except for the changes below, the Company has consistently applied the accounting policies set out in Note 3 to all periods presented in these financial statements.

The Company has adopted the following new standards and amendments to standards, including any consequential amendments to other standards, with a date of initial application of 1 January 2013.

(i) Fair value measurement

IFRS 13 establishes a single framework for measuring fair value and making disclosure about fair value measurements when such measurements are required or permitted by other IFRSs. It unifies the definition of the fair value as the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. It replaces and expands the disclosure requirements about fair value measurements in other IFRSs, including IFRS 7.

In accordance with the transitional provisions of IFRS 13, the Company has applied the new fair value measurement guidance prospectively and has not provided any comparative information for new disclosures. Notwithstanding the above, the change had no significant impact on the measurements of the Company's assets and liabilities.

(ii) Other amendments to standards

The following amendments to standards with effective date of 1 January 2013 did not have any impact on these financial statements:

Amendment to IAS 1 – Presentation of financial statements

Amendment to IFRS 7 and IAS 32 – Offsetting of financial assets and liabilities
Amendment to IAS 19 (2011) – Employee benefits

Amendments to IAS 12 – Deferred tax: Recovery of Underlying Assets

New standards and interpretations not yet adopted

A number of new standards, amendments to standards and interpretations are effective for annual periods beginning after 1 January 2013, and have not been applied in preparing these financial statements. Those which may be relevant to the Company are set out below. The Company does not plan to adopt these standards early.

(i) IFRS 10 Consolidated Financial Statements, IFRS 11 Joint Arrangements, IFRS 12 Disclosure of Interests in Other Entities (2011)

IFRS 10 introduces a single control model to determine whether an investee should be consolidated. As a result, the Company may need to change its consolidation conclusion in respect of its investees, which may lead to changes in the current accounting for these investees. The Company does not expect the new standard to have any impact on the financial statements, the Company has no investments in other companies.

Under IFRS 11, the structure of the joint arrangement, although still an important consideration, is no longer the main factor in determining the type of joint arrangement and therefore the subsequent accounting.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(2) BASIS OF PREPARATION (continued)

The Company's interest in a joint operation, which is an arrangement in which the parties have rights to the assets and obligations for the liabilities, will be accounted for on the basis of the Company's interest in those assets and liabilities.

The Company's interest in a joint venture, which is an arrangement in which the parties have rights to the net assets, will be equity-accounted.

The Company does not expect IFRS 11 to have material impact on the financial statements since it is not a party to any joint arrangements.

IFRS 12 brings together into a single standard all the disclosure requirements about an entity's interest in subsidiaries, joint arrangements, associates and unconsolidated structured entities. The Company does not expect the new Standard will have a material impact on the financial statements. These standards are effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014 with early adoption permitted.

(ii) IAS 27 (2011) Separate Financial Statements (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014)

IAS 27 (2011) carries forward the existing accounting and disclosure requirements of IAS 27 (2008) for separate financial statements, with some minor clarifications. As well, the existing requirements of IAS 28 (2008) and IAS 31 for separate financial statements have been incorporated into IAS 27 (2011). The standard no longer addresses the principle of control and requirements relating to the presentation of consolidated financial statements, which have been incorporated into IFRS 10, *Consolidated Financial Statements*. The Company does not expect IAS 27 (2011) to have a material impact on the financial statements, since it does not result in a change in the entity's accounting policy.

(iii) IAS 28 (2011) Investments in Associates and Joint Ventures (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014)

There are limited amendments to IAS 28 (2008) which related to associates and joint ventures held for sale and changes in interest held in associates and joint ventures. The entity does not expect the amendments to Standard to have material impact on the financial statements since it does not have any significant investments in associates or joint ventures that will be impacted by the amendments.

(iv) Amendments to IAS 32 on Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014)

Amendments to IAS 32 (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014; to be applied retrospectively) clarify that an entity currently has a legally enforceable right to set-off if that right is not contingent on a future event and enforceable both in the normal course of business and in the event of default, insolvency or bankruptcy of the entity and all counterparties. The Company does not expect the Amendments to have any impact on the financial statements since the Company does not apply offsetting to any of its financial assets and financial liabilities and have not entered into master netting arrangements.

(v) Amendments to IFRS 10, IFRS 12 and IAS 27 on Investment Entities (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014)

The Amendments provide an exception to the consolidation requirements in IFRS 10 and require qualifying investment entities to measure their investments in controlled entities, as well as investments in associates and joint ventures at fair value through profit or loss, rather than consolidating them. The consolidation exemption is mandatory (i.e. not optional), with the only exception being that subsidiaries that are considered as an extension of the investment entity's investing activities, must still be consolidated. An entity qualifies as an investment entity if it meets all of the essential elements of the definition of an investment entity. The Company does not expect the new standard to have any impact on the financial statements, since the Company does not qualify as an investment entity.

(vi) Amendments to IAS 36 on Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014)

The Amendments clarify that recoverable amount should be disclosed only for individual assets (including goodwill) or cash-generated units for which an impairment loss was recognised or reversed during the period. The Amendments also require additional disclosures related to fair value hierarchy when impairment for individual assets (including goodwill) or cash-generated units has been recognised or reversed in the period and recoverable amount is based on fair value less costs to disposal. The amendment does not have any impact on the financial statements, as the Company does not have non-financial assets for which an impairment loss was recognised or reversed during the period.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(2) BASIS OF PREPARATION (continued)

(vii) Amendments to IAS 39 on Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014)

The Amendments allows hedge accounting to continue in a situation where a derivative, which has been designated as a hedging instrument, is novated to effect clearing with a central counterparty as a result of laws and regulations, when certain criteria are met. The Company does not expect the new standard to have any impact on the financial statements, since the entity does not apply hedge accounting.

Basis of measurement

The financial statements have been prepared on the historical cost basis except the following items which are carried at fair value: financial assets carried at fair value through profit or loss and buildings which are measured at revalued amount, being fair value at date of valuation less subsequent accumulated amortization value.

Use of estimates and judgments

The preparation of financial statements in conformity with IFRS as adopted by EU requires management to make judgements, estimates and assumptions that affect the application of policies and reported amounts of assets and liabilities, income and expenses. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and various other factors that are believed to be reasonable under the circumstances, the results of which form the basis of making the judgments about carrying values of assets and liabilities that are not readily apparent from other sources. Actual results may differ from these estimates. The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are reflected in the income statement in the period of reporting.

In particular, information about significant areas of estimation uncertainty and critical judgments made by management in applying accounting policies are described in the following notes:

- Insurance liabilities – Note 4 Insurance risk management (iv),
- Impairment of financial instruments – Note 3 Impairment,
- Impairment of intangible assets – Note 3 Intangible assets,
- Allowance for overdue debtors – Note 3 Classification of insurance contracts (iii), Note 25.

Reporting period

The reporting period is the 12 months from 1 January 2013 to 31 December 2013.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

The following significant accounting policies have been applied in the preparation of the financial statements. Consistent accounting principles have been applied to the financial years disclosed in these financial statements.

Foreign currency

Foreign exchange transactions are translated into the functional currency of the country of operation in accordance with the exchange rate set by the Central Bank of that country on the date of the respective transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated into functional currency in accordance with the exchange rate set by the Bank of Latvia on the last date of the reporting period. Non-monetary assets and liabilities denominated in foreign currency that are measured at fair value are translated at the exchange rate as at the date fair value was determined. Non-monetary items that measured in terms of historical cost or revalued amount in foreign currency are translated using the exchange rate at the date of transaction or the date of revaluation.

Profit or loss relating to fluctuations in the exchange rate on assets and liabilities denominated in a foreign currency are recognized in the statement of comprehensive income in the period in which the fluctuation occurs. Foreign exchange rates for the key currencies at the end of the reporting period were the following (LVL vs. 1 unit of foreign currency):

	31.12.2013	31.12.2012
EUR	0.702804	0.702804
LTL	0.204000	0.204000
USD	0.515000	0.531000
SEK	0.078100	0.081600

The assets and liabilities of foreign operations, including goodwill and fair value adjustments arising on acquisition, are translated to LVL at exchange rates at the reporting date. The income and expenses of foreign operations are translated to LVL at exchange rates at the dates of the transactions. Foreign currency differences are recognised in other comprehensive income. As a result of the peg of the Latvian Lat and the Lithuanian Litas to the Euro, gains and losses on foreign operations are insignificant.

Classification of insurance contracts

(i) Recognition and measurement of insurance contracts

An insurance contract signed by the insurer is classified as an insurance contract only if it transfers a significant insurance risk from the policy holder to the insurer. All the Company's insurance contracts are classified as insurance contracts and none contain unit linked elements.

When classifying insurance contracts, the basis is the substance of transfer of insurance risk, such as

- insurance of persons against personal accidents
- travel insurance
- insurance against property damage or thefts
- motor vehicle insurance
- general third party liability insurance

(ii) Insurance premium and premium income

Written premiums include insurance premiums receivable by the Company under insurance contracts where the insurance year starts in the reporting year irrespective of when the payment is due. Written premiums are decreased by the amount of premiums cancelled during the reporting year.

If insurance premiums are expected to be paid in several instalments during the insurance period, written premiums include the premiums that related to the entire insurance year. If an insurance contract is signed for several insurance years, the received premium of the respective year is reflected in each year. Except for certain cases, the Company's contracts are short term.

The earned portion of premiums received is recognised as revenue. Premiums are earned from the date of commencement of risk, over term of the insured period. Unearned premium is recognised in liabilities under technical reserves.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

(iii) Insurance receivables and payables

Amounts due to and from policyholders, agents and reinsurers are financial instruments and are included in insurance receivables and payables, and not in insurance contract provisions or reinsurance assets.

Amounts that are overdue are reversed against premium income once the policy is cancelled. Allowances are recognized for overdue insurance receivables. Allowances are recognized for the outstanding amounts depending on the number of days outstanding. Receivables are disclosed net of impairment allowance. The amount of allowance represents the difference between the gross and recoverable amount of receivables. Allowances for doubtful debts are recognized when the Company's management believe that the recoverability of these assets is uncertain. Receivables are written off when their recovery is considered impossible.

Reinsurance contracts

During the course of its business, the Company enters into reinsurance contracts to restrict the potential net loss through diversification of risks. Reinsurance contracts do not relieve the Company from its direct liabilities to policy holders.

A reinsurance contract is an insurance contract where the potential risk of insurance loss is transferred to a reinsurer. During the course of business, the Company signs reinsurance contracts that transfer risk to reinsurers and accepts risk from other insurers.

Reinsurance contracts are concluded for a period of one year. The prevailing form of reinsurance contract is the obligatory non-proportional contract. Risks that exceed the limits of obligatory reinsurance contracts or fall outside the scope of obligatory reinsurance by their nature are reinsured facultatively.

Premiums on reinsurance assumed are recognised as revenue and accounted as if the reinsurance were considered direct business, taking into account the product classification of the reinsured business.

A reinsurers' share in written premiums is calculated in accordance with reinsurance contracts in force. Outward reinsurance premiums are recognised as an expense in accordance with the pattern of reinsurance service received and reinsurance expenses attributable for future periods are recognised as assets under reinsurance part of unearned premium reserve.

Amounts recoverable from reinsurers are estimated in a manner consistent with the outstanding claims technical reserve or settled claims associated with the reinsured policy. Reinsurance assets comprise the actual or estimated amounts, which, under contractual reinsurance arrangements, are recoverable from reinsurers. Reinsurance assets are established based on the terms of reinsurance contracts and valued on the same basis as the related reinsured liabilities. The Company recognizes an allowance for estimated irrecoverable reinsurance assets, if any.

Reinsurance assets include recoveries due from reinsurance companies in respect of claims paid. These are classified as loans and receivables and are included within insurance and other receivables in the statement of financial position.

Amounts recoverable under reinsurance contracts are assessed for impairment at each reporting period end date. Such assets are deemed impaired if there is objective evidence, as a result of an event that occurred after its initial recognition, that the Company may not recover all amounts due and that the event has a reliably measurable impact on the amounts that the Company will receive from the reinsurer.

Reinsurance assets include balances due from reinsurance companies for ceded insurance liabilities.

Premium refunds

Premium refunds represent a proportion of premium that becomes contractually refundable to policy holders in the event that no claims are made under the respective insurance contract.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Claims incurred

Claims incurred from insurance activities are claims attributable to the reporting period and consist of claims paid in the financial year, corresponding claim handling expenses (loss adjustment expenses) and changes in the claim reserves. Claims paid are decreased by the amount of losses recoverable through cession salvage, or subrogation.

The claims amounts recoverable under reinsurance contracts are assessed on each reporting period end date. The value of those assets decrease if due to an event subsequent to initial recognition there is objective evidence that the Company will not be able to recover all amounts, and this event has a reasonable measurable impact on the amounts receivable by the Company from the reinsurer.

Technical reserves

The Company establishes technical reserves to reflect the estimate of liabilities arising from insurance contracts: unearned premium reserve, unexpired risk reserve and outstanding claim technical reserve.

(i) Unearned premium and unexpired risk reserves

Unearned premium technical reserve (UPR) represents written insurance premiums that relate to the period of time from the reporting date until the expiry date of the insurance policy, and is maintained in order to cover future insurance claims and expenses arising on valid policies. Technical reserves are calculated for each insurance policy based on its period in force.

Unexpired risk reserve (URR) is set aside for unexpired risks arising from general insurance contracts where the expected value of claims and expenses attributable to the unexpired periods of policies in force at the reporting period end date exceeds the unearned premium reserve in relation to such policies after the deduction of any deferred acquisition costs.

On each reporting date, the Company prepares a *Liability adequacy test (LAT)* by assessing whether the insurance liabilities recognized during the reporting year for valid policies are adequate by comparing the insurance reserves established to the present value of the estimated future cash flows arising on existing insurance policies.

If the liability adequacy test shows a deficiency in the carrying amount of liabilities, the deficiency is recognised as a loss for the financial year by setting additional unexpired risk reserve. The test is performed on a “whole insurance portfolio” basis and the test is applied to the gross amounts of reserves, i.e., the effect of reinsurance is not taken into account.

(ii) Outstanding claim technical reserves

Outstanding claims technical provision at the year end reflects the estimated amount of claims reported but not paid (RBNS) as at the reporting date and statistically the estimated amount of claims incurred but not reported date (IBNR) as at reporting date.

The *RBNS* reserve is created to cover claims for insurance cases that have occurred and have been reported to the Company by the reporting date.

The *IBNR* reserve provision is calculated in respect of claims incurred but not reported as at the end of reporting period. The *IBNR* reserve has been calculated using triangulation methodology.

Statistical methods (Chain-Ladder) were used for the larger lines of business such as compulsory motor third part liability insurance (CMTPL), CASCO, property, health, accident, general third part liability and assistance insurance. Due to small number of incurred insurance claims, for some small lines of insurance (marine, aircraft, cargo, railway and other) *IBNR* reserves were calculated using a maximum calculated amount of 5% of GWP of the previous 12 months and the expected losses, calculated applying the proportion of losses method).

Outstanding claims technical reserves include direct loss adjustment expenses that will be necessary in order to manage claims incurred during the reporting and previous years. Outstanding claims technical reserves are reduced by the estimated income from salvage to be received in future reporting periods on the insurance claims incurred during the reporting and previous years that are unpaid.

The reinsurer’s share in the technical reserves is disclosed under assets in the statement of financial position.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Financial Instruments

(i) Classification

At inception, all the Company's financial instruments are classified into one of the following categories:

Financial instruments designated at fair value through profit or loss are financial assets and liabilities initially classified by the Company as assets and liabilities designated at fair value through profit or loss and financial instruments held for trading. These include groups of financial assets designated at fair value through profit and loss which are managed and performance evaluated on a fair value basis, in accordance with the Company's documented investment strategy. Held for trading financial instruments are those instruments that the Company holds only for generating profit from short term fluctuations in the value of financial instruments. Derivatives are also categorised as held for trading unless they are designated as hedging instruments for hedge accounting purposes.

Held-to-maturity financial instruments are non-derivative financial assets with fixed or determinable payments and a fixed term with respect to which the Company has a positive intent and ability to hold to maturity.

Loans and receivables are non-derivative financial assets with fixed or determinable payments that are not quoted in an active market, other than held for trading. Loans and receivables include loans, term deposits with banks and debtors. Insurance receivables are classified in this category.

Financial liabilities carried at amortized cost represent financial liabilities of the Company other than financial instruments designated at fair value through profit or loss. This category includes creditors.

(ii) Recognition

Financial instruments are recognized when the Company becomes a party to the contractual rights of the instrument. All regular way purchase and sales of financial assets are recognized in the statement of financial position on the transaction date representing the date when the financial asset is delivered. In the period between the dates of transaction and settlement, the Company accounts for the changes in the fair value of the received or transferred asset based on the same principles used for any other acquired asset of the respective category.

All loans are recognized when cash is advanced to borrowers.

(iii) Measurement

Financial instruments are initially measured at fair value and, except for financial assets at fair value through profit and loss account, include transaction costs.

Subsequent to initial measurement, all financial assets and liabilities designated at fair value through profit or loss are measured at fair value.

All other the Company's financial assets and liabilities including loans and receivables, held-to-maturity assets and financial liabilities carried at amortised cost are measured at amortized cost using the effective interest rate method.

The effective interest rate is the rate that exactly discounts the estimated future cash payments and receipts through the expected life of the financial asset or liability. When calculating the effective interest rate, the Company estimates future cash flows considering all contractual terms of the financial instruments, but not future credit losses.

Profit or loss arising from changes to the fair value of financial instruments designated at fair value through profit and loss is recognized in the profit or loss statement.

For financial assets and liabilities carried at amortised cost, a gain or loss is recognized in the profit or loss statement when the financial asset or liability is derecognized.

Fair value measurement principles

Fair value is the amount for which an asset could be exchanged, or a liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm's length transaction

The fair value of financial instruments that have a quoted market price in an active market is determined based on the bid prices on the reporting date or the last working date of the respective market. Where reference to an active market for a financial instrument is not possible, use is made of discounted cash flows models available in the respective market provided the use of such models ensures a reliable estimate of the fair value.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Determining fair values

The determination of fair value for financial assets and liabilities for which there is no observable market price requires the use of valuation techniques as described above. For financial instruments that trade infrequently and have little price transparency, fair value is less objective, and requires varying degrees of judgement depending on liquidity, concentration, uncertainty of market factors, pricing assumptions and other risks affecting the specific instrument.

The table below analyses financial instruments carried at fair value, by valuation method:

	Published price quotations (Level 1)
2013	
Financial assets	
Financial assets designated at fair value through profit and loss	
Investment certificates of investment funds	24
Debt securities and other fixed income securities	9,333
	9,357
2012	
Financial assets	
Financial assets designated at fair value through profit and loss	
Investment certificates of investment funds	32
Debt securities and other fixed income securities	8,652
	8,684

- (1) Included in this category are financial assets that are measured by reference to published quotes in an active market. A financial instrument is regarded as quoted in an active market if quoted prices are readily and regularly available from an exchange, dealer, broker, industry group, pricing service or regulatory agency and those prices represent actual and regularly occurring market transactions on an arm's length basis. Main asset classes included in this category are financial assets for which the fair value is obtained via pricing vendors or binding broker quotes and assets for which the fair value is determined by reference to indices.

The management has assessed whether there is a difference between fair value and amortised cost for financial assets and liabilities not measured at fair value. In general, the management has come to a conclusion that due to the short term nature of financial assets and liabilities, there is no difference between these with the exception of held to maturity assets. Please see Note 23 for held to maturity assets analysis and comparison of carrying amounts to fair value.

(iv) Derecognition

Financial assets are derecognised when the rights to receive cash flows from the financial asset have expired or where the Company has transferred substantially all risks and rewards of ownership. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished, that is, when the obligation is discharged, cancelled or expires.

(v) Derivative financial instruments

Derivatives financial instruments are held for risk management purposes and include all derivative assets and liabilities that are not classified as trading assets or liabilities. Derivatives held for risk management purposes are measured at fair value in the statement of financial position. The Company does not have derivative instruments at the date of reporting (2012: none).

Derivatives may be embedded in another contractual arrangement (a "host contract"). The Company accounts for an embedded derivative separately from the host contract when the host contract is not itself carried at fair value through profit or loss, the terms of the embedded derivative would meet the definition of a derivative if they were contained in a separate contract, and the economic characteristics and risks of the embedded derivative are not closely related to the economic characteristics and risks of the host contract.

During 2013 and 2012, the Company did not apply hedge accounting.

(vi) Offsetting

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or realise the asset and settle the liability simultaneously.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Property and equipment

(i) Owned assets

Property and equipment include buildings, office equipment and vehicles. Items of property and equipment are stated at cost less accumulated depreciation and impairment losses, except for buildings which are stated at revalued amounts as described below. Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset.

Where an item of property and equipment comprises major components having different useful lives, they are accounted for as separate items of property and equipment.

Costs of capital repairs and reconstruction of property, plant and equipment that prolong the useful life of the asset are added to the value of the respective asset and written off over the useful lifetime of the asset. When capitalizing the costs of installed spare parts, the book value of the spare parts is written off in the income statement.

Maintenance costs of property and equipment are recognized in the statement of comprehensive income as incurred.

All the Company's buildings are classified as used for operating activities (own use).

Profit or loss from disposal of property, plant and equipment is calculated as the difference between the book value of the asset and the proceeds generated from the sale and are reflected to the statement of comprehensive income.

(ii) Revaluation

Buildings of the Company are subject to revaluation on a regular basis. An external, independent valuation expert, having an appropriate recognised professional qualification and experience in the location values each property in order to reflect market conditions at the reporting period end date.

The fair values are based on observable market values, being the estimated amount at which a property could be exchanged on the date of valuation between a willing buyer and willing seller in an arm's length transaction after proper marketing.

If the fair value of buildings used for operating activities (own use) at the reporting period end date is significantly higher than their book value, they are re-measured at the higher value. The increase of value resulting from revaluation is recognized under "Revaluation reserve for buildings" in other comprehensive income as a component of equity.

Revaluation reserve for buildings is transferred directly to retained earnings when the asset is derecognized.

If the fair value of buildings used for operating activities (own use) at the reporting period end date is lower than their book value, they are re-measured at the lower value. The decrease of value resulting from revaluation is first used to reverse the revaluation reserve of the same asset previously recognised in "Revaluation reserve for buildings" and only if in excess of it, the revaluation decrease is recognized in profit or loss.

(iii) Depreciation

Depreciation methods, useful lives and residual values are reviewed at each reporting date. Depreciation is calculated in accordance with the straight-line method to write down the asset over its useful life based on the following depreciation rates per annum:

Buildings for own use	2%
Computers and equipment	33%
Other office equipment	7 – 50%
Vehicles	33%

Intangible assets

Intangible assets include software, goodwill and other intangible assets acquired in business combination (client relations and software).

Intangible assets are stated at cost less accumulated amortisation and impairment losses.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Intangible assets acquired in business combination in the prior years are initially recognised at fair value. The fair value of software acquired in a business combination is determined using the replacement value method. The fair value of customer relationships acquired in a business combination is determined using the multi-period excess earnings method.

Amortisation is calculated in accordance with the straight-line method to write down the asset over its useful life based on the following amortisation rates per annum:

Software	20%
Client relations	10%
Other software	33%

Goodwill

Goodwill represents the excess of the cost of an acquisition over the fair value of the Company's share of the net identifiable assets of the acquired subsidiary at the date of acquisition. Goodwill recognised relates to a subsidiary that was subsequently merged with the Company as a result of reorganization. Goodwill is included in intangible assets.

Goodwill is allocated to cash-generating units and is stated at cost less impairment losses. The CGU is the smallest identifiable group of assets that generates cash inflows that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets.

Goodwill is tested for impairment annually or more frequently if events or changes in circumstances indicate that it might be impaired. Gains or losses on the disposal of an entity include the carrying amount of goodwill relating to the entity sold.

Impairment

(i) Financial assets

At each reporting period end date the Company assesses whether there is objective evidence that financial assets not carried at fair value through profit or loss are impaired. Financial assets are impaired when objective evidence demonstrates that a loss event has occurred after the initial recognition of the asset, and that the loss event has an impact on the future cash flows of the asset that can be estimated reliably.

The Company considers evidence of impairment for loans and advances and held-to-maturity investment securities at a specific asset level. All loans and advances and held-to-maturity investment securities are assessed for specific impairment.

Impairment losses on assets carried at amortised cost are measured as the difference between the carrying amount of the financial asset and the present value of estimated future cash flows discounted at the asset's original effective interest rate. Losses are recognised in statement of comprehensive income and reflected in an allowance account against loans and advances. Interest on the impaired assets, where applicable, continues to be recognised through the unwinding of the discount. When a subsequent event causes the amount of impairment loss to decrease, the decrease in impairment loss is reversed through income statement.

(ii) Non-financial assets

The carrying amounts of the Company's non-financial assets, other than deferred tax assets are reviewed at each reporting period end date to determine whether there is any indication of impairment. If any such indication exists, the asset's recoverable amount is estimated. The recoverable amount of goodwill is estimated at each reporting date.

An impairment loss is recognised if the carrying amount of an asset or its cash-generating unit exceeds its recoverable amount. Impairment losses are recognised in the profit or loss statement. Impairment losses recognised in respect of cash-generating units are allocated first to reduce the carrying amount of any goodwill allocated to the units and then to reduce the carrying amount of the other assets in the unit (group of units) on a pro rata basis.

The recoverable amount of an asset or cash-generating unit is the greater of its value in use and its fair value less costs to sell. In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

An impairment loss in respect of goodwill is not reversed. In respect of other assets, impairment losses recognised in prior periods are assessed at each reporting date for any indications that the loss has decreased or no longer exists. An impairment loss is reversed if there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount. An impairment loss is reversed only to the extent that the asset's carrying amount does not exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation or amortisation, if no impairment loss had been recognised.

Cash on hand and demand deposits with credit institutions

In the cash flow statement cash and cash equivalents comprise cash in hand, demand deposits, overnight deposits and term deposits with banks with a maturity term less than three months. In the cash flow statement, cash flows are presented using the direct method.

Interest income

Interest income is included in the statement of comprehensive income for all cash generating financial instruments using the effective interest rate method. Interest income includes coupon payments earned on fixed-income securities, interest earned on investments in bank deposits and loans, current account balances and discount or premium amortization or other difference between the book value of an interest bearing instrument and its value on the maturity date calculated based on the effective interest rate method.

Client acquisition costs

Client acquisition costs include commissions paid to intermediaries and other expenses related to the acquisition of insurance policies. Client acquisition costs that cannot be allocated to a specific line of insurance are allocated in proportion to earned premiums. Intermediary commissions that form a part of client acquisition costs are allocated to each specific line of insurance.

Deferred client acquisition costs

Deferred client acquisition costs reflect the portion of commissions paid to intermediaries that are attributable to future reporting periods and are recognized pro rata with the proportion of unearned premium technical reserves to gross written premiums for each insurance contract.

Reinsurance commissions

Reinsurance commissions include commissions received or receivable from reinsurers based on reinsurance contracts. Non-life reinsurance commissions are deferred in a manner consistent with the deferral of acquisition costs in non-life insurance.

Unearned reinsurance commission

Unearned reinsurance commission includes calculated commissions from reinsurers in accordance with reinsurance contracts that are deferred and attributed to revenues in accordance with the insurance period of the respective policies.

Allocation of indirect income and expenses by insurance lines

Indirect income and expenses are allocated by insurance lines in following way:

- 50% of the total amount of administrative expenses is allocated proportionally to gross written premiums
- 50% of the total amount of administrative expenses is allocated proportionally to number of policies written.

For health insurance a coefficient of 0.5 is applied, as the calculation is based on the number of persons covered by group policies.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Income tax

Corporate income tax comprises of current and deferred tax. Income tax is recognized in the statement of comprehensive income except to the extent that it relates to items recognized other comprehensive income or equity, in which case the related income tax is also recognized in other comprehensive income or equity.

Current income tax expense reflected includes the current tax expense on the taxable profit. In respect of Latvia, income tax at the rate of 15% is calculated in accordance with Latvian tax regulations and is based on the taxable profit reported for the taxation period. The financial result of the Estonian branch is included in the corporate income tax calculation in accordance with Latvian tax regulations on corporate income tax. The corporate income tax for the Lithuanian branch is calculated separately in accordance with Lithuanian tax regulations at a tax rate of 15%.

Taxable profit derived through the Lithuanian branch is taxed in Lithuania and is not taxed in Latvia.

Deferred tax is provided on temporary differences between the carrying amounts of assets and liabilities for financial reporting purposes and the amounts used for taxation purposes. Deferred tax is measured at the tax rates that are expected to be applied to the temporary differences when they reverse, based on the laws that have been enacted or substantively enacted by the reporting date. The principal temporary differences arise from the differing rates and methods used for accounting and tax depreciation on property, plant and equipment and accruals.

Deferred tax assets are only recognized to the extent that it is probable that the future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized.

Leases

The Company is a lessee for the rent of premises. Lease payments and prepayments for lease are included in the statement of comprehensive income on a straight-line basis over the period of lease.

Provisions

A provision is recognized if, as a result of past event, the Company has a present legal or constructive obligation that can be estimated reliably, and it is probable that an outflow of economic benefits will be required to settle the obligation.

Employee benefits

Short term employee benefits, including salaries and social security contributions, bonuses and vacation benefits are included in net operating expenses on an accrual basis as services are provided. The Company pays fixed social security contributions to State Social Fund on behalf of its employees during the employment period in accordance with local legal requirements and will have no obligations to pay further contributions relating to employee services in respect to pensions.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Related parties

Related parties represent both legal entities and private individuals related to the company in accordance with the following rules.

- a) A person or a close member of that person's family is related to a reporting entity if that person:
 - i) has control or joint control over the reporting entity;
 - ii) has significant influence over the reporting entity; or
 - iii) is a member of the key management personnel of the reporting entity or of a parent of the reporting entity.
- b) An entity is related to a reporting entity if any of the following conditions applies:
 - i) The entity and the reporting entity are members of the same group (which means that each parent, subsidiary and fellow subsidiary is related to the others).
 - ii) One entity is an associate or joint venture of the other entity (or an associate or joint venture of a member of a group of which the other entity is a member).
 - iii) Both entities are joint ventures of the same third party.
 - iv) One entity is a joint venture of a third entity and the other entity is an associate of the third entity.
 - v) The entity is a post-employment benefit plan for the benefit of employees of either the reporting entity or an entity related to the reporting entity. If the reporting entity is itself such a plan, the sponsoring employers are also related to the reporting entity.
 - vi) The entity is controlled, or jointly controlled by a person identified in (a).
 - vii) A person identified in (a)(i) has significant influence over the entity or is a member of the key management personnel of the entity (or of a parent of the entity).

Related party transaction - A transfer of resources, services or obligations between a reporting entity and a related party, regardless of whether a consideration is determined.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT

The Company focuses on risk management and internal control, and this is an integral part of the Company's systematic operations. The Company has adopted a policy for risk management and internal control. Among other things, the document describes the main principles for risk management and internal control, in addition to describing the division of responsibility. Identification, assessment, management and control of the risk exposure as well as analyses of the effects of potential strategic decisions on the risk profile is an essential part of the operations to ensure that the level of risk-taking is in keeping with the approved risk appetite and to enhance value creation.

An overall management of risks ensures that risks are assessed and handled in a consistent way throughout the Company. Risk management in the Company has two main objectives. First, the risk exposure should not exceed capacity. Secondly, but equally important, a comprehensive risk management should help create value for customers and owners. Through a strong risk management process, risks are identified, analysed, measured and managed not only with the purpose of reducing uncertainty and avoiding extreme losses, but also to maximize the return relative to the risk.

The main purpose of risk management and internal control is to provide reasonable assurance of goal attainment through the following methods:

- Goal-oriented, efficient and expedient operations;
- Reliable internal and external reporting;
- Compliance with laws and regulations, and internal regulations.

The Board carries out an annual review of the Company's most important risk areas and internal controls. The Board also receives quarterly reports on the risk situation in the Company. The division of responsibility between the Board and the CEO is as follows:

The Board's responsibilities:

- The Board has overall responsibility for ensuring that Company has established expedient, effective processes for risk management and internal control in accordance with recognised frameworks.
- The Board shall ensure that such processes are satisfactorily established, implemented and followed up, among other things by considering reports prepared by the Compliance function and the Risk Management function that are submitted to the Board by the CEO and the Internal Audit function as direct reports to the Board.
- The Board shall ensure that risk management and internal control are integrated in the Company's strategy and business processes.

The CEO's responsibilities:

- The CEO shall ensure that the Company's risk management and internal control are implemented, documented, monitored and followed up in an adequate manner. The CEO shall issue instructions and guidelines for how the Company's risk management and internal control shall be carried out in practice and establish expedient control processes and functions.

The Company's risk control functions are organised on the basis of the principle of three lines of defence. The Company has centralized risk control functions that are independent of business operations, such as Risk Management, Compliance and Actuarial functions. In addition, the Company has an independent internal audit function, which monitors risk management and internal control to ensure that they function properly, and reports directly to the Board.

Capital risk management

The core function of insurance is the transfer of risk, and the Company is exposed to risk in both its insurance and investment operations. Identification, measurement and management of risk are essential parts of the operations. Risk and capital are, and must be interlinked. Any insurance company must adapt its risk exposure to its capital base. On the other hand, solvency capital, or equity, has a cost. A key objective of capital management is to balance these two aspects.

Company's overall capital management objectives are firstly to ensure that the capitalization of the Company can sustain an adverse outcome without creating a financially distressed situation and secondly that the Company's capital is used in the most efficient way.

The Company's solvency margin (minimum capitalization) is determined as the larger of amounts calculated based on written premiums or claims paid and the result cannot be smaller than the adjusted solvency margin of the prior year or the minimum amount of guarantee fund announced by the FCMC. The Company has a very strong capitalization from all three of these perspectives. In accordance with capital adequacy rules as at 31 December 2013, the solvency margin was LVL 8,425 thousand, and excess capital was LVL 12,566 thousand, own funds 20,991 thousand, equivalent to a capital adequacy ratio of 249%.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

	31.12.2013	31.12.2012
	LVL'000	LVL'000
Solvency margin based on claims	8,275	7,915
Solvency margin based on premiums written	8,243	7,601
Adjusted solvency margin at the end of the previous reporting period	8,425	8,679
Minimum guarantee fund (EUR)	3,700	3,200
EUR exchange rate set by the Bank of Latvia at the end of the reporting period	0.702804	0.702804
Minimum guarantee fund (LVL)	2,600	2,249
Solvency margin (the largest of amounts)	8,425	8,679
Equity and solvency compliance	31.12.2013	31.12.2012
	LVL'000	LVL'000
Insurer's paid up share capital	22,500	22,500
Reserve capital and other reserves	591	591
Audited retained earnings	4,127	6,993
Intangible assets	(6,227)	(6,215)
Total capital for capital adequacy (own funds)	20,991	23,869
Solvency margin	8,425	8,679
Capital surplus	12,566	15,190

The insurer's own funds are also directly related to the insurer's ability to accept risk which is characterised by the amount of own funds compared to the insurer's key ratios. Own funds versus written premiums and paid claims characterize the insurer's ability to manage various insurance risks, while its proportion to technical reserves characterizes the insurer's ability to sustain losses that may occur in the event of a mistake in the calculations of technical reserves.

	% of key financial statement		% of key financial statement captions to owned funds	
	2013		2012	
	LVL'000	%	LVL'000	%
Own funds	20,991		23,869	-
Claims incurred, net	29,177	72	26,154	91
Earned premiums, net	45,791	46	40,738	59
Total technical reserves, net	35,077	60	34,838	69
Total investments	52,179	40	52,889	45

The necessary capital for the insurance business is allocated to the products in order to set a more correct cost of capital for pricing and assessments of profitability. The excess capital relative to the most binding of the capital requirements is regarded as an additional buffer and is available to finance the Company's strategic growth targets.

The Company is adapting to the upcoming Solvency II rules, which will both replace the current capital rules and specify requirements for robust risk management and reporting. One of the elements in the new rules is that it allows for the utilization of a standard model or the Company's internal model for calculating the capital requirements according to clearly defined criteria.

Insurance risks

The risk under any insurance contract is the probability that the insured event occurs and the uncertainty of the amount of the resulting claim. By the very nature of an insurance contract, this risk is random and must therefore be estimated.

The Company operates in Latvia, Lithuania and Estonia. The core business of the Company is acceptance and management of insurance risks. For a portfolio of insurance contracts where the theory of probability is applied to pricing and provisioning, the principal risk that the Company faces under its insurance contracts is that the actual claims and benefit payments exceed the carrying amount of the insurance liabilities. This could occur because the frequency and/or severity of claims and benefits are greater than estimated. Insurance events are random, and the actual number and amount of claims and benefits will vary from year to year from the level calculated using statistical techniques.

Calculation of the tariffs and prices on insurance product reflects current market conditions and covers the most probable assumptions necessary for the adjustment of future results, aiming to significantly mitigate financial risks.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Experience shows that the larger the portfolio of similar insurance contracts, the smaller the relative variability around the expected outcome will be. In addition, a more diversified portfolio is less likely to be affected by a change in any subset of the portfolio. The Company has developed its steering documents for insurance risk to diversify the types of insurance risks and within each of these categories to achieve a sufficiently large population of risks to reduce the variability of the expected outcome.

The Company has an overall underwriting policy, approved by the Board, with more detailed underwriting guidelines for each of the product segments, supported by strictly defined authorisation rules. Factors that aggravate insurance risk include lack of risk diversification in terms of type and amount of risk, geographical location and type of industry covered.

General insurance

Frequency and severity of claims

The frequency and severity of claims can be affected by several factors. The different factors will depend on the products, or lines of business (LOB) considered.

An increase in the frequency of claims can be due to seasonal effects and more sustainable effects. During the winter season snow and cold weather will cause an increase in the frequency of claims in Motor insurance. In Property insurance cold winter will cause an increase in the frequency of claims due to frozen water pipes and increased use of electrical power and open fire places for heating of the houses. More permanent shifts in the level of frequency of claims may occur due to e.g. change of customer behaviour and new types of claims. The effect on the profitability of a permanent change in the level of the frequency of claims will be significant.

The severity of claims is affected by several factors. In some LOBs, with relatively few claims, the severity may be heavily influenced by large claims. The number of incurred large claims during a year varies significantly from one year to another. This is typically for the commercial market. In most LOBs the underlying development of the severity of claims is influenced by inflation.

Growth in severity of claims may be driven by the development of consumer price index (CPI), salary increases, social inflation and the price for material and services purchased with claims settlement. In Property insurance the inflation will consist of CPI and an increase in building costs, which in the past has been slightly higher than CPI. For accident and health the insurance policies are divided into two main groups, one with fixed sum insured and another part where the compensation is adjusted by CPI in health care sector.

The Company manages these risks mainly through close supervision of the development for each LOB, underwriting guidelines and proactive claims handling. The monthly supervision of the results for each LOB contains an overview of both premium and loss development. If there is an adverse development of the profitability, sufficient measures will be put in place. This includes necessary premium increases to ensure that the profitability is within the accepted level. The analysis of the profitability can be tracked further to different groups of customers and portfolios. The underwriting guidelines attempt to ensure that the underwritten risks are well diversified in terms of type and amount of risk, industry and location of the risks. Underwriting limits are in place to enforce appropriate risk selection criteria and to ensure that accepted risks are within the limits of the reinsurance contracts.

Premiums, deductibles and elements in the conditions may be changed at the yearly renewal of policies. Insurance companies have the right to reject the payment of a fraudulent claim. The Company has the right not to renew individual policies in cases of insurance fraud, and in some instances legislation or policy conditions give the Company the right to terminate or not to renew individual policies in cases where special reasons indicate that such termination is reasonable. In cases where a claim has been paid, the Company is entitled to pursue any third parties liable for the damage, for payment of some or all costs (recourse claim). The underwriting policy and guidelines are within the Company's approved risk appetite.

The claims handling procedures also include a clear strategy and routines for purchasing material and services in an optimal manner. The routines are to use purchase agreements to ensure the quality of our benefits to our customers and to reduce the inflation risk.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(i) Basic product features

The terms and conditions of insurance contracts that have a material effect on the amount, timing and uncertainty of future cash flows arising from insurance contracts are set out below. In addition, the following gives an assessment of the Company's main products and the ways in which it manages the associated risks.

Property insurance

This insurance covers losses incurred as a result of damage to the property of the insured if the cause is one of the following insured risks:

- Fire
- Natural disasters (storm, flood)
- Fluid leak or steam escape
- Illegal activities of third parties

The risk inherent under property insurance is the rapid increase in prices for construction and renovation, as a result of which the policy holder may not be able to fully restore the property using the claim proceeds. This has an indirect impact on the relationship between the Company and policy holders.

Risk management is carried out by precisely defined assessment of the insured property to determine which property should be insured, which should be insured on special terms and which should not be accepted for insurance at all in line with the authority of the underwriter in the respective line of insurance.

In terms of loss adjustment, the Company is exposed to the risk of unfair actions on the part of policy holders. In order to reduce this risk the Company has set claim settlement administration limits for separate units and introduced high requirements for review of claim supporting documents.

The claim will usually be notified promptly and can be settled in the short term. Property business is therefore classified as 'short-tail', contrasted with the 'long-tail' classes where the ultimate claim cost takes longer to determine.

The key risks associated with this product are underwriting risk and claims experience risk.

Underwriting risk is the risk that the Company does not charge premiums appropriate for the insurance contracts. The pricing processes for the different insurance products involve estimates of future frequency and severity of claims, based on statistics from internal and external sources. Even if the underwriting criteria are adequate and the premium calculations are performed on a good statistical basis, the claims cost may deviate from the expected level, due to large claims, natural catastrophes etc. For private property insurance, it is expected that there will be large numbers of properties with similar risk profiles. However, for commercial business this may not be the case. Many commercial property proposals comprise a unique combination of location, type of business, and safety measures in place. Calculating a premium commensurate with the risk for these policies will be subjective, and hence risky.

Property classes are exposed to the risk that the insured will make false or invalid claims, or exaggerate the amount claimed following a loss. Insurance risk is managed primarily through pricing, independent assessment of property under international standards, product design, risk selection and reinsurance. The Company therefore monitors and reacts to changes in the general economic and commercial environment in which it operates.

Motor own damage insurance (CASCO)

This insurance covers losses incurred as a result of damage to the vehicle if the cause is one of the following insured risks:

- road accident
- deeds of nature
- fire
- falling of various objects
- illegal activities of third parties
- theft and/or robbery
- glass insurance

Various extensions of cover are possible.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Insurance premiums are set in line with applicable insurance methodology. Motor vehicles are divided into four risk groups with different insurance premiums. Motor insurance usually contains a component of self borne risk.

The largest losses are incurred in the event of complete destruction and theft of the vehicle, but such cases are infrequent.

In order to prevent unfair dealing of policy holders, the Company performs detailed review of claim supporting documents, and ask competent institutions to perform additional investigation if necessary.

The claim will usually be notified promptly and can be settled in the short term. Casco is therefore classified as 'short-tail', contrasted with the 'long-tail' classes where the ultimate claim cost takes longer to determine.

Motor compulsory third party liability (MTPL)

Motor compulsory third party liability insures the vehicle owner's or authorised user's liability for damages caused to third parties as a result of a road accident. The objective of this line of insurance is to protect the interests of third parties who have suffered in road accidents and this line of insurance is regulated by the laws on motor third party liability compulsory insurance that regulate the legal relationship between vehicle owners, authorised users and insurers in relation to the compulsory insurance of third party liability of the vehicle owners and authorised users.

In view of the risk of inflation which impacts the amount of claims paid, the Company performs tariff analyses for this line of insurance and the assessment of the impact on the financial ratios on a regular basis.

Even if statistics reflect that previous claims have been notified promptly and can be settled without undue delay, Motor third party liability insurance is classified as 'long-tail' classes where the ultimate claim cost takes longer to determine.

Health insurance

Health insurance is developing into a stable line of business. The Company's identified risk in this line of business is the weak health care system and the obscure government policy in this area as well as changes in economic environment.

The Company monitors and reacts to changes in prices for medical services, monitors the claim ratios on employer's bases and adjust prices accordingly each year when renewal takes place.

Health insurance is short-tail business with regular short-term reporting delays.

(ii) Concentration of insurance risks

The concentration of insurance risks is one of the key risk factors in insurance which may have an adverse impact on the Company's liabilities under insurance contracts. The concentration of insurance risks may be caused by the occurrence of a single insurance event involving large liabilities or a number of separate insurance events which results in significant liabilities for the company towards the policy holders.

Since insurance risks will never be totally independent from each other, then irrespective of the portfolio size there is always a so-called non-diversified risk when the insurer generally pays more claims than planned. Non-diversified risk is related to changes in the external environmental factors such as stages of the country economic development which have a systematic impact on the frequency and amount of claims in certain lines of business. For example, the increase of the inflation rate will increase the amounts of claims in the majority of the portfolio while government amendments relating to one of the type of the compulsory insurance may suddenly increase the insurer's liabilities.

The Company has two key methods in managing these risks.

First, the risk is managed through appropriate underwriting. Underwriters are not permitted to underwrite risks unless the expected profits are commensurate with the risks assumed (refer to *Insurance risk management*).

Second, the residual risk is managed through the use of reinsurance. The Company purchases reinsurance coverage for various classes of its liability and property business. Management reviews the reinsurance program at least on an annual basis and determines the required changes. The Company assesses the costs and benefits associated with the reinsurance programme on an ongoing basis.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Exposure to various business lines as at 31 December 2013	Total insured amount LVL'000	Reinsurance amount LVL'000	Net retention (after reinsurance) LVL'000
MTPL *)	-	-	-
Property insurance	10,894,433	(4,853,009)	6,041,424
CASCO	404,718	-	404,718
Health insurance	73,179	-	73,179
Other business lines	1,452,896	(1,862,910)	410,014
Total	12,825,226	(6,715,919)	6,109,307

*) gross insurance risk is unlimited.
Losses in excess of EUR 300,000 are
covered by reinsurance.

Exposure to various business lines as at 31 December 2012	Total insured amount LVL'000	Reinsurance amount LVL'000	Net retention (after reinsurance) LVL'000
MTPL *)	-	-	-
Property insurance	10,103,831	(4,413,433)	5,690,399
CASCO	377,924	-	377,924
Health insurance	54,333	-	54,333
Other business lines	1,208,741	(1,838,526)	629,784
Total	11,744,829	(6,251,958)	5,492,871

*) gross insurance risk is unlimited. Losses in excess of EUR 300,000 are covered by reinsurance.

Geographic and other type of concentration

The Company's insured risks are mainly located in Latvia, Lithuania and Estonia except for travel policies being effective only outside the residence country of the insured as well personal accident, CARGO, motor insurance policies covering insurance accidents in Baltics and abroad. The risk concentration in motor and property insurance is in the largest cities of Latvia, Lithuania and Estonia. The risk concentration in motor insurance is increasing due to the growing number of vehicles and traffic intensity, resulting in an indirect impact on claim amounts in this line of insurance. Insurance regulations and methodology determines the necessary risk assessment for property, claim amount limits and reinsurance regulations which ensure risk management in the respective insurance lines. The Company believes that it is not exposed to the risk related to the policy holders' social and professional status, age or similar.

(iii) Potential impact of catastrophic events

A significant insurance risk that the Company believes is necessary to evaluate and include in insurance methodologies is the risk of nature or man-made catastrophes which creates the likelihood of the risk of large liabilities. The Baltic market is characterized by a low risk of catastrophes. The most common natural catastrophes are storms and storm ravage, flood and spring inundation. Storm and flood exposed territories include forests, sea shore lines and territories adjacent to rivers.

(iv) Potential impact of individual events

The biggest possible losses resulting from single events relate to motor third party liability insurance and property insurance. In order to limit possible losses resulting from single events the Company has bought non-proportional reinsurance cover.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Insurance risk management

(i) Underwriting policy

The management of insurance risks is performed by the Company by underwriting risks in accordance with policy. In accordance with the underwriting policy, each line of insurance has a set methodology and rules regulating the risk assessment methods to be applied, thus decreasing the likelihood of accepting liabilities with respect to risks that are in conflict with the Company's risk insurance policy and internal regulations.

The insurance methodology and rules define criteria and additional information for risk assessment by ensuring a systematic approach to risk assessment. As a result, the Company obtains consistent information in line with its requirements, for regular risk underwriting and introducing the required changes in the documents regulating risk underwriting.

The Company has set insurance limits based on operational experience, market requirements and risk assessment for each line of insurance.

Insurance tariffs are analysed and reviewed based on insurance events and claims paid on a regular basis, and changes are made to the tariffs using actuarial methods which help ensure the ability to meet liabilities. The reinsurance rules regulate the transfer of insurance risks to reinsurers. The Company's insurance type methodology and rules help insurance intermediaries and agents observe the Company's insurance guidelines on all insurance products offered on the Baltic market. The methodology for calculating technical reserves determines that appropriate reserves be created for incurred claims.

Many claims and subsequent recoveries take several years to materialise. Although the financial results cannot be established with certainty, the Company sets provisions for irrecoverable claims based upon current perceptions of risk employing a substantial degree of experience and judgement. The level of such provisions has been set on the basis of information which is currently available.

(ii) Claims development

Information on the claims development has been provided in order to illustrate the insurance risk to which the Company is subject to. The claim table discloses a comparison of cumulative payments to date and the development of technical reserves made for these insurance claims by accident year.

Excesses or deficits indicated in each column should be evaluated separately by ignoring other columns because such corrections made in the prior years may be included as part of corrections made during the prior years. The recalculated technical reserves and the cumulative deficit or excess, which is indicated in the enclosed table, may subsequently vary due to change in different factors.

Although the information provided in the table reflects the estimates of historical unpaid claims made in the prior years, the users of these financial statements should avoid extrapolation of past remains or deficits in respect to the balance of unpaid claims of this period.

	Year of insured occurrence					
	2009	2010	2011	2012	2013	Total
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Estimate of cumulative claims at end of accident year	32,500*)	27,482	27,617**)	28,478	30,297	30,297
- one year later	30,801	26,634**)	27,205	27,921		27,921
- two years later	30,794**)	26,263	27,287			27,287
- three years later	30,691	26,173				26,173
- four years later	30,584					30,584
Cumulative payments to date	(29,513)	(25,146)	(24,171)	(25,398)	(21,800)	(126,028)
Outstanding claims reserves for 2009-2013	1,071	1,027	3,116	2,523	8,497	16,234
Outstanding claim reserves for years before 2009						2,536
Total outstanding claim reserves as at 31.12.2013						18,770

*) In 2009 gross claims and gross claims reserves as at 31 December 2009 include insurance liabilities assumed from its subsidiary Reso Europa merged into the Company as a result of reorganization.

**) In 2011 gross claims and gross claims reserves as at 31 December 2011 include insurance liabilities assumed from its subsidiary GF Försäkringsaktiebolag merged into the Company as a result of reorganization.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(iii) Liability adequacy test

The estimation of technical provisions for an insurance portfolio represents an approximation of future cash flow for the claims payments, and there will always be an element of uncertainty in such calculations. Provision risks relate to this kind of uncertainty. The uncertainty depends on the nature of the risk. Risk with a short duration is less exposed to changes that will affect the future payments. Inflation is an underlying risk in most insurance products. The effect will be different, depending on the characteristics of each product and the terms and conditions that apply for the claims settlement.

On each reporting date, the Company prepares a liability adequacy test by assessing whether the insurance liabilities recognized during the reporting year for valid policies are adequate by comparing the insurance provisions established to the present value of the estimated future cash flows arising on existing insurance policies.

If the liability adequacy test shows a deficiency in the carrying amount of liabilities, the deficiency is recognised as a loss for the financial year by setting additional unexpired risk reserve.

The test is performed on whole insurance portfolio basis and test is applied to the gross amounts of provisions, i.e., the effect of reinsurance is not taken into account.

Forecast inflation and discount rates are one of the key assumptions used in the estimates. The Company evaluates its provisions as adequate as at 31 December 2013. After analysing sensitivity due to increased inflation by 1% and decreased discount rate by 1%, the Company assessed that the amount of technical provisions is adequate.

(iv) Sources of uncertainty in the estimation of future claims payments

The Company is liable for insured events that occurred during the term of the contract, even if the loss is discovered after the end of the contract term, and claims are paid according to the policy conditions valid at the time of occurrence. As a result, claims are settled over a long period of time, and there is an element of the claims provision that relates to incurred but not reported claims (IBNR).

There are several variables that affect the amount and timing of cash flows from the insurance contracts. These variables mainly relate to the characteristics of the different types of risks covered and the applied risk management procedures. The compensation paid is according to the terms specified in the insurance contract. Compensation for claims with respect of bodily injuries are calculated as the present value of lost earnings, rehabilitation expenses and other expenses that the injured party will incur as a result of the accident or disease.

The estimated cost of claims includes expenses to be incurred in settling claims, net of the expected recourse amount and other recoveries. The Company takes all reasonable steps to ensure that it has appropriate information regarding its claims exposure. However, given the uncertainty in establishing claims provisions, it is likely that the final outcome will prove to be different from the original liabilities established. The liabilities in the financial statements related to these contracts comprise a provision for IBNR, a provision for reported claims not yet paid (RBNS) and a provision for unearned premiums and unexpired risks at the reporting date.

The estimation of IBNR is generally subject to a greater degree of uncertainty than the estimation of the cost of settling claims already notified (RBNS), where information about the claim is available. There may be cases where certain claims may not be apparent to the insured until many years after the event that gave rise to the claims.

In estimating the liability for the cost of reported claims not yet paid, the Company considers any information available from loss adjusters, claims handlers and information about the costs of settling claims with similar characteristics in previous periods. All claims are assessed on a case-by-case basis by a claims handler. Claims with potential for distortive effects of their development are handled separately and projected to their ultimate by an additional provision. Where possible, the Company adopts multiple techniques to estimate the required level of provision. This provides a greater understanding of the trends inherent in the experience being projected. The projections given by the various methodologies also assist in estimating the range of possible outcomes. The most appropriate estimation technique is selected taking into account the characteristics of the business class and the extent of the development of each accident year.

Insurance contracts are often classified as risks that are short-tail and risks that are long-tail. Short-tail risk is characterized by that the period between the occurrences, reporting and final settlement of claims is short. Long-tail risk is the opposite; the period between the occurrence, reporting and settlement of claims is long. In Property and Motor hull insurance the claims are reported soon after occurrence, while bodily injury claims may be reported several years after the occurrence and settled several years after they were reported. The provisions for IBNR for short-tail risks are relatively small, while for long-tail risks the provisions for IBNR may constitute a substantial part of the total loss provision.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

The duration (average time between the date of loss until the claim is finally settled) differs significantly between the types of risk considered. Long duration will increase the company's exposure to inflation.

The table below presents IBNR reserve's sensitivity analysis as at 31 December 2013 comparing Chain-Ladder development factors used for IBNR reserve's estimation in case if development factors used in IBNR reserve's estimation would be increased (largest development factor – the maximum development factor used for the 1st quarter) or decreased (basic Chain-Ladder development factors would be used), all other variables remaining constant:

Sensitivity analysis of IBNR of the Company	IBNR as at 31.12.2013 LVL'000	Chain-Ladder with largest development factor LVL'000	Basic Chain- Ladder LVL'000
Motor compulsory third party liability in Latvia	1,473	1,861	1,305
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	2,153	2,513	1,759
Motor own damage insurance (CASCO)	102	143	65
Property insurance	48	116	26
Other lines of business where IBNR estimated based on statistical methods	753	1,094	676
Other lines of business where IBNR estimated based on non-statistical methods	73	109	73
Total	4,602	5,835	3,906

Although management believes that claim reserves and the related recoverable amounts are adequate, considering available information, the actual amount of liabilities may differ subject to receipt of further information on the developments which may result in significant adjustments required to the technical reserves. Adjustments to the claims technical reserves of previous years are disclosed in the respective financial statements, and, if material, such adjustments are disclosed separately. Methods and estimates are reviewed on annual basis and any changes are disclosed in financial statements if consider applicable.

In 2009, the State Social Insurance Agency (SSIA) started reporting claims to insurance companies on physical injuries sustained in traffic accidents and was planning to recover amounts paid by the State budget from the insurers of those who caused accidents in Latvia. The potential claims incurred but not reported to SSIA impact IBNR reserve estimates about MTPL insurance.

Based on the Company's and MTPL market statistics, on 31 December 2013 the Company has recognized IBNR reserve for SSIA claims in the amount of LVL 471 thousand in addition to the MTPL IBNR reserve calculated applying triangle method. The additional IBNR reserve for SSIA claims has been estimated on basis of information available in the market on number of cases and reported claims related to physical injuries, including cases of non-recurring payments and annuities.

Sensitivity analysis of the impact of annuity claims was performed by the Company, on the following assumptions:

- 1/10 from all SSIA reported claims would be annuity claims with term 5 years;
- Annuity amount per year would be LVL 720 for year 2008 to 2013, and LVL 900 for year 2007.

The result of the sensitivity analysis on the assumptions above would have increased the IBNR reserve for SSIA by LVL 315 thousand as at 31 December 2013.

The IBNR reserve for SSIA claims will be reviewed and analysed on a regular basis, in consideration of new statistical information on new SSIA claims.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Financial risks and risk management

Financial risk is a collective term for various types of risk related to financial assets. The Company's financial assets and liabilities, including investments, insurance receivables and reinsurance assets, may be exposed to financial risk as follows:

- *Market risk*: changes to the market situation may adversely impact the insurer's assets and/or liabilities, investments may be impaired, and return on assets decreased. Market risk includes interest rate, equity, property, currency, spread and concentration risk.
- *Counterparty (credit) risk*: loss arising from an issuer defaulting on its obligations or because of increased risk premiums for bonds with credit risk, and failure of a counterparty to meet contractual obligations;
- *Liquidity risk*: under certain adverse conditions, the insurer may be forced to sell *assets at a lower price* than their fair value in order to be able to settle liabilities.

Below is a description of each of these financial risks and a summary of methods used by the Company to manage these risks. Exposure to those risks arises in the normal course of business.

(i) Market Risk

Market risk is the risk that movements in market prices, including foreign exchange rates, interest rates, credit spreads and equity prices will affect the Company's income or the value of its portfolios.

Market risks comprise:

- interest rate risk;
- equity risk;
- property risk;
- currency risk;
- spread risk;
- concentration risk.

Market risk arises from open positions in interest rate, currency and equity financial instruments, which are exposed to general and specific market movements and changes in the level of volatility of market prices.

Interest rate risk

Interest rate risk is defined as the loss in value resulting from a change in interest rates and is viewed both from the asset-only perspective and in relation to the interest-rate sensitivity of the liabilities.

Measures for management of the interest rate risk in the Company are centralized and based on the assessment of the impact of the interest rate risk on the Company's financial indices. The Company does not have significant interest bearing liabilities and the largest share of interest bearing assets are at a fixed interest rate, therefore, the Company is not exposed to a significant interest rate risk and to the effects of fluctuations in interest rates resulting from different maturity or interest re-pricing profile of the Company's interest bearing assets and liabilities.

The overall exposure to interest rate risk is being reduced by matching a portfolio of fixed income instruments to the overall duration and the payout pattern of the insurance liabilities. Since the insurance liabilities are generally not discounted in the balance sheet, this implies that from an accounting perspective insurance liabilities will be exposed to changes in inflation (but not directly to interest rates). An economic perspective, however, argues for hedging interest rate risk, because the present value of the provisions will be exposed to changes in the real interest rate. From an accounting perspective, the risk from choosing this hedging strategy is reduced, because a major part of the bond portfolio is classified as held to maturity or loans and receivables (hereafter only referred to as the amortized cost portfolio).

Foreign exchange risk

The Company has assets and liabilities denominated in foreign currencies. Foreign exchange risk is defined as the financial loss resulting from a fluctuation in exchange rates.

Some insurance risks are denominated in foreign currencies. The Company's policy is to restrict the foreign exchange risk with respect to known and expected transactions in foreign currencies. Foreign exchange risk management is based on investments in the respective currencies. The Company is not exposed to significant currency risk as the LVL and the LTL are pegged to the EUR and changes on these rates are expected only under government policy. Profit and loss is therefore mainly sensitive to changes in USD rates and the risk is evaluated as low. The Company is not engaged in any speculative transactions that may increase the foreign exchange risk.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

The following tables provide the analysis of the Company's financial assets and financial liabilities as at 31 December 2013 and as at 31 December 2012 by currency profile:

Company's currency profile as at 31 December 2013

Financial assets	LVL'000	EUR'000	USD'000	LTL'000	Other	Total
Investment certificates of investment funds		24	-	-	-	24
Debt securities and other fixed income securities	3,627	27,703	-	12,050	-	43,380
Term deposits with credit institutions	3,531	5,244	-	-	-	8,775
Loans and receivables	4,138	-	-	1,941	-	6,079
Cash and cash equivalents	454	643	38	829	6	1,970
Total	11,748	33,614	38	14,820	6	60,228
Financial liabilities						
Liabilities	1,105	132	-	1,319	-	2,556
Total	1,105	132	-	1,319	-	2,556
Open currency position	10,645	33,482	38	13,501	6	57,672

Company's currency profile as at 31 December 2012

Financial assets	LVL'000	EUR'000	USD'000	LTL'000	Other	Total
Investment certificates of investment funds	-	32	-	-	-	32
Debt securities and other fixed income securities	3,658	27,249	-	10,560	-	41,467
Term deposits with credit institutions	5,195	4,322		1,873	-	11,390
Loans and receivables	4,101	362		1,875	-	6,338
Cash and cash equivalents	1,207	582	69	1,690	10	3,558
Total	14,161	32,547	69	15,998	10	62,785
Financial liabilities						
Liabilities	955	46	-	1,737	-	2,738
Total	955	46	-	1,737	-	2,738
Open currency position	13,206	32,501	69	14,261	10	60,047

Price risk

Price risk is defined as a risk that the value of a financial instrument will fluctuate as a result of changes in market prices, whether those changes are caused by factors specific to the individual instrument or factors affecting all instruments traded in the market. Price risk arises when the Company takes a long or short position in a financial instrument.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

An analysis of sensitivity of the Company's net income for the year and equity to changes in securities prices based on positions existing as at 31 December 2013 and 2012 and a simplified scenario of a 5% change in all securities prices is as follows:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
	Net income	Net income
5% increase in securities prices	468	434
5% decrease in securities prices	(468)	(434)

Sensitivity analysis of investment coverage of technical reserves

	31.12.2013	31.12.2012
	after change	carrying amount
15% impairment of government securities	28,940	34,047
50% impairment of other fixed interest income securities	4,667	9,333
10% impairment of deposits	7,898	8,775
TOTAL	41,505	52,155
Amount required for covering the technical reserve	35,077	35,077
20% of unearned premium reserves that may be covered from receivables	3,951	3,951

Credit risk

Credit risk is defined as a risk that a counterparty is not able or willing to settle its liability at due date or the risk that the credit spreads will increase (credit risk premium). The Company is primarily exposed to credit risk in the investments, and through receivables from the insurance customers and reinsurers.

Credit risk is managed both via credit lines for named counterparties, from lines based on official credit ratings and from diversification requirements on mandates for corporate bonds. Credit risk in relation to reinsurance is handled through minimum rating requirements for the reinsurance companies and close follow-up of receivables.

For investments, risk limits are set for credit risk in several ways. As a point of departure there is a credit limit on designated counterparties. For issuers with an official credit rating from a recognised rating agency, this is generally utilized as a criterion. In addition, the asset allocation sets limits on global bonds, both bonds with high financial strength ratings (investment grade) and other bonds (high yield). Additionally, there is a maximum limit for credit duration measured as a one per cent change in credit spreads that include all fixed income assets in the balance sheet.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(i) Management of Financial investments

The Company manages credit risks by investing most of the investments in markets and investments with high ratings.

Investments by ratings for the Company as at 31 December 2013

Country	Rating¹	Financial instruments designated at fair value through profit or loss LVL'000	Held to maturity debt securities issued or guaranteed by central governments or municipalities LVL'000	Term deposits with credit institutions LVL'000
Lithuania	BBB	7,540	19,441	-
Latvia	BBB	1,793	14,606	-
Latvia	Not rated	24	-	-
Latvia	B2	-	-	1,195
Sweden ²	A+	-	-	7,580
Total		9,357	34,047	8,775

Investments by ratings for the Company as at 31 December 2012

Country	Rating 1	Financial instruments designated at fair value through profit or loss LVL'000	Held to maturity debt securities issued or guaranteed by central governments or municipalities LVL'000	Term deposits with credit institutions LVL'000
Hungary	BB	-	1,169	-
Bulgaria	BBB	-	864	-
Lithuania	BBB	8,275	16,423	-
Latvia	BBB	377	14,359	-
Latvia	Not rated	32	-	-
Latvia	B2	-	-	1,197
Sweden 2	A+	-	-	4,753
Finland 2	Aa3	-	-	4,886
Norway 2	A1	-	-	554
Total		8,684	32,815	11,390

¹ Loans due from financial institutions are classified by average credit rating from three international rating agencies: Moody's Investors Service, Standard & Poor's, Fitch Ratings.

² Classification is based on credit ratings of parental banks for these Latvian commercial banks: Swedbank AS, SEB Banka AS, DNB banka AS, Nordea Bank Finland Plc.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(ii) Insurance receivables from direct insurance operations

Credit risk related to clients' balances incurred due to unpaid insurance premiums exists only during the fixed period determined in the policy, during which the policy is paid or terminated. Insurance cover regulations and conditions are presented in insurance methodology.

	2013			
	Gross receivables LVL'000	%	Allowances LVL'000	Net receivables LVL'000
Overdue receivables				
More than 3 months	571	9	556	15
Less than 3 months	729	11	24	705
Outstanding receivables not overdue	5,058	80	-	5,058
Total direct insurance receivables from policy holders	6,358	100	580	5,778

	2012			
	Gross receivables LVL'000	%	Allowances LVL'000	Net receivables LVL'000
Overdue receivables				
More than 3 months	570	9	570	-
Less than 3 months	646	4	323	323
Outstanding receivables not overdue	5,311	87	-	5,311
Total direct insurance receivables from policy holders	6,527	100	893	5,634

The carrying amount of direct insurance receivables due from intermediaries in the amount of LVL 387 thousand represents the maximum credit exposure to intermediaries (2012: LVL 334 thousand). As at 31 December 2013 there were no impairment allowances recognised against receivables due from intermediaries (2012: none) since there are no overdue balances and amounts are assessed as recoverable.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(iii) Reinsurance

The Company purchases reinsurance to protect the Company's equity capital and reinsurance is thus a risk and capital management tool. The same models and methodology, as used for evaluation of the internal risk based capital allocation, are also used to analyse and purchase reinsurance.

The Company has approved a reinsurance program that determines the reinsurance principles and criteria for the selection of reinsurers. Management reviews the reinsurance program at least on an annual basis and determines the required changes. The Company's reinsurance programme primarily consists of non-proportional reinsurance. Decisions concerning the reinsurance programme are based on analysis of exposure, claims history, model simulations and the Company's capitalisation. The Company had cooperation with its parent company, Gjensidige Forsikring.

Reinsurers' share in written premiums, claims paid, technical reserves and receivables by rating for the Company as at 31 December 2013:

Rating	Reinsurer's share in claims paid LVL'000	Reinsurer's share in written premiums LVL'000	Reinsurer's share in outstanding claim reserve LVL'000	Reinsurer's share in unearned premium reserve LVL'000	Receivables LVL'000
AA	123	91	983	-	-
A	226	1,102	2,383	-	170
BBB	2	-	11	-	3
BB	20	20	37	-	-
B	15	19	5	-	-
no rating	-	-	30	-	-
Total	386	1,232	3,450	-	173

Reinsurers' share in written premiums, claims paid, technical reserves and receivables by rating for the Company as at 31 December 2012:

Rating	Reinsurer's share in claims paid LVL'000	Reinsurer's share in written premiums LVL'000	Reinsurer's share in outstanding claim reserve LVL'000	Reinsurer's share in unearned premium reserve LVL'000	Receivables LVL'000
AA	75	-	1,005	-	75
A	584	913	2,041	-	374
BBB	6	-	71	-	6
BB	61	-	98	-	61
B	43	-	19	-	43
no rating	-	-	35	-	-
Total	769	913	3,269	-	559

Liquidity risk

Liquidity risk is defined as the inability to meet payments at due date, or the need to realize investments at a high cost to meet payments. Liquidity risk exists when the maturities of assets and liabilities do not match. The matching and/or controlled mismatching of the maturities and interest rates of assets and liabilities is fundamental to the management of financial institutions. It is unusual for financial institutions ever to be completely matched since business transacted is often of an uncertain term and of different types. An unmatched position potentially enhances profitability, but can also increase the risk of losses.

The purpose of liquidity risk management is to ensure that the Company is able to fulfil its liabilities in due time, to observe supervision laws and regulations and to react to changes in business environment duly and appropriately.

The Company's objective is to earn competitive returns by investing in a diverse portfolio of high quality, liquid securities. Portfolio characteristics are analysed regularly. The Company's holdings are diversified across industries, and concentrations in any one company or industry are limited by parameters established by senior management, as well as by statutory requirements.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

The tables below allocate the Company's financial assets and financial liabilities to maturity groups based on the time remaining from the reporting period end date to the maturity dates as at 31 December 2013 and as at 31 December 2012:

The Company's maturity dates financial statements as at 31 December 2013

	Within 6 months LVL'000	6-12 months LVL'000	1-2 years LVL'000	2-5 years LVL'000	Over 5 years LVL'000	No fixed term LVL'000	Total LVL'000
Financial assets							
Investment certificates of investment funds	-	-	-	-	-	24	24
Debt securities and other fixed income securities	14,819	-	7,063	21,498	-	-	43,380
Term deposits with credit institutions	3,859	4,870	46	-	-	-	8,775
Loan and receivables	6,078	-	-	1	-	-	6,079
Cash and cash equivalents	1,970	-	-	-	-	-	1,970
Total	26,726	4,870	7,109	21,499	-	24	60,228
Financial liabilities							
Creditors	2,556	-	-	-	-	-	2,556
Total	2,556	-	-	-	-	-	2,556
Maturity gap	24,170	4,870	7,109	21,499	-	24	57,672

The Company's maturity dates financial statements as at 31 December 2012

	Within 6 months LVL'000	6-12 months LVL'000	1-2 years LVL'000	2-5 years LVL'000	Over 5 years LVL'000	No fixed term LVL'000	Total LVL'000
Financial assets							
Investment certificates of investment funds	-	-	-	-	-	32	32
Debt securities and other fixed income securities	10,193	1,443	8,311	9,535	11,985	-	41,467
Term deposits with credit institutions	7,741	2,021	1,628	-	-	-	11,390
Loan and receivables	6,324	-	-	4	10	-	6,338
Cash and cash equivalents	3,558	-	-	-	-	-	3,558
Total	27,816	3,464	9,939	9,539	11,995	32	62,785
Financial liabilities							
Creditors	2,738	-	-	-	-	-	2,738
Total	2,738	-	-	-	-	-	2,738
Maturity gap	25,078	3,464	9,939	9,539	11,995	32	60,047

Operational risks and risk management

Operational risk is the risk of losses due to weaknesses or faults in processes and systems, errors committed by employees, or external events. In order to reduce the risk, emphasis has been placed on having well-defined and clear lines of reporting and a clear division of responsibility in the organisation of the business.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Set procedures have been established for conducting risk assessments, and the Board evaluates the annual status as part of the established internal control system. An independent Compliance function has been established to help the Company to avoid official sanctions, financial losses or a loss of reputation as a result of failure to comply with statutes, regulations and standards. The Compliance function identifies, assesses, advises on, monitors and reports on the Company's risk of failing to comply with statutes, regulations and internal guidelines. This is intended to reduce the risk of breaches of procedures and guidelines, while contributing to a good working environment. On behalf of the Board, Gjensidige's internal audit function has been assigned the role of monitoring and assessing whether the risk management and internal control system function as intended.

Management actions

The Company recognizes sufficient technical provisions in order to be able to meet all liabilities under insurance and reinsurance arrangements and ensure stable financial operation. The insurance company performs technical provision calculations separately for each insurance contract or group of contracts. The Company monitors that formation of the asset structure for the technical provision cover is based on the following rules:

- not more than 10% of technical reserves are allocated to a single real estate, land and buildings or land properties and buildings which may be treated as a single investment due to their location, and not more than 25% of technical reserves are allocated to aggregate buildings and land properties;
- not more than 5% of technical reserves are allocated to equity securities and debt securities (except mortgage bonds) issued by a single party except the Republic of Latvia, other member states or OECD debt securities issued by the state and municipality;
- not more than 10% of technical reserves are allocated to mortgage bonds issued in accordance with the Mortgage Bond Law or member state normative acts and issued by a single party, and not more than 25% of technical reserves for aggregate mortgage bonds;
- not more than 5% of technical reserves are allocated to investment certificates of a single investment fund registered in the Republic of Latvia, other member state or OECD country;
- not more than 25% of technical reserves are allocated to deposits with a single credit institution;
- not more than 10% of technical reserves are allocated to a single mortgage loan and not more than 25% of technical reserves to aggregate mortgage loans;
- insurance receivables from direct insurance operations, where the due date is in the future, may be attributed to the coverage of technical reserves in proportion to the portion of the technical provisions of net unearned premium in the technical provisions of gross unearned premium, without exceeding the amount of technical provision in net unearned premium;
- not more than 15% of technical reserves are allocated to assets in parties related to the insurer.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(5) GROSS WRITTEN PREMIUMS

	2013		2012	
	Gross	Reinsurer's	Gross	Reinsurers'
	LVL'000	share	LVL'000	share
		LVL'000		LVL'000
Motor own damage insurance (CASCO)	10,988	-	10,441	-
Motor compulsory third party liability in Latvia	4,776	(509)	4,263	(105)
Property insurance	7,415	(506)	7,199	(450)
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	14,398	(130)	12,275	(291)
Personal accident insurance	798	(5)	733	(4)
Health insurance				-
	5,777	-	5,475	-
Aircraft insurance	-	-	(9)	-
Marine insurance	54	(7)	117	(4)
Cargo insurance	160	(8)	132	(9)
Aircraft third party liability insurance	-	-	(3)	-
Marine third party liability insurance	11	(1)	16	(1)
General third party liability	2,074	(61)	1,893	(45)
Guarantee insurance				-
	669	-	1,031	-
Various financial risks	2	-	7	
Travel insurance	614	(3)	504	(2)
Railway insurance	22	(2)	24	(2)
	47,758	(1,232)	44,098	(913)

The Company makes obligatory deductions in accordance with the law "On compulsory motor third party liability" and the related Cabinet of Ministers regulations. Gross written premiums on motor third party liabilities insurance and gross written premiums are shown net of the obligatory deductions LVL 138 thousand (2012: LVL 139 thousand).

Gross written premiums by country:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Latvia	20,132	20,219
Estonia	6,604	4,507
Lithuania	21,022	19,372
	47,758	44,098

Gross written premiums by currencies:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
LVL	15,557	16,323
EUR	11,119	8,316
LTL	21,023	19,365
Other	59	94
	47,758	44,098

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(6) EARNED PREMIUMS

	2013			2012		
	Gross	Reinsurers' share	Net amount	Gross	Reinsurers' share	Net amount
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Motor own damage insurance (CASCO)	10,875	-	10,875	9,592	-	9,592
Motor compulsory third party liability in Latvia	4,740	(509)	4,231	4,107	(104)	4,003
Property insurance	7,378	(506)	6,872	6,871	(450)	6,421
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	13,901	(130)	13,771	11,974	(291)	11,683
Health insurance	5,664	-	5,664	4,845	-	4,845
Other insurance lines	4,465	(87)	4,378	4,403	(209)	4,194
Total	47,023	(1,232)	45,791	41,792	(1,054)	40,738

(7) UNEARNED PREMIUM AND UNEXPIRED RISK TECHNICAL RESERVES

	Gross	Reinsurers' share	Net
	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Balance at 31 December 2011	16,714	(141)	6,573
Written premiums	44,098	(913)	43,185
Premiums earned	(41,792)	1,054	(40,738)
Currency fluctuations	2	-	2
Balance at 31 December 2012	19,022	-	19,022
Written premiums	47,758	(1,232)	46,526
Premiums earned	(47,023)	1,232	(45,791)
Balance at 31 December 2013	19,757	-	19,757

	2013		2012	
	Gross	Net	Gross	Net
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Unearned premium reserve	19,757	19,757	19,022	19,022
Total	19,757	19,757	19,022	19,022

(8) OTHER TECHNICAL INCOME, NET

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Income from cancellation of policies	71	-
Decrease in allowance for bad debts from policy holders	244	125
Other technical income	-	87
	315	212

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(9) CLAIMS PAID

	2013		2012	
	Gross	Reinsurers'	Gross	Reinsurers'
	LVL'000	share	LVL'000	share
		LVL'000		LVL'000
Motor own damage insurance (CASCO)	(8,131)	2	(6,865)	2
Motor compulsory third party liability in Latvia	(3,640)	-	(2,858)	-
Property insurance	(3,387)	211	(3,628)	583
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	(8,980)	172	(7,857)	183
Personal accident insurance	(397)	-	(360)	-
Health insurance	(4,329)	-	(3,777)	-
Marine insurance	(54)	-	(2)	-
Cargo insurance	(26)	-	(54)	-
General third party liability	(497)	1	(304)	1
Guarantee insurance	(494)	-	(501)	-
Travel insurance	(123)	-	(108)	-
Financial loss insurance	(1)	-	-	-
	(30,059)	386	(26,314)	769

Gross claims paid by currencies:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
LVL	(12,071)	(10,393)
EUR	(8,131)	(7,054)
LTL	(8,934)	(7,978)
USD	(17)	(33)
Other	(906)	(856)
	(30,059)	(26,314)

(10) TECHNICAL RESERVES FOR OUTSTANDING CLAIMS

	Gross	Reinsurers'	Net
	LVL'000	share	LVL'000
		LVL'000	
Balance at 31 December 2011	17,656	(2,466)	15,190
Claims incurred during the period	27,725	(1,571)	26,154
Gross claims	(26,314)	769	(25,545)
Currency fluctuations	18	(1)	17
Balance at 31 December 2012	19,085	(3,269)	15,816
Claims incurred during the period	29,744	(567)	29,177
Claims paid	(30,059)	386	(29,673)
Balance at 31 December 2013	18,770	(3,450)	15,320

	2013		2012	
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
	Gross	Net	Gross	Net
RBNS	14,168	10,718	14,645	11,376
IBNR	4,602	4,602	4,440	4,440
Total	18,770	15,320	19,085	15,816

(11) CLAIMS INCURRED

	2013			2012		
	Gross	Reinsurers'	Net	Gross	Reinsurers'	Net
	LVL'000	share	amount	LVL'000	share	amount
		LVL'000	LVL'000		LVL'000	LVL'000
Motor own damage insurance (CASCO)	(7,983)	-	(7,983)	(7,050)	(3)	(7,053)
Motor compulsory third party liability in	(3,382)	-	(3,382)	(2,970)	-	(2,970)

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

Latvia						
Property insurance	(3,071)	211	(2,860)	(3,736)	542	(3,194)
Motor Compulsory third party liability in						
Lithuania and Estonia	(9,371)	362	(9,009)	(8,583)	1,044	(7,539)
Health insurance	(4,373)	-	(4,373)	(3,881)	-	(3,881)
Other insurance lines	(1,564)	(6)	(1,570)	(1,505)	(12)	(1,517)
Total	(29,744)	567	(29,177)	(27,725)	1,571	(26,154)

(12) PREMIUM REFUNDS

Premium refunds represent a proportion of premium that becomes contractually refundable to policy holders in the event that no claims are made under the respective insurance contract.

	LVL'000
Balance at 31 December 2011	49
Premium refunds recognised during the period	315
Premium refunds paid during the period	(295)
Balance at 31 December 2012	69
Premium refunds recognised during the period	-
Premium refunds paid during the period	(69)
Balance at 31 December 2013	-

Premium refunds contractually due and not yet paid are disclosed under accrued expenses and deferred income (refer to Note 35).

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(13) CLIENT ACQUISITION COSTS

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Commission fees paid to intermediaries	7,889	7,947
Advertisement expenses	174	80
Maintenance of infrastructure	467	-
Policy printing expenses	40	41
Tenders	3	17
Other	7	-
	8,580	8,085

Client acquisition costs by line of insurance

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Motor own damage insurance (CASCO)	1,789	1,864
Motor third party liability compulsory insurance in Latvia	659	489
Property insurance	1,901	1,931
Motor third party liability compulsory insurance in Lithuania and Estonia	2,701	2,247
Health insurance	599	620
Other insurance lines	931	934
	8,580	8,085

(14) DEFERRED CLIENT ACQUISITION COSTS

	LVL'000
Balance at 31 December 2011	2,199
Written commissions	8,085
Amortisation of deferred acquisition costs	(7,886)
Balance at 31 December 2012	2,398
Written commissions	8,580
Amortisation of deferred acquisition costs	(8,433)
Balance at 31 December 2013	2,545

(15) ADMINISTRATIVE EXPENSES

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Remuneration to staff	1,960	1,711
Social taxes	460	425
Change in provisions for unused vacations (Note 31)	(33)	(30)
Professional services	223	258
Financial and Capital Market Commission	229	223
Rent and maintenance of premises	682	793
Stationery and office expenses	21	29
Communication expenses	78	125
Bank service fees	42	40
Transportation maintenance costs	102	142
IT expenses	207	89
Representation expenses	75	115
Motor bureau fee LT, EE	568	430
Other expenses	254	34
	4,868	4,384

According to the Latvian legislation, the Company should transfer to the Financial and Capital Market Commission 0.20% of gross premium income from obligatory motor TPL and 0.50 % from other gross premium income. Transfers to the Interest protection fund should amount to 1% of insurance premiums paid by individuals on voluntary lines of insurance.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(15) ADMINISTRATIVE EXPENSES (continued)

Administrative expenses by the line of insurance

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Motor own damage insurance (CASCO)	705	649
Motor compulsory third party liability in Latvia	657	557
Property insurance	599	556
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	2,082	1,834
Health insurance	335	312
Other insurance lines	490	476
	4,868	4,384

(16) NET INTEREST INCOME

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
From debt securities and other fixed income securities carried at amortized cost	1,475	1,939
From deposits with credit institutions	119	280
	1,594	2,219

(17) CORPORATE INCOME TAX

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Current tax	560	322
Changes in deferred tax asset (Note 30)	115	8
	675	330

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Profit before tax	4,869	4,492
Theoretical tax using the 15% rate	730	674
Expenses not deductible for tax purposes	8	16
Impairment of intangible assets not deductible for tax purposes	6	6
Changes in unrecognized deferred tax assets (Note 30)	-	51
Non-taxable income	(27)	(390)
Tax relief on donations	(42)	(27)
Tax expenses	675	330

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(18) PROPERTY AND EQUIPMENT

	Vehicles	Computers	Office equipment	Total
<u>Historical cost/revaluation</u>	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
31 December 2011	769	618	371	1,758
Additions	65	84	14	163
Assumed on reorganization	(107)	(6)	(23)	(136)
Disposal	(123)	(57)	(12)	(192)
31 December 2012	727	696	362	1,785
Additions	-	305	30	335
Disposal	(50)	(580)	(29)	(659)
31 December 2013	677	421	363	1,461
<u>Accumulated depreciation</u>				
31 December 2011	600	456	272	1,328
Charge for the year	104	60	31	195
Depreciation on disposals	(94)	(6)	-	(100)
31 December 2012	610	510	303	1,423
Charge for the year	66	97	31	194
Depreciation on disposals	(49)	(506)	(28)	(583)
31 December 2013	627	101	306	1,034
Balance at 31 December 2012	117	186	59	362
Balance at 31 December 2013	50	320	57	427

All equipment items are used in operating activities.

(19) BUILDINGS

	For own use	Total
<u>Historical cost/ revaluation</u>	LVL'000	LVL'000
31 December 2011	285	285
Revaluation	(45)	(45)
31 December 2012	240	240
Revaluation	-	-
31 December 2013	240	240
<u>Accumulated depreciation</u>		
31 December 2011	72	72
Charge for the year	23	23
31 December 2012	95	95
Charge for the year	20	20
31 December 2013	115	115
Balance at 31 December 2012	145	145
Balance at 31 December 2013	125	125

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(20) INTANGIBLE ASSETS

	Software LVL'000	Client relationship LVL'000	Goodwill LVL'000	Total LVL'000
<u>Historical cost</u>				
31 December 2011	213	653	7,664	8,530
Additions	12	-	-	12
31 December 2012	225	653	7,664	8,542
Additions	97	-	-	97
Disposals	(71)	-	-	(71)
31 December 2013	251	653	7,664	8,568
<u>Accumulated amortization and impairment</u>				
31 December 2011	180	385	1,708	2,273
Charge for the year	12	42	-	54
31 December 2012	192	427	1,708	2,327
Charge for the year	21	42	-	63
Depreciation of disposed	(49)	-	-	(49)
31 December 2013	164	469	1,708	2,341
Balance at 31 December 2012	33	226	5,956	6,215
Balance at 31 December 2013	87	184	5,956	6,227

The value of customer relationship is estimated by means of the Net Present Value of estimated excess earnings after tax, generated over the remaining operating life. The estimation is based on a forecast from 2008 until 2018; the customer retention rate used in estimation is 69%. Useful life cycle of customer relations has been defined as 10 years based on observable market data. The value of client relationships was revalued at the end of 2010 when the actual development of the subsidiary's insurance portfolio was assessed. Based on the judgments made by the management, the client loyalty ratio was decreased to 62% and the impairment of LVL 183 thousand was recognized. The management reassessed the assumptions during 2013 and concluded these are still valid.

Goodwill was recognized as a result of the acquisition of a subsidiary in 2008. At the end of each reporting year, management assesses goodwill for impairment by comparing the carrying amounts of the underlying cash generating units, including the allocated goodwill, with their recoverable amounts. Lithuanian branch is considered to be CGU (Cash generating unit). No goodwill impairment was recognized in 2013.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(20) INTANGIBLE ASSETS (continued)

The valuation is based on a Discounted Dividend Model. The profit after tax is assumed to be a proxy for free cash flow available for distribution to owners. However, the required solvency capital must be in place before the owners can get dividends. The remaining amount, after retaining an increase in solvency capital, is assumed to be paid out as dividends. A negative figure would mean that an equity contribution is required in order to comply with the calculated need for solvency capital.

- The discount rate, Cost of Equity, is calculated to be 10.2 % (2012: 10.5%) based on the following: $CoE = Rf + Rp \times \text{Beta}$
 - Rf: Lithuanian government bonds with the maturity approximately 10 years 3.7% (2012: Lithuanian government bonds with the maturity approximately 10 years 4.0%).
 - Rp = 6.5% (2012: 6.5%).
 - Beta of 1.0 assumed (2012: 1.0).
- The NPV (Net Present Value) consists of two components
 - The NPV of the dividends in the explicit period 2014E-2022E.
 - The terminal value from 2023E and onwards (based on 3 % terminal growth assumption (2012: 3%)).
- Sensitivity analysis has been performed to test impact of change in major assumptions – premium growth, profitability (CR) and discount rate.

The following assumptions were used for future cash flow estimate:

- In 2013 in the Baltics the non-life insurance market experienced growth. Future growth of market is forecasted.
- The uninsured capacity of the market is significant and this will ensure significant growth in the long term. At present, the Baltic insurance market is significantly behind that of the EU and CEE by the amount of gross written premiums versus GDP and by GWP per capita.
- CGU performance will be in line with Gjensidige Baltic performance – slightly better than market in total, giving moderate increase in market share – from ca.7.8% currently till close to 8.5% in 2022 (2012: from ca. 7.8% currently till close 11.1% in 2021). Profitability is targeted before growth.
- Claim amount represents 65-67% (results of 2013) (2012: 65-67%), it is expected that in the next 5 years it will increase by approximately 2% points, in view that competition in the market and pressure on prices will increase.
- Cost index of 2013 was lower around 26% (2012: ca. 29%) and it is one of the best indices in the Lithuanian insurance market. However, the level is quite high compared to matured insurance markets and decrease is expected generally in the market, mainly due to:
 - The cost ratio level will reduce in the market as a result of consolidation, and companies becoming bigger both from organic and non-organic growth.
 - Market players becoming more efficient and professional.
 - Gjensidige Baltic will continue developing efficient Pan-Baltic operation, centralizing certain functions and profiting from economies of scale and synergies with Gjensidige.
 - Reducing commissions for intermediaries which currently are at a high level in the market in general.
 - As a result, cost ratio is assumed to reduce gradually to 23% (2012: 21%).
- Return on investment is assumed conservative around 2% (2012: 3%) level over the coming years.

The values assigned to the key assumptions represent management's assessment of future trends in the industry and are based on both external sources and internal sources (historical data).

Sensitivity analysis shows that the Cost of capital assumptions and the Loss ratio assumptions are the most critical factors in determining the need for impairment of goodwill. Please see the table below for sensitivity to cost of capital and loss ratio changes. This sensitivity analysis demonstrates that no impairment is required at reporting date.

	Cost of capital				
Loss ratio	8,2%	9,2%	10,2%	11,2%	12,2%
+3%	7.2	4.9	3.3	2.1	1.2
Present assumptions	14.0	10.8	8.4	6.6	5.2
-3%	21.0	16.7	13.5	11.1	9.3

³ CoE – cost of equity;

⁴ Rf – risk free rate;

⁵ Rp – risk Premium;

⁶ Beta – coefficient comparing risk for industry to market.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(21) INVESTMENT CERTIFICATES OF INVESTMENT FUNDS CLASSIFIED AS FAIR VALUE THROUGH PROFIT AND LOSS

	2013		2012	
	Fair value of investment	Cost	Fair value of investment	Cost
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Citadele Baltic real estate fund II	24	70	32	70
	24	70	32	70

(22) DEBT SECURITIES AND OTHER FIXED INCOME SECURITIES CLASSIFIED AS FAIR VALUE THROUGH PROFIT AND LOSS

	2013		2012	
	Fair value of investment	Cost	Fair value of investment	Cost
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Debt securities of OECD member countries	-	-	-	-
Lithuanian government bonds	7,540	7,368	8,275	8,139
Latvian government bonds	1,793	1,769	377	377
	9,333	9,137	8,652	8,515

All securities represent level 1 fair value hierarchy instruments.

(23) DEBT SECURITIES AND OTHER FIXED INCOME SECURITIES ISSUED OR GUARANTEED BY CENTRAL BANKS OR LOCAL GOVERNMENTS CLASSIFIED AS HELD TO MATURITY

	2013			2012		
	Amortized cost	Cost	Fair value	Amortized cost	Cost	Fair value
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
Latvian government bonds	14,606	14,520	15,465	14,359	14,328	14,778
Lithuanian government bonds	19,441	20,068	19,782	16,423	16,307	17,250
Hungary government bonds	-	-	-	1,169	1,160	1,124
Bulgarian government bonds	-	-	-	864	829	802
	34,047	34,588	35,247	32,815	32,624	33,954

All securities represent level 1 fair value hierarchy instruments.

(24) TERM DEPOSITS WITH CREDIT INSTITUTIONS

Investment portfolio split by countries:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Latvia	8,775	9,517
Lithuania	-	1,873
	8,775	11,390

Gross maximum credit risk is equal to net maximum credit risk for the Company as at 31 December 2013 and amounted to LVL 8,775 thousand (2012: LVL 11,390 thousand).

Due to the low interest rate environment any fair value difference from carrying amount is considered to be immaterial.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(25) POLICY HOLDERS AND INTERMEDIARIES

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Gross amount from policy holders and intermediaries	6,358	6,527
Allowance for doubtful amounts	(580)	(893)
	5,778	5,634

	Gross
	LVL'000
Allowance as at 31 December 2011	(1,003)
Decrease of allowance	110
Allowance as at 31 December 2012	(893)
Decrease of allowance (Note 8)	313
Allowance as at 31 December 2013	(580)

Due to the short term nature of the receivables any fair value difference from carrying amount is considered to be immaterial.

(26) REINSURANCE RECEIVABLES

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Gross reinsurance receivables	173	559
	173	559

	Gross
	LVL'000
Allowance as at 31 December 2011	(12)
Decrease in allowance	12
Allowance as at 31 December 2012	-
Decrease in allowance	-
Allowance as at 31 December 2013	-

(27) OTHER PREPAID EXPENSES AND ACCRUED INCOME

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Programs, licenses	110	-
Other prepayments	138	90
	248	90

(28) CASH AND CASH EQUIVALENTS

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Demand deposits with credit institutions	1,970	3,558
Total cash and cash equivalents	1,970	3,558

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(29) EQUITY

Share capital

The share capital of the Company at 31 December 2013 was LVL 22,500 thousand and comprised of 225,000 shares (fully paid). The nominal value of one share was LVL 100.

	2013		2012	
	Amount	LVL'000	Amount	LVL'000
Ordinary shares with voting rights	225,000	22,500	225,000	22,500
	225,000	22,500	225,000	22,500

Each share carries a right to vote at shareholder's meetings, a rights to receive dividends as declared from time to time and a right to residual assets.

Company's shareholder

	2013		2012	
	Number of shares	% of share capital	Number of shares	% of share capital
Gjensidige Forsikring	225,000	100	225,000	100
	225,000	100	225,000	100

Reserve capital and other reserves

According to decisions made by the shareholder, a part of the profit has been transferred to reserve capital and other reserves. These reserves are available for shareholder and there are no restrictions on those reserves.

Distribution of retained earnings and profit of the reporting year

The Management Board and the Council have proposed to distribute LVL 3,500 thousand as dividends.

(30) DEFERRED TAX

The Company offsets deferred tax assets and liabilities only when it is legally allowed to do so, and the deferred tax relates to the same tax administration.

	2013 LVL'000	2012 LVL'000
Deferred tax assets at the beginning of the year	336	344
Deferred tax expenses in the income statement of the reporting period (Note 17)	115	(8)
Deferred tax assets at the end of the year	221	336

Deferred income tax assets and liabilities are attributable to the following items:

	2013		2012	
	LVL'000 assets	liabilities	LVL'000 assets	liabilities
Temporary difference between property, plant and equipment carrying amounts for financial reporting purposes and amounts used taxation purposes	-	-	-	(22)
Effect from different provisions	221	-	319	-
Tax losses carried forward (Lithuanian branch) *	-	-	39	-
Total deferred tax assets	221	-	336	-
Unrecognized deferred tax asset (Note 30)	-	-	-	-
Deferred tax assets, net	221	-	336	-

	2013	2012
Attributable to:	LVL'000	LVL'000
Latvia	175	212
Lithuania	46	124
Total deferred tax at the end of the year	221	336

* Lithuanian branch's tax losses carried forward as at 31 December 2013 amounts to LVL 291 thousand (2012: LVL 1,251 thousand). Lithuanian tax losses can be carried forward without time limitation.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL

STATEMENTS (31) PROVISIONS

	Provision for unused vacations
	LVL'000
31 December 2011	320
Provisions decreased (Note 15)	(30)
31 December 2012	290
Provisions decreased (Note 15)	(33)
31 December 2013	257

(32) REINSURANCE LIABILITIES

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Due to reinsurer's – Gjensidige Forsikring (Note 37)	132	45
Due to other reinsurers	1	1
	133	46

Result of ceded reinsurance to the statement of comprehensive income

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Reinsurer's share in written premiums (Note 5)	(1,232)	(913)
Reinsurer's share in changes of unearned premium and unexpired risk technical reserves (Note 7)	-	(141)
Reinsurer's share in claims paid (Note 9)	386	769
Reinsurer's share in changes of outstanding claim technical reserves (Note 10)	181	802
Reinsurance commission income and profit share	-	12
Net result from ceded reinsurance	(665)	529

(33) TAXES AND SOCIAL CONTRIBUTIONS

	Balance at			Withheld as	Balance at
	31.12.2012	Calculated	Paid in	claim	31.12.2013
	liability (+)/	in 2013 (+)	2013 (-)	payment (+)	liability (+)/
Tax	overpayment (-)	LVL'000	LVL'000	LVL'000	overpayment (-)
Corporate income tax Latvia	(249)	265	(356)	64	(276)
Corporate income tax Lithuania	(33)	310	-	-	277
Value added tax in Latvia	-	37	(37)	-	-
Value added tax in Lithuania	5	87	(83)	-	9
Social contributions in Latvia	72	828	(831)	-	69
Social contributions in Estonia	8	167	(166)	-	9
Social contributions in Lithuania	65	959	(952)	-	72
Personal income tax in Latvia	43	483	(487)	-	39
Personal income tax in Estonia	-	89	(88)	-	1
Personal income tax in Lithuania	-	345	(345)	-	-
Real estate tax in Lithuania	-	4	(3)	-	1
Environmental tax Lithuania	-	1	-	-	1
	(89)	3,575	(3,348)	64	202

Including

Liabilities	193	478
Overpayment	(282)	(278)

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(34) OTHER CREDITORS

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Due to Motor Insurer's Bureau of Latvia	38	43
Due to Motor Insurer's Bureau of Lithuania	94	-
Due to Financial and Capital Market Commission	32	59
Due to personnel	40	50
Other liabilities	480	945
	684	1,097

(35) ACCRUED EXPENSES AND DEFERRED INCOME

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Accrued intermediary commission fees	401	185
Accrued premium refunds (Note 12)	-	69
Other	116	54
	517	308

(36) OBLIGATORY PAYMENTS

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Motor insurer's bureau of Latvia	138	139
Financial and Capital Market Commission	247	223
	385	362

(37) TRANSACTIONS AND BALANCES WITH RELATED PARTIES

Related parties are defined as shareholder of the Company, members of the Board and Council, their close relatives and companies in which they have a significant influence or control.

At the end of the reporting period, the Company had the following settlements with related parties:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Gjensidige Forsikring, parent company:		
Reinsurance premiums ceded to parent company	(1,101)	(913)
Reinsurance claims received from parent company	332	583
Board members		
Insurance premium received	-	1

Balances outstanding

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Gjensidige Forsikring, parent company		
Reinsurance receivables	-	317
Reinsurance liabilities (Note 32)	132	45

(38) NUMBER OF EMPLOYEES

	2013	2012
Staff	415	448
Agents	272	342
	687	790

	2013	2012
Head office of Gjensidige Baltic	106	99
Branches in Latvia	156	234
Branch in Estonia	30	27
Branch in Lithuania	395	430
	687	790

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(39) INFORMATION ON THE REMUNERATION TO BOARD AND MANAGEMENT

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Salary for Board members	8	37
Social contributions on salaries	2	9
	10	46

In the reporting year, members of the Council have not received remuneration for their work on the Council.

In accordance with Section 28.7 of FCMC Regulation No. 61 "Disclosure regulation", AAS Gjensidige Baltic publishes information on the remuneration by groups of positions – a group comprising Board members of AAS Gjensidige Baltic and a group comprising other positions that impact the risk profile of AAS Gjensidige Baltic.

	2013			2012		
	Fixed	Variable	Number of	Fixed	Variable	Number of
	remuneration	remuneration	employees	remuneration	remuneration	employees
	LVL'000	LVL'000		LVL'000	LVL'000	
AAS Gjensidige Baltic board members	8	-	1	37	-	3
AAS Gjensidige Baltic positions with significant impact on the company's risk profile	583	74	14	401	52	11
	591	74	15	438	52	14

Variable remuneration includes bonuses and other benefits of the management.

(40) OPERATING LEASES

Leases as lessee

For the Company as a lessee, the breakdown of the future minimum lease payments by periods until the maturity of operating leases effective was as follows:

	2013	2012
	LVL'000	LVL'000
Less than one year	450	450
Between one and five years	2,250	2,250
	2,700	2,700

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2013

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(41) REMAINING MATURITIES OF INSURANCE LIABILITIES

The tables below show maturity analysis of insurance liabilities based on expected net cash outflows from those insurance liabilities.

31 December 2013	Within 6 months LVL'000	6-12 months LVL'000	1-2 years LVL'000	2-5 years LVL'000	Total LVL'000
Unearned premium and unexpired risk technical reserves	14,620	5,137	-	-	19,757
Technical reserves for outstanding claims	6,757	6,194	4,693	1,126	18,770
Reinsurers' share in technical reserves	(1,916)	(1,014)	(420)	(100)	(3,450)
Due to policyholders	1,622	-	-	-	1,622
Due to intermediaries	117	-	-	-	117
Reinsurance creditors	133	-	-	-	133
Total net cash outflows from insurance liabilities	21,333	10,317	4,273	1,026	36,949

31 December 2012	Within 6 months LVL'000	6-12 months LVL'000	1-2 years LVL'000	2-5 years LVL'000	Total LVL'000
Unearned premium and unexpired risk technical reserves	14,076	4,946	-	-	19,022
Technical reserves for outstanding claims	6,870	6,298	4,771	1,146	19,085
Reinsurers' share in technical reserves	(1,797)	(965)	(409)	(98)	(3,269)
Due to policyholders	1,380	-	-	-	1,380
Due to intermediaries	215	-	-	-	215
Reinsurance creditors	46	-	-	-	46
Total net cash outflows from insurance liabilities	20,790	10,279	4,362	1,048	36,479

(42) MOTOR COMPULSORY THIRD PARTY LIABILITY IBNR

According to the law On the Compulsory Insurance against Civil Liability in Respect of Motor Vehicles applicable in the Republic of Latvia, moral or pain and suffering damage of a road accident victim includes physical pain, mental suffering, inconveniences, mental shock, emotional depression, humiliation, impairment of reputation, diminution of possibilities to associate with others and other moral or pain and suffer claims consequences arising from personal injury of health or loss of life in a road accident. The limit laid down in Cabinet Regulation No. 331 regarding the amount of claim for personal moral damage and the procedure for calculating such claims ranges from 30 to 570 euro for moral or pain and suffering claims damage. However, the decision of the case C-277/12 at the European Court of Justice against an insurance company in Latvia has determined that the respective Cabinet regulation of Latvia is not compliant with the provisions of EU Directives. The matter is now in the hands of the Government of Latvia to address this non compliance.

At the date of issue of these financial statements, no law had been passed to remedy this non compliance and as a result there is still uncertainty over the respective claim limit that will be enshrined in law, whether the application of the law will be retrospective and whether the liability, if any, will pass in full to the insurers in the Latvian market. The amount of MTPL IBNR as at 31 December 2013 is TLVL 1,473 and is the amount which is subject to this uncertainty and which could therefore change if the law is considered to apply retrospectively. Management are monitoring the situation closely and will consider their position when there is clarity in the situation.

(43) SUBSEQUENT EVENTS

On 1 January 2014 the Republic of Latvia joined the eurozone and the Latvian lat was replaced by the euro. As a result, AAS Gjensidige Baltic converted its financial accounting to euros as from 1 January 2014 and the financial statements for subsequent years will be prepared and presented in euros. Future comparative information will be translated into euros using the official exchange rate of LVL 0.702804 to EUR 1.

The Council decided to distribute retained earnings as the dividends in the amount of TLVL 3 500.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7
Rīga LV 1013
Latvia

Phone +371 670 380 00
Fax +371 670 380 02
Internet: www.kpmg.lv

Independent Auditors' Report

To the shareholder of AAS Gjensidige Baltic

Report on the Financial Statements

We have audited the accompanying financial statements of AAS Gjensidige Baltic ("the Company"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2013, the statement of comprehensive income, the statement of changes in equity and the statement of cash flows for the year then ended, and notes, comprising a summary of significant accounting policies and other explanatory notes, as set out on pages 13 to 59.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union and for such internal controls as management determines are necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditors' Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with relevant ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free of material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, we consider internal controls relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal controls. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting principles used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

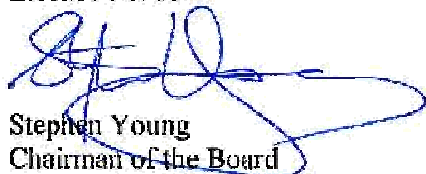
Opinion

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of AAS Gjensidige Baltic as at 31 December 2013, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

In addition, our responsibility is to assess whether the accounting information included in the Report of the Supervisory and the Management Board ("management report"), as set out on pages 4 to 5, the preparation of which is the responsibility of management, is consistent with the financial statements. Our work with respect to the management report was limited to the aforementioned scope and did not include a review of any information other than drawn from the financial statements of the Company. In our opinion, the management report is consistent with the financial statements.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Stephen Young
Chairman of the Board
Riga, Latvia
27 March 2014

Armine Movsisjane
Sworn Auditor
Certificate No. 178

This report is an English translation of the original Latvian. In the event of discrepancies between the two reports, the Latvian version prevails.

/TõLGE EESTI KEELDE/

AAS GJENSIDIGE BALTIC

Raamatupidamise aastaaruanne

31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta

SISUKORD

	Lk
Ettevõtte andmed	3
Nõukogu ja juhatuse aruanne	4 - 5
Juhtkonna deklaratsioon	6
Raamatupidamise aastaaruanne:	
Koondkasumiaruanne	7 - 8
Finantsseisundi aruanne	9 - 10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	13 - 59
Sõltumatu audiitori aruanne	60 - 61

ETTEVÕTTE ANDMED

Ärinimi	Gjensidige Baltic
Õiguslik seisund	Kindlustuse aktsiaselts
Registreerimisnumber ja -kuupäev	5000 321 0451, 15. august 1994, taasregistreeritud äriregistris 29. detsembril 2004, taasregistreeritud 28. detsembril 2007.
Aadress ja kontaktandmed	Brīvības iela 39, Rīa, Lāti Vabariik, LV – 1010 Telefon +371 6711 2222, Faks +371 6710 6444 E-post: info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Juhatuse liikmed ja nende ametikohad	juhatuse esimees Kim Rud Petersen, juhatuse liige Allan Kragh Thaysen, juhatuse liige Katrine Judovica, juhatuse liige Anne Mari Kalager, juhatuse liige Thomas Berg
Nõukogu liikmed ja nende ametikohad	nõukogu esimees Helge Leiro Baastad, nõukogu liige Jorgen Inge Ringdal, nõukogu liige Catharina Elisabeth Hellerud
Aruandeaasta	01.01.2013 - 31.12.2013
Aktsionāride andmed	Gjensidige Forsikring ASA (100%) Registreerimisnumber 938741700 Aadress: Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslo, Norra
Filiaalid	Gjensidige Baltic Leedu filiaal Aadress: T. Sevcenkos g. 21 LT-03111 Vilnius Gjensidige Baltic Eesti filiaal Aadress: Sõpruse pst 145, 13417 Tallinn
Audiitorid	SIA KPMG Baltics Vesetas tn 7 Rīa, Lāti Vabariik, LV – 1013 Litsentsi number 55

NÕUKOGU JA JUHATUSE ARUANNE

2013. aastal jätkas AAS Gjensidige Baltic (edaspidi: ettevõtte) oma positsiooni tugevdamist Baltimaade kahjukindlustusturul. Ettevõtte eesmärk on kaitsta nii era- kui ka äriklientide elu, tervist ja vara, pakkudes konkurentsivõimelisi kindlustustooteid. Ettevõtte jätkas 2013. aastal tööd tootearenduse, operatsioonide tõhustamise ja kahjukäsitluse vallas. Ettevõtte tegutseb mitmekanalilise strateegia alusel, et tagada kuluefektiivsus ja klientide rahulolu. Jaotusmudelid võimaldavad klientidel valida, kas nad soovivad Gjensidigega ühendust võtta telefoni teel, internetis või isiklikult kohapeal. Kliendirahuolu mõõdetakse süstemaatiliselt. Välised uuringud näitasid suurenenud rahulolu Gjensidige klientide seas.

Viimastel aastatel on kahjukindlustusturg Balti riikides pidevalt kasvanud. Leedu kahjukindlustusturg kasvas 2013. aastal 8,7% võrra (allikas: Leedu Vabariigi Keskpank). Läti kahjukindlustuse turg kasvas 2013. aastal 11,01% võrra. (allikas: Läti Kindlustusseltside Ühing). Eesti kahjukindlustusturg näitas 2013. aastal 6,1% tõusu (allikas: Eesti Statistika).

Ettevõtte üldisest kindlustustegevusest kogutud kindlustus maksete brutosumma oli 2013. aastal Balti riikides 47,8 miljonit LVL, võrreldes 2012. aasta 44,1 miljoni LVL- ga, mis vastab 8% tõusule. Suurim tõus kindlustusmaksetes aruandeaastal oli reisikindlustuses (22%), liikluskindlustuses (16%) ja üldises vastutuskindlustuses (10%). Sellised tulemused saavutati tänu ettevõtte müügikanalitele: otsemüük, internet, vahendajate võrgustikud ja kindlustusmaaklerid. Meetmetest, mis hõlbustasid antud aruandeaastal selliste tulemuste saavutamist, võib nimetada võtmetoodete pidevat arendamist, infosüsteemi tarkvara parendamist ja arendamist, peamiste kindlustuslepingute riskihindamise parendamist. 2013. aastal koguti kindlustusmaksete brutosummast 42% (2012: 46%) Lätis, 44% (2012: 44%) Leedus ja 14% (2012: 10%) Eestis.

Ettevõtte 2013. aasta kindlustuse portfoolio suurima osa moodustab liikluskindlustus 40%, sellele järgneb kaskokindlustus 23%. Varakindlustus on kolmas suurim kindlustusliik ja moodustab ettevõtte portfooliost 16%.

Maksudejärgne kasum oli 4,2 miljonit LVL. Üldisest kindlustustegevusest teenitud kindlustusmaksete summa ulatus 2013. aastal 46 miljoni LVL-ni, samas kui 2012. aastal oli see 41 miljonit LVL, mis vastab 12% tõusule. Üldises kindlustustegevuses esines kahjunõudeid summas 29,2 miljonit LVL, samas kui 2012. aastal oli vastav summa 26,2 miljonit LVL, mis tähendab 11,6% tõusu. Aruandeaasta jooksul maksis ettevõtte oma klientidele kahjuhüvitiisi brutosummas 30,1 miljonit LVL, mis näitab 14,4% tõusu võrreldes eelneva aastaga (26,3 miljonit LVL). Tegevuskulude netosumma oli 13,3 miljonit LVL, samas kui 2012. aastal oli vastav summa 12,3 miljonit LVL, mis tähendab 8,1% tõusu.

Selleks, et vähendada kindlustusandja kohustuste osa, tugevdada kindlustusvõtjate huvide kaitset ja tulenevalt õiguslikest nõuetest on ettevõtte pööranud märkimisväärselt tähelepanu edasikindlustusele ja kaaskindlustusele. 2013. aastal uuendatud edasikindlustuse programm koos emaettevõttega Gjensidige Forsikring suurendas ettevõtte riskihindamise suutlikkust, mille tulemuseks oli parem konkurentsivõime.

Kombineeritud suhtarv oli 92,3%, võrreldes 2012. aasta 94,6%-ga. 2013. aastal mõjutasid kombineeritud suhtarvu edukad tehingud, müügitegevused ja tõhus ettevõttesisene kontroll.

Ettevõtte netosissetulek investeeringutelt oli 2013. aastal 1,7 miljonit LVL, samas kui 2012. aastal oli vastav summa 2,4 miljonit LVL. Tulu finantsvaralt oli 2013. aastal 3,7 %. Finantsvaradelt saadavat tulu arvutatakse finantstulude netosummana ja kulusid kui keskmise investeerimisportfoolio protsenti. 2012. aastal oli finantsvaradelt saadav tulu 5,1%. 2013. aasta lõpus oli ettevõtte investeerimisportfoolio väärtus 52 miljonit LVL (2012: 53 miljonit LVL). Ettevõtte jätkas 2013. aastal edukaid investeerimistegevusi SEB Wealth Management IPAS-ga, mis vastutab investeerimisportfoolio juhtimise eest 2013. aastal. Ettevõtte investeerimisportfoolio on jaotatud pangahoiuste, erinevate riikide ja korporatsioonide fikseeritud tulumääraga väärtpaberite ning investeerimisfondide investeerimissertifikaatide vahel.

Aruandeaasta jooksul jätkasid ettevõtte spetsialistid kindlustustoodete turundamist oma tehinguturgudel massimeedia reklaamide ja kataloogide kaudu ning osaledes teistes avalikes tegevustes. Ettevõtte spetsialistid on viinud läbi regulaarselt analüüse Baltimaade kindlustusturu kohta, mis on võimaldanud neil teostada jooksvat ja tulevikku suunatud planeerimist ning formuleerida ettevõtte arengustrateegia ja –taktika.

Koostööpartnerid

Ettevõtte tegevuste tulemusena 2013. aastal jätkati koostööd kindlustusmaaklerite ja kommertspankadega, mis aitas oluliselt kaasa ettevõtte üldistele tulemustele. Ettevõtte tegi koostööd kõikide suuremate maakleritega, kes tegutsevad Balti turul.

Teise suurima koostööpartnerite grupina võib mainida korraldatakse klienditeeninduse alast koostööd

autoteeninduste ja edasimüüjate võrgustikku, kellega liikluskindluse vallas, võttes vastu kahjunõude avaldusi.

NÕUKOGU JA JUHATUSE ARUANNE (jätkub)

Strateegia

Vastavalt oodatakse, et ettevõtte poolt sõlmitud lepingute arv ja kindlustusmaksete summa kasvab. Sellise eesmärgi saavutamiseks on vaja luua lojaalseid suhteid töötajate, klientide, partnerite ja ühiskonnaga.

Ettevõtte kõiki Balti riiki hõlmav organisatsiooniline struktuur realiseerus täielikult 2013. aastal.

2014. aasta eelarve eesmärkide saavutamisel keskendutakse peamistele tootesarjadele, müügikanalite efektiivsusele, eesmärgistatud protsesside parandamisele, püsikliendiprogrammide arendamisele. Edasised täiendused on planeeritud kahjunõuete lahendamise protsessis, et muuta see protsess klientidele kättesaadavamaks ja läbipaistvamaks, laiendada kahjunõuete teatamise võimalusi ja suurendada kahjunõuete haldamise efektiivsust.

Riskijuhtimine

Kooskõlas ettevõtte emasettevõtte suunistega ja riskijuhtimise poliitikaga viidi aruandlusaastal läbi perioodiline põhjalik riskide tuvastamise ja hindamise protseduur, millesse olid kaasatud Läti, Leedu ja Eesti üksused ja mille tulemusena saadi teavet edasisteks tegevusteks ja paranduste planeerimiseks ning vastavate vajaduste tuvastamiseks. Ettevõtte riskijuhtimise poliitika näeb ette, et riskihindamine peab toimuma riskigruppide, riski tekkimise tõenäosuse ja nende mõju ettevõtte finantstulemustele, riski leevendamise tegevuste ja iga riski eraldi haldamise ülesannete tuvastamise tulemusena.

Ettevõtte poolt välja pakutud ja aktsionäride poolt selle toimimise käigus ja aruandlusperioodil heaks kiidetud strateegia on aidanud edukalt kaas ettevõtte arengule, hinnates kindlustusturgu, võimalusi, õigusaktide ja konkurentsi eripärasid ja piiranguid ning nendega seotud riske, ning juhtkond usub, et ettevõtte kapitali adekvaatsus, maksejõulisus ja likviidsus on piisavad.

Töötajad

2013. aasta lõpus oli ettevõttel 687 töötajat (2012: 790), 262 neist töötasid Lätis, 395 Leedus ja 30 Eestis.

Pidades silmas kasvavat kindlustusturgu on ettevõtte õppinud märkama töötajate panuse olulisust eesmärkide saavutamisel. Seetõttu on ettevõtte alustanud töötajate motivatsioonipoliitika väljatöötamist, töötajate oskusi arendatakse sihipäraselt ning edukamatele töötajatele pakutakse karjäärivõimalusi. Ettevõtte pöörab märkimisväärselt tähelepanu töötajate palkamisele, et saavutada ettevõtte eesmärgid motiveeritud, professionaalsete, lojaalset ja positiivselt meelestatud töötajate abil.

Teine ettevõtte prioriteet on töötajate pädevuse tõstmine. Aruandeperioodil organiseeris ettevõtte asjakohase personalikoolituse, mis aitas kaasa meie äritegevuse tulemuste saavutamisele, mis kajastuvad käesolevas aastaaruandes. Ettevõtte kogu Balti regiooni hõlmavad operatsioonid on oluliselt lihtsustanud kogemuste vahetamist ja töötajate pädevuse parendamist.

Ei ole esinenud märkimisväärsed hilisemaid sündmusi, mis oleks oluliselt mõjutanud raamatupidamisaruannete esitlust.

AAS Gjensidige Baltic juhtkonna nimel soovime tänada oma kliente, aktsionäre, partnereid ja töötajaid nende panuse eest meie ühiste eesmärkide saavutamisse aruandeperioodil. Ettevõtte jätkab realistlike ja väljakutseid pakkuvate eesmärkide seadmist, et täita kõikide aktsionäride ootusi.

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees

Kim Rud Petersen
Juhatuse esimees

Riia, 27. märts 2014

JUHTKONNA DEKLARATSIOON

2013. aastal juhtis kindlustuse aktsiaseltsi Gjensidige Baltic viiest liikmest koosnev juhatus. Juhatus teavitas nõukogu ettevõtte tegevustest regulaarselt.

Ettevõtte juhtkond võtab vastutuse selle eest, et ettevõtte tegevused oleksid jäädvustatud vastavalt Läti õigusaktide ja määruste nõuetele ning järgides asjakohaseid ja piisavaid raamatupidamistavasid. Ettevõtte juhtkond vastutab ettevõtte ressursside säilitamise eest ja pettuste ning muu ebaõiglase asjaajamise vältimise eest.

Ettevõtte juhtkond võtab vastutuse ettevõtte 2013. aast a raamatupidamise aastaaruande koostamise eest, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus, et kajastada AAS Gjensidige Baltic tegevusi alates 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2013.

Ettevõtte juhtkond kinnitab, et ettevõtte 2013. aasta raamatupidamisaruanne on koostatud vastavalt kehtivatele seadusest tulenevatele ning finants-ja kapitalituru komisjoni nõuetele ning annavad õige ja ausa ülevaate ettevõtte finantsseisundist aruandeaasta lõpus, samuti aruandeaasta tegevuse tulemustest ja rahavoogudest vastavalt IFRSi nõuetele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus.

Ettevõtte 2013. aasta raamatupidamisaruanne on koostatud tuginedes juhtkonna kaalutletud otsustele ja kohustustele.

Juhtkond kinnitab, et raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tegevuse jätkuvuse alusel.

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees

Kim Rud Petersen
Juhatuse esimees

Riia, 27. märts 2014

KOONDKASUMIARUANNE

31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
Neto teenitud kindlustusmaksed	6	45 791	40 738
Brutopreemiad ehk -kindlustusmaksed	5	47 758	44 098
Edasikindlustuse maksed	5	(1 232)	(913)
Muutused ettemakstud brutopreemiates ja aegumata riski tehnilistes eraldistes	7	(735)	(2 306)
Edasikindlustuse osa teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riski tehniliste eraldiste muutuses	7	-	(141)
Muud tulud, neto	8	315	212
Esinenud kahjunõuded netona	11	(29 177)	(26 154)
Makstud kahjunõuded netona		(29 673)	(25 545)
Kahjunõuete brutosumma	9	(30 059)	(26 314)
<i>Makstud kahjunõuded</i>		<i>(30 109)</i>	<i>(25 984)</i>
<i>Kahjukäsitluskulud</i>		<i>(2 044)</i>	<i>(1 920)</i>
<i>Tagasinõutud kahjum</i>		<i>2 094</i>	<i>1 590</i>
Edasikindlustuse osa makstud nõuetes	9	386	769
Muutus nõuete tehnilistes eraldistes	10	315	(1 411)
Edasikindlustuse osa nõuete tehniliste eraldiste muutu ses	10	181	802
kindlustusmaksete tagasimaksed	12	-	(315)
Neto tegevuskulud		(13 301)	(12 258)
Sõlmimiskulud	13	(8 580)	(8 085)
Muutused edasilükkunud sõlmimiskuludes	14	147	199
Administratiivkulud	15	(4 868)	(4 384)
Edasikindlustuse komisjonitasud ja kasumis osalemine		-	12
Muud tehnilised kulud netona		-	(16)
Investeeringute kulud ja komisjonitasu maksed		(62)	(69)
Neto intressitulu	16	1 594	2 219
Neto kasum/kahjum finantsvaralt õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande		174	281
Valuutavahetuse hindluskahjum		(23)	(4)
Kulum ja amortisatsioon		(277)	(272)
Väärtuse langus		-	(45)
Muud tulud		33	332
Muud kulud		(198)	(157)
Kasum enne ettevõtte tulumaksu		4 869	4 492
Ettevõtte tulumaks	17	(675)	(330)
Aruandeaasta kasum		4 194	4 162

AAS GJENSIDIGE BALTIC
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 31. DETSEMBRIL 2013 LÕ PPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

KOONDKASUMIARUANNE (jätkub)

31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
Aruandeaasta kasum		4 194	4 162
Aruandeaasta muu koondkasum		-	-
Aruande aasta koondkasum		4 194	4 162

Lehekülgedel 13 kuni 59 lisatud aruande lisad moodusta vad käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Ettevõtte nõukogu ja juhatus kiidavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande heaks aktsionäridele väljastamiseks 27. märtsil 2014 ning aastaaruande on allkirjastanud nõukogu ja juhatuse nimel:

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees

Kim Rud Petersen
Juhatuse esimees

Agita Nitiša
Pearaamatupidaja

Riia, 27. märts 2014

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

seisuga 31. detsember 2013

VARAD

	Lisa	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
Kinnisvara ja seadmed	18	427	362
Hooned	19	125	145
Immateriaalne põhivara	20	6 227	6 215
Mitte-finantsinvesteeringud kokku		6 779	6 722
Finantsvarad õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande			
Investeeringufondide investeeringusertifikaadid	21	24	32
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaperid	22	9 333	8 652
Tähtaja lõpuni hoitavad investeeringud			
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaperid	23	34 047	32 815
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes	24	8 775	11 390
Finantsinvesteeringud kokku		52 179	52 889
Laenud			
Otsesed kindlustusnõuded		1	15
Kindlustusvõtjad	25	5 013	5 300
Vahendajad	25	765	334
Nõuded edasikindlustajate vastu	26	173	559
Ettevõtte tulumaksuvara	33	276	282
Muud nõuded		127	130
Laenud ja nõuded kokku		6 355	6 620
Edasilükkunud sõlmimiskulud	14	2 545	2 398
Muud ettemakstud kulud ja viitlaekumised	27	248	90
Viitlaekumised ja edasilükkunud kulud kokku		2 793	2 488
Edasilükkunud tulumaksuvarad	30	221	336
Edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete tehnilistes e raldistes	10	3 450	3 269
Edasikindlustusvarad kokku		3 450	3 269
Raha ja raha ekvivalendid	28	1 970	3 558
VARAD KOKKU		73 747	75 882

Lehekülgedel 13 kuni 59 lisatud aruande lisad moodustavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Ettevõtte nõukogu ja juhatus kiidavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande heaks aktsionäridele väljastamiseks 27. Märtsil 2014 ning aastaaruande on allkirjastanud nõukogu ja juhatuse nimel:

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees

Kim Rud Petersen
Juhatusesimees

Agita Nitiša
Pearaamatupidaja

Riia, 27. märts 2014

AAS GJENSIDIGE BALTIC
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 31. DETSEMBRIL 2013 LÕ PPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

seisuga 31. detsember 2013

KOHUSTUSED

	Lisa	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
Omakapital			
Aktiivkapital		22 500	22 500
Reservkapital ja muud reservid		591	591
Eelmiste aastate jaotamata kasum		4 127	6 993
Aruandeaasta kasum		4 194	4 162
Omakapital kokku	29	31 412	34 246
Kohustused			
Kohustused kindlustuslepingutest			
Teenimata kindlustusmaksed ja aegumata riski tehnilised eraldised	7	19 757	19 022
Rahuldumata nõuete tehnilised eraldised	10	18 770	19 085
Kohustused kindlustuslepingutest kokku		38 527	38 107
Võlausaldajad			
Kohustused otsesest kindlustustegevusest			
Kindlustusvõtjad		1 622	1 380
Vahendajad		117	215
Kohustused edasikindlustusest	32	133	46
Ettevõtte tulumaksukohustused	33	277	-
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	33	201	193
Teised võlausaldajad	34	684	1 097
Võlausaldajad kokku		3 034	2 931
Eraldised	31	257	290
Viitvõlad ja edasilükkunud tulud	35	517	308
Kohustused kokku		42 335	41 636
KOHUSTUSED KOKKU		73 747	75 882

Lehekülgedel 13 kuni 59 lisatud aruande lisad moodustavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Ettevõtte nõukogu ja juhatus kiidavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande heaks aktsionäridele väljastamiseks 27. märtsil 2014 ning aastaaruande on allkirjastanud nõukogu ja juhatuse nimel:

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees

Kim Rud Petersen
Juhatusesimees

Agita Nitiša
Pearaamatupidaja

Riia, 27. märts 2014

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta

	Aktsiaka- pital tuh. LVL	Hoonete Ümberhind- luse reserv tuh. LVL	Reservkapi- tal ja muud reservid tuh. LVL	Jaotama- ta kasum tuh. LVL	Aruandeaas- ta kasum tuh. LVL	Omakapi- tal kokku tuh. LVL
Bilanss seisuga 31. detsember 2011	22 500	43	591	5 507	1 443	30 084
Koondkasum kokku						
Aruandeaasta koondkasum	-	-	-	-	4 162	4 162
<i>Tehingud omanikega, mis kajastuvad vahetult omakapitalis</i>						
2011. aasta kasumi ülekandmine jaotamata kasumi hulka	-	-	-	1 443	(1 443)	-
Ülekandmine eelnevatel aastatel müüdud hoonetega seotud jaotamata kasumi hulka		(43)		43		
Bilanss seisuga 31. detsember 2012	22 500	-	591	6 993	4 162	34 246
Koondkasum kokku						
Aruandeaasta koondkasum					4 194	4 194
<i>Tehingud omanikega, mis kajastuvad vahetult omakapitalis</i>						
Dividendid omakapitali omanikele	-	-	-	(7 028)	-	-
2012. aasta kasumi ülekandmine jaotamata kasumi hulka				4 162	(4 162)	
Bilanss seisuga 31. detsember 2013	22 500	-	591	4 127	4 194	31 412

Lehekülgedel 13 kuni 59 lisatud aruande lisad moodustavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Ettevõtte nõukogu ja juhatus kiidavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande heaks aktsionäridele väljastamiseks 27. märtsil 2014 ning aastaaruande on allkirjastanud nõukogu ja juhatuse nimel:

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees

Kim Rud Petersen
Juhatuse esimees

Agita Nitiša
Pearaamatupidaja

Riia, 27. märts 2014

RAHAVOOGUDE ARUANNE

31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
<u>Rahavood kindlustustegevusest</u>			
Laekunud kindlustusmaksed otsesest kindlustustegevusest		48 118	43 655
Makstud hüvitised		(30 685)	(26 605)
Edasikindlustusandjalt saadud maksed		694	230
Edasikindlustusandjatele tehtud maksed		(1 014)	(1 039)
Tulumaks	33	(356)	(388)
Kohustuslikud maksed	36	(138)	(139)
Maksed töötajatele		(3 173)	(3 105)
Maksed vahendajatele		(3 877)	(2 204)
Muud tehtud maksed		(8 082)	(8 442)
Muud laekunud maksed		1 452	1 163
<u>Neto rahavood kindlustustegevusest</u>		2 939	3 126
<u>Rahavood investeerimistegevusest</u>			
Investeeringute soetamine:			
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid		(14 119)	(11 556)
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes		(5 575)	(12 402)
Investeeringute soetamine kokku:		(19 694)	(23 958)
Investeeringute realiseerimine:			
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid		11 746	4 672
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes		7 713	8 958
Investeeringute realiseerimine kokku:		19 459	13 630
Investeeringumistulu:			
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid		2 582	1 906
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes		164	247
Investeeringumistulu kokku:		2 746	2 153
Investeeringute haldamiskulud ja vahendustasu maksed		(62)	(69)
Neto rahavood investeerimistegevusest		(2 449)	(8 244)
<u>Finantseerimistegevus</u>			
Dividendid		(7 028)	-
Investeeringumistegevuses kasutatud raha netona		(7 028)	-
<u>Raha ja raha ekvivalentide kasv / (langus) netona</u>		(1 586)	(5 118)
Valuutakursi muutumise mõju rahale ja raha ekvivalentidele		(2)	(3)
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses		3 558	8 679
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	28	1 970	3 558

Lehekülgedel 13 kuni 59 lisatud aruande lisad moodustavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Ettevõtte nõukogu ja juhatus kiidavad käesoleva raamatupidamise aastaaruande heaks aktsionäridele väljastamiseks 27. märtsil 2014 ning aastaaruande on allkirjastanud nõukogu ja juhatuse nimel:

Helge Leiro Baastad
Nõukogu esimees
Riia, 27. märts 2014

Kim Rud Petersen
Juhatuses esimees

Agita Nitiša
Pearaamatupidaja

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(1) ÜLDINE TEAVE

AAS Gjensidige Baltic (edaspidi: ettevõtte) asutati Lätis Riias 1994. aastal kinnise kindlustusaktiaseltsina. Ettevõtte taasregistreeriti äriregistris 29. detsembril 2004 ja 28. detsembril 2007.

Ettevõtte pakub kindlustusteenuseid juriidilistele ja era isikutele. Ettevõtte peakontori asukoha aadress on Brīvības iela 39, Riia, Lāti, ning kindlustusteenuseid pakutakse filiaalides ja müügipunktides Lätis, Leedus ja Eestis.

Teave aktsionäri kohta

Nimi: Gjensidige Forsikring ASA
Aadress: Schweigaards gate 21
NO-0191 Oslo, Norra
Osalus: 100 %

Lõplikku kontrolli teostav osapool: Gjensidige Foundation (Gjensidigestiftelsen), omanikeks kindlustusevõtjad, kellele kuulub 62,8% Gjensidige Forsikring ASA aktsiatest.

Teave filiaalide kohta

Nimi: Gjensidige Baltic Eesti filiaal,
Aadress: Sõpruse pst 145, 13417 Tallinn, Eesti

Nimi: Gjensidige Baltic Leedu filiaal,
Aadress: T. Sevcenkos g.21/Vytenio g.12, LT-03111 Vilnius, Leedu

Direktorite nõukogu kiitis 27. märtsil 2014 raamatupidamise aastaaruande avaldamise heaks. Aastaaruanne esitatakse aktsionäride üldkoosolekule, millel on õigus nõuda selles muudatuste tegemist ja aruande taasavaldamist.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(ii) KOOSTAMISE ALUSED

Vastavuse kinnitus

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus vastu võetud rahvusvahelise finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu näeb ette määrus *kindlustusseltside, ELi mittekuuluvate kindlustusseltside filiaalide, edasikindlustusettevõtete ja ELi mittekuuluvate edasikindlustusettevõtete te filiaalide raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta* ja muud kindlustusettevõtetele kohaldatavad määrused, mis on välja antud Läti finants- ja kapitaliturukomisjoni (FCMC) poolt raamatupidamise aruannete koostamiseks.

Arvestus-ja esitusvaluuta

Finantsaruanded on esitatud tuhandetes Läti lantides tuhat (LVL), kui ei ole teisti märgitud, mis on ettevõtte arvestusvaluuta.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

Välja arvatud alltoodud muudatused, on ettevõtte järjepidevalt rakendanud raamatupidamis põhimõtteid, mis on kehtestatud lisas 3 kõikidele käesolevas aastaaruandes esitatud aruandlusperioodidele.

Ettevõtte on kasutusele võtnud järgmised uued standardid ja standardite muudatused, sealhulgas nendest tulenevad muude standardite muudatused, mille esmane jõustumiskuupäev on 1. jaanuar 2013.

(iii) Õiglase väärtuse mõõtmine

Standard IFRS 13 loob ühtse raamistiku õiglase väärtusemõõtmiseks ja õiglase väärtuse mõõtmise avalikustamiseks, kui teised IFRS standardid sellist mõõtmist nõuavad või lubavad. Standardi ühtlustatud määratluse kohaselt on õiglane väärtus hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustuse üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus. Standard asendab ja laiendab muudes standardites, sh standardis IFRS 7, sätestatud õiglase väärtuse mõõtmise avalikustamise nõudeid.

Vastavalt IFRS 13 üleminekusätetele on ettevõtte rakendanud uut õiglase väärtuse mõõtmise standardit ettevaatavalt ja ei ole esitanud võrdlusteavet uue avalikustamise jaoks. Olenemata eelpool mainitust, ei ole muudatus avaldanud märkimisväärset mõju ettevõtte varade ja kohustuste mõõtmisele.

☐ *Muud standardite muudatused*

Järgmised standardite muudatused jõustumiskuupäevaga 1. jaanuar 2013 ei avaldanud käesolevatele finantsaruannetele mingit mõju:

IAS 1 muudatus – Finantsaruannete esitamine
IFRS 7 ja IAS 32 muudatus – Finantsvarade ja kohustuste tasaarvestamine
IAS 19 (2011) muudatus – Töötajate hüvitised
IAS 12 muudatus - Edasilükkunud tulumaks: alusvarade maksumuse katmine

Uued standardid ja tõlgendused, mida ei ole veel kasutusele võetud

Mitmed uued standardid, standardite muudatused ja tõlgendused kehtivad aruandeaastale, mis algab 1. jaanuaril 2013, kuid neid ei ole rakendatud käesoleva aastaaruande koostamisel. Need, mis võivad ettevõttele kohalduda, on toodud allpool. Ettevõtte ei plaani neid standardeid varem rakendada.

☐ *IFRS 10 Konsolideeritud finantsaruanded, IFRS 11 Ühisettevõtmised, IFRS 12 Muudes (majandus) üksustes olevate osaluste avalikustamine (2011)*

IFRS 10 kehtestab ühtse kontrollimudeli, mis reguleerib, missugused investeeringud tuleb konsolideerida. Selle tulemusena võib ettevõtte olla vajalik muuta oma konsolideerimise kokkuvõtteid seoses investeeringutega, mis võib tingida muutusi nende investeeringute jooksvates aruannetes. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta uus standard nende aastaruannet, kuna ettevõtte ei ole investeeringuid teistes äriühingutes.

IFRS 11 kohaselt ei ole ühisettevõtte struktuur, millel on küll oluline tähendus, enam peamine tegur ühisettevõtte tüübi ja vastava aruandluse määratlemisel.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(2)KOOSTAMISE ALUSED (jätkub)

Ettevõtte on huvitatud ühistegevusest, milleks on kokkulepe, milles osapooltel on õigus varadele ja kohustused võlgade suhtes, mida arvestatakse ettevõtte osaluse alusel nendes varades ja kohustustes. Ettevõtte osalus ühissettevõttes, milleks on kokkulepe, milles osapooltel on õigus netovaradele, arvestatakse kapitaliosaluse meetodi l.

Ettevõtte hinnangul ei avalda IFRS 11 olulist mõju aastaaruandele, kuna ettevõtte ei osale mitte üheski ühistegevuses.

IFRS 12 koondab ühte standardisse kõik avalikustamise nõuded, mis puudutavad majandusüksuse osalust tütarettevõtetes, ühistegevustes, sidusettevõtetes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes. Ettevõtte hinnangul ei avalda uus standard olulist mõju aastaaruandele. Neid standardeid kohaldatakse 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, kusjuures varasem rakendamine on lubatud.

(2) *Standard IAS 27 (2011) Konsolideerimata finantsaruanded (kohaldatakse 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)*

IAS 27 (2011) sisaldab jätkuvalt IAS 27 (2008) olemasolevaid konsolideerimata finantsaruannete arvestus- ja avalikustamismõnde, millele on lisandunud mõned väiksed täpsustused. Samuti on standardite IAS 28 (2008) ja IAS 31 nõuded eraldiseisvate finantsaruannete kohta lisatud IAS 27 (2011) standardisse. IAS 27 ei käsitle enam konsolideeritud finantsaruannete esitamise seotud kontrolli ja nõudeid, mis on viidud standardisse IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“. Ettevõtte hinnangul ei avalda IAS 27 (2011) olulist mõju ettevõtte finantsaruannetele, kuna see ei too kaasa muutust üksuse arvestusmeetodis.

(iii) *Standard IAS 28 (2011) Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühissetevõtetesse (kohaldatakse 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)*

Standardis IAS 28 (2008) on tehtud vaid mõned muudatused, mis puudutavad müügiks hoitavaid sidus- ja ühissettevõtteid ning osaluste muutusi sidus- ja ühissetevõtetes. Ettevõtte hinnangul ei avalda standardi muudatused olulist mõju ettevõtte aastaaruandele, kuna ettevõtte puuduvad märkimisväärsed investeeringud sidusettevõtetes või ühissetevõtetes, mida muudatused mõjutaksid.

□ *Standardi IAS 32 muudatused „Finantsvarade ja finantskohustuste tasaarvestamine“ (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või hiljem)*

Standardi IAS 32 muudatused (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt) täpsustavad, et ettevõtetel on praegu juriidiliselt rakendatav õigus tasaarvestada, kui see õigus ei sõltu mingist sündmusest tulevikus, ja on rakendatav nii tavapärase äritegevuse käigus kui ka juhul, kui ettevõtte ja kõik tehingu vastaspoolde ei täida oma kohustusi või muutuvad maksejõuetuks või pankrotistuvad. Ettevõtte hinnangul ei avalda standardi muudatused olulist mõju ettevõtte aastaaruandele, kuna ettevõtte ei rakenda oma finantsvaradele ja -kohustustele tasaarvestamist ning ei ole sõlminud tasaarvestamise kokkuleppeid.

c) *Standardite IFRS 10, IFRS 12 ja IAS 27 muudatused „Investeeringusettevõtted“ (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või hiljem)*

Muudatused näevad ette erandi standardis IFRS 10 sätestatud konsolideerimismõnede. Vastavalt muudatustele peavad investeeringusettevõteteks liigitatavad ettevõtted mõõtma oma investeeringuid kontrollitavates majandusüksustes (samuti ka sidusettevõtetes ja ühissetevõtetes) õiglases väärtuses läbi kasumiaruande selle asemel et neid konsolideerida. Vabastus konsolideerimismõnede täitmisest on kohustuslik (st seda ei saa rakendada valikuliselt). Ainsa erandina tuleb tütarettevõtteid, mida käsitletakse kui investeeringusettevõtte investeeringustegevuse laiendust, siiski konsolideerida. Majandusüksus liigitub investeeringusettevõtteks, kui ta vastab kõigile investeeringusettevõtte määratluse olulistele punktidel. Ettevõtte hinnangul ei avalda standardi muudatused olulist mõju ettevõtte aastaaruandele, kuna ettevõtte ei kvalifitseeru investeeringusettevõtteks.

(vi) *Standardi IAS 36 muudatused „Mittefinantsvara kaetava väärtuse avalikustamine“ (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või hiljem)*

Muudatused selgitavad, et kaetav väärtus tuleb avalikustada vaid üksiku vara (sealhulgas firmaväärtuse) või raha teeniva üksuse kohta, mille puhul on perioodi vältel kajastatud või tühistatud väärtuse langusest tulenev kahjum. Samuti nõuavad parandused, et kui üksiku vara (sealhulgas firmaväärtuse) või raha teeniva üksuse puhul on perioodi vältel kajastatud või tühistatud väärtuse langusest tulenev kahjum ja kaetav väärtus tugineb vara õiglasele väärtusele, millest on maha arvatud võõrandamiskulud, tuleb õiglase väärtuse hierarhia kohta avalikustada lisateave. Muudatus ei avalda mingit mõju aastaaruandele, kuna ettevõtte ei ole mittefinantsvara, mille kaetav väärtust oleks kajastatud või tagastatud aruandeperioodi jooksul.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(2) KOOSTAMISE ALUSED (jätkub)**

(vii) Standardi IAS 39 muudatused "Mittefinantsvara kaetava väärtuse avalikustamine" (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või hiljem)

Muudatuste kohaselt võib riskimaandamisarvestust jätkata olukorras, kus riskimaandamisinstrumendina määratletud tuletisinstrument uuendatakse selleks, et õigusnormide tulemusena viia ellu kliirimine keskse vastaspoolega, kui täidetud on teatud kriteeriumid. Ettevõtte hinnangul ei avalda standardi muudatused olulist mõju ettevõtte aastaaruandele, kuna ettevõtte ei rakenda riskimaandamise arvestust.

Hindamisalused

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse põhimõttest, välja arvatud järgmised kirjed, mis on kajastatud õiglases väärtuses: finantsvara, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, ja ehitised, mida kajastatakse ümberhinnatud väärtuses, mis on õiglane väärtus hindamise kuupäeval, millest on maha arvestatud hilisem akumulieeritud kulumi väärtus.

Hinnangute, eelduste ja otsuste kasutamine

Raamatupidamisaruande koostamisel kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega IFRS EL tuleb kasutada hinnanguid, eeldusi ja otsuseid, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ja kajastatud varade ja kohustuste ning tulude ja kulude summasid.

Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatakse antud asjaolude korral olevat mõistlikud ning mille tulemused on aluseks varade ja kohustuste väärtuste hindamisel, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad antud hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse pidevalt üle. Arvestushinnangute parandused kajastuvad aruandeperioodi kasumiaruandes.

Täpsemalt on järgmistes lisades toodud teave hinnangute määratlematuse tähtsamate punktide ja juhtkonna kriitiliste hinnangute kohta arvestusmeetodite rakendamisel:

- Kindlustuskohustused - Lisa 4. Kindlustuse riskijuhtimine (iv),
- Finantsinstrumentide väärtuse langus - Lisa 3. Väärtuse langus,
- Immateriaalse põhivara väärtuse langus - Lisa 3. Immateriaalsed varad,
- Allahindlus tähtaja ületanud võlgnikele - Lisa 3. Kindlustuslepingute klassifikatsioon (iii), Lisa 25.

Aruandeperiood

Aruandeperiood on 12 kuud alates 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2013.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED**

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on rakendatud järgmisi olulisi arvestuspõhimõtteid. Käesolevas raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud majandusaastate puhul on kasutatud ühtseid raamatupidamis põhimõtteid.

Välisvaluuta

Välisvaluutatehingud arvestatakse ümber äriüksuse riigis kasutusel olevasse valuutasse vastavalt riigi keskpanga vahetuskursile tehingu toimumise kuupäeval. Rahalised varad ja kohustused, mille nimiväärtus on välisvaluutas, arvestatakse ümber arveldusvaluutasse Läti Keskpanga vahetuskursi alusel aruandeperioodi viimasel kuupäeval.

Mitterahalised varad ja kohustused, mille nimiväärtus on välisvaluutas, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, arvestatakse ümber vahetuskursside alusel, mis kehtivad õiglase väärtuse kindlaksmääramise kuupäeval. Mitterahalised kirjed, mida mõõdetakse soetusmaksumuse või ümberhinnatud summa alusel välisvaluutas, arvestatakse ümber, kasutades tehingu kuupäeval või ümberhindluse kuupäeval kehtivat vahetuskurssi.

Vahetuskursi kõikumisega seotud kasum või kahjum varade ja kohustuste puhul, mille nimiväärtus on välisvaluutas, kajastatakse selle perioodi koondkasumiaruandes, millal kõikumine toimus. Olulisemate valuutade vahetuskursid olid aruandeperioodi lõpus järgmised (LVL vs 1 ühik välisvaluutat):

	31.12.2013	31.12.2012
EUR	0,702804	0,702804
LTL	0,204000	0,204000
USD	0,515000	0,531000
SEK	0,078100	0,081600

Välismaiste äriüksuste varad ja kohustused, sealhulgas firmaväärtus ning õiglase väärtuse korrigeerimised, mis tulenevad omandamisest, arvestatakse ümber Läti lattiidesse bilansipäeval kehtinud valuutakursi alusel. Välismaiste äriüksuste tulud ja kulud arvestatakse ümber Läti lattiidesse tehingu toimumise päeval kehtinud valuutakursialusel. Välisvaluuta erinevusi kajastatakse teises koondkasumiaruande. Kuna Läti lati ja Leedu liti vahetuskursid euroga on fikseeritud, on välismaiste äriüksuste puhul valuutastingitud kasum või kahjum ebaoluline.

Kindlustuslepingute klassifikatsioon**(i) Kindlustuslepingute kajastamine ja mõõtmine**

Kindlustusandja sõlmitud kindlustusleping klassifitseeritakse kindlustuslepinguna ainult siis, kui see kannab olulise kindlustusrisi kindlustusvõtjalt üle kindlustusandjale. Kõik ettevõtte kindlustuslepingud on klassifitseeritud kindlustuslepinguteks ja ükski neis ei sisalda investeerimisriskiga seotud elemente.

Kindlustuslepingute klassifitseerimisel lähtutakse kindlustusrisi ülekandmise sisust, milleks on näiteks

- isikute kindlustamine õnnetusjuhtumite vastu
- reisikindlustus
- kindlustamine varalise kahju või varguse vastu
- liikluskindlustus
- üldine kolmanda isiku vastutuskindlustus

(ii) Kindlustusmaksed ja tulu kindlustusmaksetelt

Kogutud kindlustusmaksetena kajastatakse kindlustuslepingute sõlmimise järel saadud kindlustusmaksed, mille puhul kindlustusaasta algus jääb aruandeperioodi, sõltumata maksetähtajast. Kogutud kindlustusmaksete summa väheneb aruandeperioodi vältel tühistatud kindlustusmaksete summa võrra.

Juhul kui kindlustusmaksed makstakse kindlustusperioodi ajal mitmes osas, kuuluvad kogutud kindlustusmaksete hulka kindlustusmaksed, mis on seotud kogu kindlustusaastaga. Kui kindlustusleping on sõlmitud mitmeks kindlustusaastaks, kajastatakse vastaval aastal saadavad kindlustusmaksed iga aasta kohta eraldi. Erandiks on juhtumid, kus ettevõtte lepingud on lühiajalised.

Teenitud kindlustusmaksete osa kajastatakse tuluna. Kindlustusmaksed teenitakse alates riski alguskuupäevast kogu kindlustusperioodi vältel. Teenimata kindlustusmaksed kajastatakse kohustustena tehniliste eraldiste all.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD☐ **OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED** (jätkub)☐ **Kindlustustegevuse nõuded ja kohustused**

Summad, mis kuuluvad maksmisele kindlustusvõtjatele, vahendajatele ja edasikindlustusandjatele või on nende käest saada, on finantsinstrumendid ja kuuluvad kindlustuse nõuete ja kohustuste hulka ja mitte kindlustuslepingut e eraldiste või edasikindlustuse varade hulka.

Maksetähtaja ületanud summad arvatakse kindlustusmaksete tulust maha, kui kindlustuspoliis on tühistatud. Maksetähtaja ületanud kindlustusnõuete puhul kajastatakse väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Laekumata summade puhul kajastatakse sõltuvalt viivitatud päevade arvust allahindlused. Nõuded avalikustatakse summana, millest on maha arvatud allhindlusreserv. Allahindluse suurus näitab nõuete bruto- ja kaetava summa erinevust. Ebatõenäoliselt laekuvate võlgade allahindlused kajastatakse juhul, kui ettevõtte juhtkond usub, et nende varade sissenõutavus ei ole kindel. Nõuded kantakse maha, kui nende sissenõudmist peetakse lootusetuks.

Edasikindlustuslepingud

Oma äritegevuse käigus sõlmib ettevõtte edasikindlustuslepinguid, et piirata riskide hajutamise abil võimalikku puhaskahjumi teket. Edasikindlustuslepingud ei vabasta ettevõtet selle otsestest kohustustest kindlustusvõtjate ees.

Edasikindlustusleping on kindlustusleping, kus kindlustuskahju potentsiaalne risk on üle kantud edasikindlustusandjale. Oma äritegevuse käigus sõlmib ettevõtte edasikindlustuslepinguid, millega kannab riski ü le edasikindlustusandjale ja võtab enda kanda teiste kindlustusandjate riski.

Edasikindlustuslepingud sõlmitakse üheks aastaks. Edasikindlustuslepingud on valdavalt kohustuslikud mitteproportsionaalsed lepingud. Riskide kohta, mis üle tavad kohustuslike edasikindlustuslepingute piirmäärasid või jäävad sisu poolest väljapoole kohustusliku edasikindlustuseulatust, sõlmitakse fakultatiivsed edasikindlustuslepingud.

Edasikindlustuse kindlustusmaksed kajastatakse tuluna ning võetakse arvele justkui edasikindlustus oleks otsene majandustegevus, võttes arvesse edasikindlustuse tooteklassifikatsiooni.

Edasikindlustusandjate osa kogutud kindlustusmaksetes arvutatakse vastavalt kehtivatele edasikindlustuslepingutele. Kindlustusseltsist väljapoole tehtavad edasikindlustusmaksed kajastatakse kuluna vastavalt saadud edasikindlustusteenuse muustrile ja edasikindlustuskulud, mis seostuvad tulevaste perioodidega, kajastatakse varadena ettemakstud kindlustusmaksete eraldise edasikindlustuse kirje all.

Edasikindlustusandjalt sisse nõutavad summasid hinnatakse viisil, mis on kooskõlas rahuldamata nõuete eraldise või lahendatud nõuetega, mis on seotud edasikindlustuspoliisiga. Edasikindlustuse varad koosnevad tegelikest või hinnangulistest summadest, mis nõutakse edasikindlustuslepingute alusel edasikindlustusandjalt sisse.

Edasikindlustusvarad on loodud edasikindlustuslepingute tingimuste alusel ja neid hinnatakse samadel alustel kui seonduvaid edasikindlustuse kohustusi. Ettevõtte kajastab allahindlust hinnangulistele lootusetuks tunnistanud edasikindlustuse varadele, kui need on olemas.

Edasikindlustuse varad hõlmavad tagasinõudeid edasikindlustusettevõtelt seoses makstud kahjunõuetega. Need on liigitatud laenude ja nõuetena ning kuuluvad kindlustuse ja teiste nõuete hulka finantsseisundi aruandes.

Edasikindlustuslepingute alusel tagasinõutavaid summasid hinnatakse seoses väärtuse langusega iga aruandeperioodi lõppkuupäeval. Selliste varade väärtust peetakse langenuks, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, mis tulenevad sündmusest, mis toimus pärast selle esmast kajastamist, et ettevõtte ei pruugi tagasi saada kõiki saadaolevaid summasid ja et sündmusel on usaldusväärselt mõõdetav mõju summadele, mida ettevõtja saab edasikindlustusandjalt. Edasikindlustuse varad hõlmavad võlajääki edasikindlustusettevõtelt loovutatud kindlustuskohustuste eest.

Kindlustusmakse tagasimakse

Kindlustusmakse tagasimakse moodustab osa kindlustusmaksest, mis kuulub lepingu alusel kindlustusvõtjale tagasimaksmisele, juhul kui vastava kindlustuslepingu alusel ei ole esitatud ühtegi nõuet.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)****Esinenud kahjunõuded**

Esinenud kahjunõuded kindlustustegevusest on aruandeperioodiga seostatavad ja koosnevad majandusaastal makstud nõuetest, mis vastavad kahjukäsitluskuludele ja muutustele nõuete reservides. Makstud nõuete summa on vähenenud päästetud vara võõrandamise kaudu hüvitatavate kahjude või nõude ülemineku summa võrra.

Edasikindlustuslepingute alusel hüvitatavate nõuete summasid hinnatakse iga aruandeperioodi lõppkuupäeval. Nende varade väärtus langeb, kui sündmuse tõttu pärast esmast kajastamist on objektiivseid tõendeid, et ettevõtte ei suuda hüvitada kõiki summasid, ja antud sündmusel on põhjendatud mõõdetav mõju saadaolevatele summadele, mida ettevõtte saab edasikindlustusandjalt.

Tehnilised eraldised

Ettevõtte moodustab tehnilised eraldised, mis kajastavad kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste hinnangulist summat: teenimata kindlustusmaksete reserv, aegumata riski reserv ja rahuldamata nõuete tehnilised eraldised.

□ Teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riski reserv

Teenimata kindlustusmaksete eraldis (UPR) kujutab kogutud kindlustusmakseid, mis on seotud ajaperioodiga alates bilansipäevast kuni kindlustuspoliisi aegumiskuupäevani ja seda säilitatakse selleks, et katta tulevikus kindlustusnõuded ja kulud, mis tulenevad kehtivatest kindlustuspoliisidest. Tehnilised eraldised arvutatakse iga kindlustuspoliisi kohta tulenevalt selle kehtivusajast.

Aegumata riski reserv (URR) on kõrvalepandud summa üldistest kindlustuslepingu test tulenevate aegumata riskide tarvis, mida kindlustusselts kannab pärast aruandeaasta lõppu, et katta seoses kehtivate kindlustuslepingutega kõik rahuldamata nõuded ja kulud, mis ületavad nendega seotud teenimata kindlustusmaksed ja nendelt lepingutelt saadaolevad mis tahes muid kindlustusmakseid.

Igal bilansipäeval teostab ettevõtte *kohustuste piisavuse testi (LAT)*, hinnates, kas kehtivate kindlustuspoliiside aruandeperioodil kajastatud kindlustuskohustused on piisavad, võrreldes kindlustusreservidega, mis on loodud kõigi lepingutest tulenevate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses.

Kui kohustuste piisavuse test näitab, et bilansilised kohustused ei ole piisavad, kajastatakse puudujääk kasumiaruandes kahjumina, luues täiendava aegumata riski reservi. Test viiakse läbi "kogu kindlustusportfoolio" põhjal ja testi rakendatakse reservide brutosummadele, st edasikindlustuse mõju ei võeta arvesse.

(5) Rahuldamata nõuete kindlustustehnilised eraldised

Rahuldamata nõuete kindlustustehniline eraldis aasta lõpus peegeldab esitatud, kuid bilansipäeva seisuga maksmata nõuete hinnangulist summat (RBNS) ning statistiliselt esinenud, kuid bilansipäeva seisuga teatamata nõuete hinnangulist summat (IBNR).

Esitatud, kuid bilansipäeva seisuga maksmata nõuete hinnangulise summa reservid on loodud selleks, et katta kindlustusjuhtude nõuded, mis on toimunud ja millest on ettevõttele bilansipäevaks teatatud.

Esinenud, kuid bilansipäeva seisuga teatamata nõuete eraldist arvestatakse esinenud, kuid aruandeperioodi lõpu seisuga teatamata nõuete tarvis. Esinenud, kuid bilansipäeva seisuga teatamata nõuete eraldis on arvutatud triangulatsiooni meetodit kasutades.

Statistilisi meetodeid (ahel-redel) kasutati suuremate ärisuundade jaoks nagu kohustuslik liikluskindlustus (CMTPL), kaskokindlustus, vara-, tervishoiu-, õnnetusjuhtumi-, üldine vastutuskindlustus ja abikindlustus. Väikese arvu esinenud kindlustusnõuete tõttu, arvestatakse mõne väikese kindlustusliigi jaoks (mere-, lennuki, veose-, raudtee- jm kindlustus) esinenud, kuid bilansipäeva seisuga teatamata nõuete eraldis, kasutades maksimaalset arvutatud summat 5% eelmise 12 kuu GWPst ning oodatav kahjum arvutatakse kahjumi osakaalu meetodit kasutades.

Rahuldamata nõuete eraldised sisaldavad otseseid kahjukäsitluse kulusid, mis on vajalikud selleks, et hallata kahjunõudeid, mis on esinenud aruandeperioodil ja varasematel aastatel. Rahuldamata nõuete eraldiste hulka on vähendatud prognoositud tulu võrra, mis saadakse päästetud varast tulevastel aruandeperioodidel kindlustuse kahjunõuete korral, mis esinesid aruandeperioodi ja eelnevate aastatel, mis on maksmata.

Edasikindlustusandja osa tehnilistes eraldistes avalikustatakse finantsseisundi aruandes varade all.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)****Finantsinstrumendid****(i) Klassifikatsioon**

Kontrollimisel liigitatakse kõik ettevõtte finantsinstrumendid ühte järgmistest kategooriatest:

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid on finantsvarad ja -kohustused, mis on esmalt ettevõtte poolt klassifitseeritud varade ja kohustustena õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja müügiks hoitavate finantsinstrumentidena. Need sisaldavad finantsvarade rühmi õiglases väärtuse muutustega läbi kasumiaruande, mida hallatakse ja mille tulemuslikkust hinnatakse õiglase väärtuse alusel vastavalt ettevõtte dokumenteeritud investeerimisstrateegiale. Kauplemiseks hoitavad finantsinstrumendid on sellised vahendid, mida ettevõtte hoiab ainult selleks, et teenida kasumit finantsinstrumentide väärtuse lühiajaliste kõikumiste pealt. Tuletisinstrumendid liigitatakse samuti kauplemise eesmärgil hoitavateks finantsinstrumentideks, välja arvatud juhul, kui need on määratletud riskimaandamise instrumentidena riskimaandamise arvestuse eesmärgil.

Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid on mitte-tuletisinantsvarad fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud tähtajaga, mille osas ettevõtjal on kavatsus ja suutlikkus hoida seda lunastustähtajani.

Laenud ja nõuded on mitte-tuletisinantsvarad fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul, va kauplemiseesmärgil hoitavad. Laenud ja nõuded sisaldavad laene, tähtajalisi hoiuseid pankades ja võlgnikele. Nõuded otsesest kindlustustegevusest liigitatakse e sellesse kategooriasse.

Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses esindavad ettevõtte finantskohustusi, välja arvatud finantsinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbikasumiaruande. Sellesse kategooriasse kuuluvad *võlausaldajad*.

(ii) Kajastamine

Finantsinstrumente kajastatakse bilansis siis, kui ettevõtte saab nende instrumentide kohta sõlmitud lepingu osapoolteks. Kogu tavapärasel turutingimustel toimuv finantsvarade ost ja müük kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingu kuupäeval, mis tähistab finantsvara soetamise kuupäeva. Tehingu ja ülekandekorralduse vahelisel ajal arvestab ettevõtte muutusi kätte saadud või üleantud vara õiglases väärtuses, toetudes samadele põhimõtetele, mida kasutatakse vastava kategooria alla kuuluva muu soetatud vara puhul.

Kõik laenud kajastatakse bilansis raha üleandmisel laenuvõtjale.

(iii) Mõõtmise

Finantsinstrumendid mõõdetakse algselt õiglases väärtuses ning need, välja arvatud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, sisaldavad tehingukulusid.

Edasisel mõõtmisel mõõdetakse kõik õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused õiglases väärtuses.

Kõik muud ettevõtte finantsvarad ja -kohustused, sh laenud ja nõuded, lunastustähtajani hoitavad varad ja korrigeeritud soetusmaksumuses finantskohustused, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt prognoositava tulevase rahavoo ja laekumised finantsvara või -kohustuse eeldatava eluea kaudu. Efektiivse intressimäära arvutamisel prognoosib ettevõtte tulevase rahavoogusid, võttes arvesse kõiki finantsinstrumentide lepingulisi tingimusi, aga mitte tulevast laenukahjumit.

Kasum või kahjum, mis tuleneb muutustest õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsinstrumentide õiglases väärtuses, kajastatakse kahjumi- või kasumiaruandes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustuste puhul kajastatakse kasum või kahjum kasumiaruandes siis, kui finantsvara või -kohustuse kajastamine lõpetatakse.

Õiglase väärtuse mõõtmispõhimõtted

Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustust teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus.

Noteeritud turuhinnaga finantsinstrumentide õiglane väärtus määratakse lähtudes pakkumishindadest bilansipäeva või vastava turul viimasel tööpäeval. Kui finantsinstrumendi noteeritud turuhinnale ei ole võimalik viidata, kasutatakse vastavas turusituatsioonis olevat diskonteeritud rahavoogude mudelit, eeldusel, et sellised mudelid tagavad õiglase väärtuse usaldusväärse hindamise.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)

Õiglase väärtuse määramine

Finantsvarade ja -kohustuste, mille kohta ei ole saadaval jälgitavat turuhinda, õiglase väärtuse määramiselehtu kasutada eespool kirjeldatud hindamismeetodeid. Finantsinstrumentide, millega kaubeldakse harva ning mille hind ei ole eriti läbipaistev, õiglane väärtus on vähem objektiivne ja nende puhul on vaja teha erineva astmega otsuseid sõltuvalt likviidsusest, kontsentratsioonist, turutegurit e määramatusest, hinnaoletustest ja muudest riskidest, mis mõjutavad konkreetset instrumenti.

Järgnevas tabelis kajastatakse finantsinstrumente õiglases väärtuses vastavalt hindamismeetodile:

	Avaldatud hinna noteerin- gud (Tase 1)
2013	
Finantsvarad	
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	
Investeeringufondide investeeringusertifikaadid	24
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	9 333
	9 357
2012	
Finantsvarad	
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	
Investeeringufondide investeeringusertifikaadid	32
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	8 652
	8 684

(1) Selle kategooria alla kuuluvad finantsvarad, mis on mõõdetud viitega avaldatud hinnanoteeringutele aktiivsel turul. Finantsinstrumenti peetakse aktiivsel turul noteerituks, kui noteeritud hinnad on kergesti ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusgrupilt, hindamisteenistusest või reguleerivalt asutuselt ja need kujutavad tegelikke ja regulaarselt esinevaid turutehinguid turuväärtuse põhimõttel. Peamised varaklassid selles kategoorias on finantsvarad, mille õiglane väärtus saadakse hinda kujundavate müüjate või maaklerite siduvate hinnapakumiste vahendusel ja vara kaudu, mille õiglane väärtus on kindlaks määratud vastavalt indeksitele.

Juhtkond on hinnanud, kas finantsvarade ja -kohustuste puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses, on õiglase väärtuse ja korrigeeritud soetusmaksumuse vahel erinevus. Üldiselt on juhtkond jõudnud järeldusele, et finantsvarade ja -kohustuste lühiajalisuse tõttu ei ole nende vahel erinevusi, välja arvatud lunastustähtajani hoitavate varde puhul. Vt lunastustähtajani hoitavate varade analüüsi ja bilansilise maksumuse võrdlust õiglase väärtusega lisas 23.

7 Kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused saada finantsvarast rahavoogusid on lõppenud või kui ettevõtte on üle andnud kõik olulised riskid ja hüved. Finantskohustus te kajastamine lõpetatakse, kui need on kustutatud, st kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

(22) Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente hoitakse riskijuhtimise eesmärgil ja need sisaldavad kõiki tuletisvarasid ja -kohustusi, mis ei ole liigitatud kaubeldava vara või kohustusena. Tuletisinstrumentid, mida hoitakse riskijuhtimise eesmärgil, kajastatakse finantsseisundiaruandes õiglases väärtuses. Ettevõtte ei ole bilansipäeval (2012: mitte ühtegi) tuletisinstrumente.

Tuletisinstrumentid võivad olla peidetud teise lepingulisse kokkuleppesse ("põhileping"). Ettevõtte arvestab varjatud tuletisinstrumente eraldi põhilepingust kui põhileping ise ei ole kajastatud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, varjatud tuletisinstrumenti tingimused vastavad tuletisinstrumenti määratlusele, kui see oleks eraldi lepingus, ja varjatud tuletisinstrumenti majanduslikud omadused ja riskid ei ole tihedalt seotud põhilepingu majanduslike tunnuste ja riskidega.

Aastatel 2013 ja 2012 ei kohaldatud riskimaandamisarvestust.

(23) Tasaarvestus

Finantsvarad ja -kohustused tasaarvestatakse ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui on

AAS GJENSIDIGE BALTIC
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 31. DETSEMBRIL 2013 LÕ PPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

juriidiline õigus tasaarvestada kajastatud summasid ning on kavatsus arveldada netosummana või realiseerida vara ja tasuda kohustus üheaegselt.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(24) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)

18) VARA JA TOOTMISVAHENDID

(i) Omanduses olev põhivara

Vara ja tootmisvahendite hulka kuuluvad hooned, kontoriseadmed ja sõidukid. Vara ja tootmisvahendite objekte kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenev kahjum, välja arvatud hooned, mida kajastatakse ümberhinnatud summades, nagu allpool kirjeldatud. Soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seostatavad vara omandamisega.

Kui kinnisvara ja seadmete alla kuuluv ese koosneb mitmest komponendist, millel on erinevad kasulikud eluead, arvestatakse neid eraldi.

Vara ja tootmisvahendite kapitaalremondi ja rekonstrueerimise kulud, mille tulemusel vara kasulik eluiga pikeneb, lisatakse vastava vara väärtusele ja tasaarvestatakse vara kasuliku tööea jooksul. Paigaldatud varuosade maksumuse kapitaliseerimisel tasaarvestatakse varuosade bilansiline väärtus kasumiaruandes.

Kinnisvara ja seadmete hoolduskulud kajastatakse esinemisel koondkasumiaruandes kuludes.

Kõik ettevõtte hooned on klassifitseeritud äritegevuseks kasutatavateks (oma tarbeks) hooneteks.

Vara ja tootmisvahendite müügist saadav kasum või kahjum arvutatakse vara bilansilise väärtuse ja müügist saadud tulu erinevusena ja see kajastub koondkasumiaruandes.

(ii) Ümberhindlus

Ettevõtte hoonete suhtes kohaldatakse regulaarselt ümberhindlust. Väline ja sõltumatu hindamiskspert, kellel on nõuetekohane tunnustatud kutsekvalifikatsioon ja kogemus vastavas asukohas, hindab iga vara, et kajastada aruandeperioodi lõppkuupäeva turutingimusi.

Õiglane väärtus põhineb jälgitavatel turuväärtustel, milleks on eeldatav summa, mille eest on vara võimalik v ahetada hindamiskuupäeval huvitatud ostja ja huvitatud müüja vahelises turutingimustel põhinevas tehingus pärast nõuetekohast turustamist.

Kui põhitegevuse (enda tarbeks) kasutatavate hoonete õiglane väärtus on aruandeperioodi lõppkuupäev tunduval suurem kui nende bilansiline väärtus, kajastatakse neid uuesti vastavalt suuremale väärtusele. Ümberhindamisest tulenev väärtuse kasv kajastatakse kirjel "hoonete ümberhindluse reserv" muus koondkasumis omakapitali osana. Hoonete ümberhindluse reserv kantakse üle otse jaotamata kasumisse, kui vara kajastamine lõpetatakse.

Kui põhitegevuse (enda tarbeks) kasutatavate hoonete õiglane väärtus on aruandeperioodi lõppkuupäeval väiksem kui nende bilansiline väärtus, kajastatakse need uuestivastavalt madalamale väärtusele. Ümberhindamisest tulenevat väärtuse langust kasutatakse esmalt sama vara ümberhindluse reservi, mida eelnevalt kajastati "Ümberhindluse reservina hoonete jaoks", tühistamiseks ja ainult siis, kui on ülejääke, kajastatakse ümberhindlusest tulenevat langust kasumiaruandes.

(iii) Kulum

Kulumiarvestuse meetodid, kasulikud eluead ja jääkväärtused vaadatakse üle igal bilansipäeval. Kulum arvutatakse vastavalt lineaarsele meetodile, et kanda vara maha kasuliku eluea jooksul, mis põhineb järgmistel kulumimääradel aasta kohta:

Hooned enda tarbeks 2%

Arvutid ja seadmed 33%

Muud kontoriseadmed 7 - 50%

Sõidukid 33%

(20) Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara hulka kuuluvad tarkvara, firmaväärtus ja muud immateriaalsed varad, mis on omandatud ärikombinatsioonis (kliendisuhted ja tarkvara).

Immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud akumulieeritud kulum ja allahindlused väärtuse langusest.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)**

Eelneval aastal ärikombinatsioonis omandatud immateriaalsed varad kajastatakse algselt nende õiglasest väärtuses. Ärikombinatsioonis omandatud tarkvara õiglane väärtusmääratakse asendusväärtuse meetodit kasutades. Ärikombinatsioonis omandatud kliendisuhete õiglane väärtus määratakse multi-perioodi täiendava tulu meetodi kasutades.

Kulum arvutatakse vastavalt lineaarsele meetodile, et kanda vara maha selle kasuliku eluea jooksul, toetudes järgmistele kulumimääradele aasta kohta:

Tarkvara 20%

Kliendisuhted 10%

Muu tarkvara 33%

Firmaväärtus

Firmaväärtus kujutab soetushinna ülejääki võrreldes soetatud tütaretevõtte netovara ettevõttele kuuluva osa õiglase väärtusega soetamise kuupäeval. Kajastatud firmaväärtus on seotud tütaretevõttega, mis reorganiseerimise tulemusel ettevõttega hiljem liideti. Firmaväärtus kajastatakse immateriaalse põhivara hulgas.

Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele ja on arvestatud selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. CGU on väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, mis genereerib rahavoogusid, mis on suures osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest tulevatest rahavoogudest.

Firmaväärtuse langust testitakse kord aastas või sagedamini, kui sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et see võib olla langenud. Üksuse võõrandamisest saadav kasum või kahjum sisaldab müüdud üksuse bilansis kajastatud firmaväärtust.

Väärtuse langus**(i) Finantsvarad**

Iga aruandlusperioodi lõppkuupäeval hindab ettevõtte, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvara väärtus on langenud. Finantsvara väärtus on langenud, kui objektiivsete tõendite alusel on näha, et kahjum on tekkinud pärast esmast kajastamist ning et kahjumi tekkimine mõjutab vara tulevase rahavoogusid, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Ettevõtte kaalub tõendeid laenude, ettemaksude ja lunastustähtajani hoitavate investeerimisväärtpaberite väärtuse languse kohta konkreetse vara tasandil. Kõik laene ja ettemakseid ning lunastustähtajani hoitavaid investeerimisväärtpabereid hinnatakse konkreetse languse osas.

Soetusmaksumuses kajastatava vara väärtuse langusest tulenevat kahjumit mõõdetakse kui vahet bilansilise finantsvara ja tulevaste rahavoogude nüüdsväärtuse vahel, mis on diskonteeritud, kasutades vara esialgset efektiivset intressimäära. Kahjumit kajastatakse koondkasumiaruandes ning see kajastub ebatõenäoliselt laekuvate laenude ja ettemaksete allahindluse aruandes. Langenud väärtusega vara intresse kajastatakse vajaduse korral jätkuvalt läbi diskonteerimise. Kui hilisem sündmus põhjustab väärtuse langusest tekkinud kahjumi vähenemise, siis väärtuse langusest tekkinud kahjum tühistatakse läbi kasumiaruande.

(ii) Mitte-finantsvarad

Ettevõtte mittefinantsvarade bilansilised maksumused, ja edasilükkunud tulumaksu nõuded, vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõppkuupäeval, et kindlaks määrata, kas on märke väärtuse langusest. Kui sellised märgid on olemas, hinnatakse vara kaetav väärtus. Firmaväärtuse kaetavat väärtust hinnatakse igal bilansipäeval.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse, kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline väärtus ületab kaetavat väärtust. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Raha teenivate üksustega seoses kajastatud väärtuse langusest tekkinud kahjum korvatakse kõigepealt äriüksustele eraldatud mis tahes firmaväärtuse bilansilise väärtuse vähendamiseks ja seejärel äriüksuste (äriüksuste grupi) teiste varade bilansilise väärtuse vähendamiseks proportsionaalselt.

Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on suurem selle vara kasutusväärtusest ja selle õiglasest väärtusest, millest on maha arvestatud müügikulutused. Hinnates kasutusväärtust, hinnangulised tulevased rahavood diskonteeritakse nüüdsväärtuses, kasutades maksueelset allahindluse määra, mis kajastab turu hinnanguid raha ajaväärtuse ja konkreetse vara spetsiifiliste riskide kohta.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)**

Väärtuse langusest tekkinud kahjumit seoses firmaväärtusega ei tühistata. Seoses muude varadega hinnatakse eelnevatel perioodidel kajastatud väärtuse langusest tuleneva kahjumit igal bilansipäeval, et leida märke kahjumi vähenemise või kadumise kohta. Väärtuse langusest tulenev kahjum tühistatakse, kui kaetava väärtuse määramiseks kasutatavates hinnangutes on toimunud muutus. Väärtuse langusest tekkinud kahjum tühistatakse vaid sel määral, kui võrd vara bilansiline maksumus ei ületa bilansilist maksumust, mis oleks määratud, maha arvatud kulum ja amortisatsioon, kui väärtuse langusest tekkinud kahjumit ei oleks eelnevalt kajastatud.

Sularaha ja nõudmiseni hoiused krediitiasutustes

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja raha ekvivalentide all raha kassas, nõudmiseni hoiuseid, üleõhohiuseid ja tähtajalisi hoiuseid pankades tähtajaga vähem kui kolm kuud. Rahavoogude aruandes esitatakse rahavood otsemeetodit kasutades.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruandes kõikide raha teenivate finantsinstrumentide kohta, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Intressitulu sisaldab kupongimakseid, mis on teenitud püsitud väärtuspaberitest, pangahoiustesse ja laenudesse tehtud investeeringute teenitud intresse, jooksevkonto saldo ja diskonto või preemia amortisatsiooni või muu vahe intressi kandva instrumendi bilansilise väärtuse ja selle lõpptähtaja väärtus vahel, mis on arvatud efektiivse intressimäära meetodit kasutades.

(13) SÕLMIMISKULUD

Sõlmimiskulude hulka kuuluvad vahendajatele makstud komisjonitasud ja muud kulud, mis on seotud kindlustuslepingute sõlmimisega. Sõlmimiskulud, mida ei saa seostada konkreetse kindlustusliigiga, jaotatakse proportsionaalselt teenitud kindlustusmaksetega. Vahendaja komisjonitasu, mis moodustab osa sõlmimiskuludest, lisatakse igale konkreetsele kindlustusliigile.

(14) EDASILÜKKUNUD SÕLMIMISKULUD

Edasilükkunud sõlmimiskulud peegeldavad vahendajatele makstud komisjonitasusid, mis on seostatavad tulevaste aruandeperioodidega ning kajastatakse proportsionaalselt ettemakstud kindlustusmaksete tehniliste eraldiste osaga iga kindlustuslepingu kindlustusmaksete brutosummast.

Edasikindlustuse komisjonitasud

Edasikindlustuse komisjonitasude hulka kuuluvad edasikindlustusandjalt saadud või saadaolevad komisjonitasud vastavalt edasikindlustuslepingutele. Kahjukindlustuse komisjonitasud lükatakse edasi kooskõlas soetamiskulude edasilükkumisega kahjukindlustuses.

Teenimata edasikindlustuse komisjonitasu

Teenimata edasikindlustuse komisjonitasu hõlmab arvatud komisjonitasusid edasikindlusandjalt vastavalt edasikindlustuslepingutele, mis on edasi lükatud ja seostatatud tuludega vastavalt konkreetsete kindlustuslepingute kindlustusperioodile.

Kaudsete tulude ja kulude jaotumine kindlustusliikide järgi

Kaudsed tulud ja kulud on jaotatud vastavalt kindlustusliikidele järgmisel viisil:

- 50% administratiivkulude kogusummast on jaotatud proportsionaalselt kogutud kindlustusmaksete brutosummaga
- 50% administratiivkulude kogusummast on jaotatud proportsionaalselt väljastatud kindlustuspoliiside arvuga.

Tervisekindlustusele kohaldatakse koefitsienti 0,5, kuna arvutus põhineb isikute arvul, kes on poliisidega kaetud.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)****Tulumaks**

Ettevõtte tulumaks koosneb jooksvast ja edasilükkunud tulu maksust. Tulumaksu kajastatakse koondkasumiaruandes, välja arvatud ulatuses, mis on seotud kirjetega, mida ajastatakse teises koondkasumi- või omakapitaliaruandes, sellisel juhul kajastatakse seonduv tulumaks samuti teises koondkasumi- või omakapitaliaruandes.

Jooksev kajastatud tulumaksukulu sisaldab jooksvat tulumaksukulu maksustatavalt kasumilt. Läti puhul arvutatakse tulumaksu määraga 15% vastavalt Läti maksuseadustele ja see põhineb maksustataval kasumil, mida kajastatakse maksustamisperioodil. Eesti filiaali finantstulemused on lisatud ettevõtte tulumaksu arvutustes vastavalt Läti ettevõtete tulumaksu seadusele. Leedu filiaali ettevõtte tulumaks on arvutatud eraldi vastavalt Leedu maksuseadusele maksumääraga 15%.

Maksustatav kasum, mis on saadud Leedu filiaali kaudu, maksustatakse Leedus ja ei ole maksustatud Lätis.

Edasilükkunud tulumaks on ajutiste erinevustega, mis tekivad finantsaruandluse eesmärgil esitatavate varade ning kohustuste jooksvate summade ja maksustamisel kasutatud summade vahel. Edasilükkunud tulumaksu mõõdetakse maksumääradega, mida eeldatavasti rakendatakse ajutistel erinevustele, kui need tühistatakse, tuginedes juba kehtivatele või olulises osas bilansipäevaks jõustuvatele seadustele. Põhilised ajutised erinevused tekivad erinevatest raamatupidamises ja vara, tootmisvahendite ja viitvõlgade maksustamiseks kasutatavatest määradest ja meetoditest.

Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult sel määral, kuivõrd on tõenäoline, et tulevikus tekib maksustatav kasum, mille suhtes ajutist erinevust rakendatakse.

Rendiarvestus

Ettevõtte on ruumide rentnik. Rendimaksed ja rendi ettemaksed sisalduvad koondkasumiaruandes lineaarselt, hõlmates kogu rendiperioodi.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui varasema sündmuse tulemusena on ettevõttel juriidiline või faktiline kohustus, mida saab usaldusväärselt hinnata, ja on tõenäoline, et kohustuse arveldamiseks on vaja majanduskasu väljavoolu.

Töötajate hüvitised

Lühiajalised töövõtja hüvitised, sealhulgas palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed, boonused ja puhkusetasud sisalduvad neto tegevuskuludes tekkepõhiselt kui teenuseid osutatakse. Ettevõtte maksab oma töötajate nimel riiklikku sotsiaalfondi fikseeritud sotsiaalmaksu tööhõive perioodil vastavalt kohalikele õiguslikele nõuetele ning ettevõttel ei ole kohustust teha täiendavaid makseid, mis on seotud töötaja teenustega seoses pensioniga.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(3) OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED (jätkub)

Seotud osapooled

Seotud osapooled esindavad nii juriidilisi isikuid kui eraisikuid, kes on ettevõttega seotud vastavalt järgmistele reeglitele.

- a) Isik või tema lähedane perekonnaliige on aruandva üksusega seotud, kui
- ta: i) omab kontrolli või ühist kontrolli aruandva majandusüksuse üle;
- ii) omab olulist mõju aruandva majandusüksuse üle; või
- iii) kuulub aruandva majandusüksuse või selle emaettevõtte juhtkonna võtmeisikute hulka.
- b) Majandusüksus on seotud aruandva majandusüksusega, kui mis tahes järgmistest tingimustest kehtib:
- i) Majandusüksus ja aruandev majandusüksus on sama kontserni liikmed (mis tähendab, et iga emaettevõtte, tütarettevõtte ja sõsarettevõtte on üksteisega seotud).
 - ii) Üks majandusüksus on teise majandusüksuse sidusettevõtte või moodustavad nad ühisettevõtmise (või moodustab sidusettevõtte või ühisettevõtmise kontserniga, mille liige teine majandusüksus on).
 - iii) Mõlemad majandusüksused moodustavad ühe ja sama kolmanda isikuga ühisettevõtmise.
 - iv) Üks majandusüksus moodustab ühisettevõtmise kolmanda majandusüksusega ja teine majandusüksus on selle kolmanda üksuse sidusettevõtte.
 - v) Majandusüksusel on töösuhte lõppemise järgne hüvitiste plaan kas aruandva üksuse või sellega seotud majandusüksuse töötajatele. Kui aruandval majandusüksusel on endal selline plaan, on ka sponsoreerivad tööandjad seotud aruandva majandusüksusega.
 - vi) Majandusüksust on kontrollitud või ühiselt kontrollitud isiku poolt, kes on määratletud punktis (a).
 - vii) Punktis (a) (i) määratletud isik omab olulist mõju majandusüksuse üle või kulub majandusüksuse (või emaettevõtte) juhtkonna võtmeisikute hulka.

Seotud osapoolte vaheline tehing - vahendite, teenuste või kohustuste üleandmine aruandva majandusüksuse ja seotud osapoolte vahel, sõltumata sellest, kas tasu on kindlaks määratud.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)**

Ettevõtte keskendub riskijuhtimisele ja sisekontrollile ning see on ettevõtte süstemaatilise äritegevuse lahutamatu osa. Ettevõtte on vastu võtnud riskijuhtimise ja sisekontrolli eeskirja. Muuhulgas kirjeldatakse selles dokumendis riskijuhtimise ja sisekontrolli olulisemaid põhimõtteid ning lisaks sellele ka vastutuse jagamist. Riskipositsioonide identifitseerimine, hindamine, juhtimine ja kontroll, samuti riskiprofiili osas potentsiaalsete strateegiliste otsuste mõjude analüüsimine moodustavad olulise osa äritegevusest eesmärgiga tagada riskitase, mis on kooskõlas heakskiidetud riskivalmidusega, ning soodustada väärtuse loomist.

Riskide üldine juhtimine tagab, et riske hinnatakse ja käsitletakse järjepidevalt kogu ettevõtte piires. Riskijuhtimisel on ettevõttes kaks peamist eesmärki. Esiteks risk ei tohi ületada riskitaluvust. Teiseks, kuid samavõrd oluline, et terviklik riskijuhtimine peaks aitama luua väärtust klientidele ja omanikele. Tugeva riskijuhtimise protsessi abil tuvastatakse, analüüsitakse, mõõdetakse ja juhitakse riske mitte ainult selleks, et vähendada ebakindlust ja vältida äärmuslikke kahjusid, vaid ka selleks, et maksimeerida tootlikkust võrreldes riskiga.

Riskijuhtimise ja sisekontrolli peamine eesmärk on anda eesmärgi saavutamiseks põhjendatud kindlustunne järgmiste meetodite abil:

- Eesmärgile orienteeritud, tõhusad ja otstarbekad tegevused;
- Usaldusväärne ettevõttesisene ja -väline aruandlus;
- Kooskõla seaduste, määruste ja sise-eeskirjadega.

Juhatus viib igal aastal läbi ettevõtte kõige olulisemate riskivaldkondade ja sisekontrolli läbivaatamise. Samuti võtab juhatus vastu kvartaliaruanded ettevõtte riskiolukordade kohta. Vastutuse jaotumine juhatuse ja ettevõtte tegevjuhi vahel on järgmine:

Juhatus vastutusalal:

- Juhatusel on üldine kohustus tagada, et ettevõtte on kehtestanud otstarbekad, tõhusad protsessid riskide juhtimiseks ja sisekontrolliks vastavalt tunnustatud raamistikule.
- Juhatus peab tagama, et sellised protsessid on rahuldavalt kehtestatud, rakendatud ja kontrollitud, muu hulgas kaaludes nõuetele vastavuse ja riskijuhtimise osakondade poolt koostatud aruandeid, mille esitavad juhatusele otseste aruannetena ettevõtte tegevjuht ja siseauditi osakond.
- Juhatus peab tagama, et riskijuhtimine ja sisekontroll on integreeritud ettevõtte strateegiasse ja äriprotsessidesse. Ettevõtte tegevjuhi vastutusalal:

- Tegevjuht peab tagama ettevõtte riskijuhtimise ja sisekontrolli rakendamise dokumenteerimise, jälgimise ja kontrollimise asjakohasel viisil. Tegevjuht peab andma juhiseid ja suuniseid, kuidas ettevõtte riskijuhtimist ja sisekontrolli praktikas läbi viia ning looma asjakohased kontrolliprotsessid ja -funktsioonid.

Ettevõtte riskikontrolli funktsioonid on korraldatud kolme kaitseliini põhimõttel. Ettevõttel on tsentraliseeritud riskikontrolli funktsioonid, mis ei sõltu äritegevusest, nagu näiteks riskijuhtimine, nõuetele vastavus ja kindlustusmatemaatiline funktsioon. Lisaks on ettevõttel sõltumatu siseauditi osakond, mis jälgib riskijuhtimist ja sisekontrolli, et tagada nende nõuetekohane toimimine, ja annab aru otse juhatusele.

Kapitaliriski juhtimine

Kindlustuse põhifunktsiooniks on riski ülekandmine ning ettevõtte on riskile avatud nii oma kindlustus- kui ka investeerimistegevustes. Riski identifitseerimine, mõõtmine ja juhtimine moodustavad olulise osa äritegevusest. Risk ja kapital on ja peavad olema omavahel seotud. Iga kindlustusettevõtte peab kohandama oma riskivalmiduse oma kapitalibaasile. Teiselt poolt solventsuskapitalil või oma kapitalil on hind. Kapitali juhtimise peamine eesmärk on neid kahte aspekti tasakaalustada. Ettevõtte üldised kapitali juhtimise eesmärgid on esiteks tagada, et ettevõtte kapitaliseerimisega suudetakse taluda ebasoodsaid tulemusi, laskmata tekkida rahaliselt rasketel olukordadel, ja teiseks, et ettevõtte kapitali kasutatakse kõige tõhusama l viisil.

Ettevõtte solventsusmarginaal (miinimumkapital) määratletakse kui suurem summadest, mis arvutatakse kogutud kindlustusmaksete või makstud nõuete põhjal, ja tulemus ei või olla väiksem kui eelneva aasta korrigeeritud solventsusmarginaal või FCMCI poolt välja kuulutatud garantiifondi minimaalne summa. Ettevõttel on väga tugev kapitaliseeritus kõigist kolmest vaatenurgast lähtudes. Vastavalt kapitali piisavuse nõuetele seisuga 31. detsember 2013 oli solventsusmarginaal 8 425 000 LVL ning üleliigne kapital oli 12 566 000 LVL, omavahendid 20 991 000 LVL, mis vastab kapitali piisavuse näitajale 249%.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4)RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

	31.12.2013	31.12.2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Nõuetel põhinev solventsusmarginaal	8 275	7 915
Kogutud kindlustusmaksetel põhinev solventsusmarginaal	8 243	7 601
Korrigeeritud solventsusmarginaal eelneva aruandeperioodi lõpus	8 425	8 679
Minimaalne garantiifond (EUR)	3 700	3 200
Läti Panga kehtestatud EUR vahetuskurss aruandeperioodilõpus	0,702804	0,702804
Minimaalne garantiifond (LVL)	2 600	2 249
Solventsusmarginaal (suurimad summad)	8 425	8 679

Omakapitali ja solventsusmarginaali vastavus

	31.12.2013	31.12.2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Kindlustusandja sissemakstud aktsiakapital	22 500	22 500
Reservkapital ja muud reservid	591	591
Auditeeritud jaotamata kasum	4 127	6 993
(20) IMMATERIAALNE PÕHIVARA	(6 227)	(6 215)
Kapital kokku kapitali piisavuse tagamiseks (omavahenditest)	20 991	23 869
Solventsusmarginaal	8 425	8 679
Kapitali ülejääk	12 566	15 190

Kindlustusandja omavahendid on ka otseselt seotud kindlustusandja võimega aktsepteerida riski, mida iseloomustab omavahendite suurus võrreldes kindlustusandja suhtarvudega. Omavahendid versus kogutud kindlustusmaksed ja makstud nõuded iseloomustavad kindlustusandja suutlikkust juhtida erinevaid kindlustusriske, samas kui selle osakaal tehnilistest eraldistest iseloomustab kindlustusandja suutlikkust taluda kahjumit, mis võib tekkida juhul, kui tehn iliste eraldiste arvutustes tehakse viga.

	2013	% peamistest finantsaruande seletavatest tekstidest omavahenditele	2012	% peamistest finantsaruande seletavatest tekstidest omavahenditele
	tuhat LVL	%	tuhat LVL	%
Omavahendid	20 991		23 869	-
Esinenud kahjunõuded, netona	29 177	72	26 154	91
Teenitud kindlustusmaksed, netona	45 791	46	40 738	59
Tehnilised eraldised kokku, netona	35 077	60	34 838	69
Investeeringud kokku	52 179	40	52 889	45

Kindlustustegevuseks vajalik kapital eraldatakse toodetele, et määrata õigem kapitalikulu hinnakujunduse ja kasumlikkuse hindamise jaoks. Üleliigset kapitali, võrreldes kõige siduvamate kapitalinõuetega, käsitletakse kui täiendavat puhvrit ning see on saadaval ettevõtte strateegilise majanduskasvu eesmärkide rahastamiseks.

Ettevõtte on kasutusele võtnud Solvency II eeskirju, mis asendavad praegused kapitali reeglid ja täpsustavad usaldusväärse riskijuhtimise ja aruandluse nõudeid. Uute reeglite üks element võimaldab standardmudeli või ettevõttesisese mudeli kasutamist kapitalinõuete arvutamisel vastavalt selgelt määratletud kriteeriumidele.

Kindlustusriskid

Mis tahes kindlustuslepingust tulenev risk tähendab tõenäosust, et kindlustusjuhtum toimub, ning ebakindlust selle suhtes, kui suur on sellest tuleneva kahjunõude summa. Kindlustuslepingu olemusest sõltuvalt on see risk juhuslik ja seetõttu tuleb seda hinnata.

Ettevõtte tegutseb Lätis, Leedus ja Eestis. Ettevõtte põhitegevus on kindlustusriskide võtmine ja juhtimine. Kindlustuslepingute portfoolio jaoks, kus hinnastamise ja eraldiste jagamisele rakendatakse tõenäosusteooriat, on peamine risk, mis ettevõttele tekib seoses sõlmitud kindlustuslepingutega, et tegelikud nõuded ja hüvitiste maksmine ületavad kindlustuskohustuste bilansilise maksumuse. See võib tekkida, kuna nõuete hüvitiste sagedus ja/või tõsidus on suurem kui eelnevalt hinnatud. Kindlustussündmused on juhuslikud ning nõuete ja hüvitiste tegelik arv ja summa varieeruvad aastast aastas statistilistel meetoditel arvatatud tasemest.

Kindlustustoodete tariifide ja hindade arvestamine peegeldab jooksvaid turutingimusi ning hõlmab kõige tõenäolisemaid eeldusi, mis on vajalikud tuleviku tulemuste korrigeerimiseks, mille eesmärk on oluliselt vähendada finantsriske.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Kogemus näitab, et mida suurem on sarnaste kindlustuslepingute portfoolio, seda väiksem on oodatud tulemuse suhteline varieeruvus. Lisaks on mitmekülgsema portfoolio korral vähem tõenäoline, et muutused mõjutavad portfoolio igat alamgruppi. Ettevõtte on välja töötanud oma kindlustusrisi reguleerivad dokumendid, et mitmekesistada kindlustusriskide tüüpe ja saavutada igas neist kategooria test piisavalt suur riskikooslus, et vähendada oodatava tulemuse varieeruvust.

Ettevõtte on üldine, juhatuse poolt kinnitatud riskijuhtimise eeskiri, milles on üksikasjalikumad riskijuhtimise suunised iga tootesegmendi kohta, mida toetavad rangelt määratletud volitusreeglid. Kindlustusrisi suurendavate tegurite kuuluvad riskide hajutamise vähesus seoses riskitüüpide ja kogusega, geograafiline asukoht ja kaetav tootmisharu tüüp.

Üldkindlustus

Kahjunõuete sagedus ja tõsidus

Kahjunõuete sagedust ja tõsidust võivad mõjutada mitmed tegurid. Need erinevad tegurid sõltuvad vastavatest toodetest või ärisuundadest (LOB).

Kahjunõuete sagenemine võib olla tingitud hooajalistest mõjudest ja jäävamatest mõjudest. Talvehooajal võivad lumi ja külm ilm põhjustada liikluskindlustuse nõuete sagenemise. Varakindlustuses põhjustab külm talv kahjunõuet e sagenemist külmunud veetorude ja elektrienergia suurenenud kasutamise ning maja kütmiseks mõeldud lahtiste tulekollete tõttu. Püsivamad muutused kahjunõuete sageduse tasemes võivad olla tingitud näiteks klientide käitumise muutustest ja uut tüüpi nõuetest. Kahjunõuete sageduse taseme püsiv muutus avaldab kasumlikkusele märkimisväärset mõju.

Kahjunõuete tõsidust mõjutavad mitmed tegurid. Mõne äriisuuna puhul, kus esineb suhteliselt vähe kahjunõudeid, võib nõuete tõsidust oluliselt mõjutada suured nõuded. Aasta jooksul esinenud suurte nõuete arv varieerub oluliselt aastast aastasse. See on kommertsturul tavaline. Enamiku ärisuundade puhul mõjutab nõuete tõsiduse kasvuinflatsioon.

Nõuete tõsiduse kasv võib olla tingitud tarbijahinnaindeksi (CPI) tõusust, palgatõusust, sotsiaalsest inflatsioonist ning nõuete lahendamiseks ostetud materjalide ja teenuste hinnast. Varakindlustuses koosneb inflatsioon tarbijahinnaindeksist ja hoone kulude tõusust, mis on varem olnud veidi kõrgem kui tarbijahinnaindeks. Õnnetusjuhtumite ja tervisekindlustuse puhul on kindlustuspoliisid jagatud kahte põhirühma, ühes on fikseeritud kindlustussummaga lepingud ja teises lepingud, milles hüvitist korrigeeritakse vastavalt tarbijahinnaindeksile tervishoiusektoris.

Ettevõtte jälgib neid riske juhtides iga ärisuunda, riskijuhtimise ja ennetava kahjukäsitluse arenguid. Iga ärisuuna tulemuste igakuine järelevalve sisaldab ülevaadet nii kindlustusmaksete kui kahjumi arengust. Kui kasumlikkuse areng on ebasoodne, võetakse kasutusele piisavad meetmed. See sisaldab vajalikku kindlustusmaksete suurendamist, et tagada kasumlikkuse jäämine aktsepteeritavale tasemele. Kasumlikkuse analüüsi saab jälgida kuni erinevate kliendigruppide ja portfoolioteni. Riskijuhtimise suunised püüavad tagada, et võetud riskid on riski tüüpide, summade, tööstusharude ja asukoha osas võimalikult mitmekesised. Kindlaks on määratud riskijuhtimise piirid, et jõustada asjakohaseid riskide valikukriteeriume ning tagada, et võetud riskid jäävad edasikindlustuslepingute piiresse.

Kindlustusmakseid, mahaarvamisi ja tingimuste osi võib muuta iga-aastaselt poliiside uuendamisel. Kindlustusettevõtetel on õigus pettuslikud kahjunõuded tagasi lükata. Ettevõtte on õigus mitte pikendada individuaalseid poliise, juhul kui on tegemist kindlustuspettusega, ning mõnedel juhtudel annavad õigusaktid ja poliisi tingimused ettevõttele õiguse üksikpoliis lõpetada või seda mitte uuendada, kui konkreetsed põhjused näitavad, et selline lõpetamine on õigustatud. Juhul, kui nõue on makstud, on ettevõtte õigus nõuda mis tahes kolmandatelt isikutelt, kes vastutavad kahju tekitamise eest, mõnede või kõigi kulude tasumist (regressinõudega). Riskijuhtimise strateegia ja suunised jäävad ettevõtte poolt kinnitatud riskivalmiduse raamesse.

Kahjukäsitluse kord hõlmab ka selget strateegiat ja protseduure materjali ja teenuste ostmiseks optimaalseimal viisil. Protseduuride kohaselt tuleb kasutada ostulepinguid, et tagada meie hüvitiste kvaliteet meie klientidele ja vähendada inflatsiooni ohtu.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)****(i) Peamised tooteomadused**

Kindlustuslepingute tingimused, millel on oluline mõju kindlustuslepingutest tulenevate tulevaste rahavoogude suurusele, ajastusele ja määramatusele, on toodud allpool. Lisaks antakse järgneva hinnang ettevõtte peamistele toodetele ja meetoditele, millega ettevõtte juhib seonduvaid riske.

Varakindlustus

See kindlustus katab kahjud, mis tekivad kindlustatud vara kahjustamise tulemusena, kui selle põhjuseks on üks järgmistest kindlustatud riskidest:

- tulekahju,
- looduskatastroof (torm, üleujutus),
- vedeliku leke või auru kadu,
- kolmandate isikute ebaseaduslik tegevus.

Varakindlustuse riskiks on kiire hinnatõus ehituse ja renoveerimise valdkonnas, mille tulemusena ei pruugi kindlustusvõtjal olla võimalik vara laekunud nõude abil t äielikult taastada. Sellel on kaudne mõju ettevõtte ja kindlustusvõtja vahelisele suhtele.

Riskijuhtimine toimub kindlustatud vara täpselt määratletud hindamise alusel, mis võimaldab otsustada, milline vara peab olema kindlustatud, milline peaks olema kindlustatud eritingimustel ja millist ei tohiks üldse kindlustada, kooskõlastades selle vastava kindlustusliigi riskijuhiga.

Seoses kahjukäsitlusega puutub ettevõtte kokku ebaõiglase tegevuse riskiga kindlustusvõtjate poolt. Selleks, et seda riski vähendada, on ettevõtte seadnud kahjukäsitluse haldamise piirangud eraldi üksustele ja kehtestanud kõrged nõudmised kahjunõuet tõendavate dokumentide läbivaatamiseks.

Nõudest teatatakse tavaliselt kiiresti ja seda on võimalik lahendada lühikese aja jooksul.

Varakindlustus klassifitseeritakse seetõttu lühikese menetlusajaga kindlustusliigiks vastupidiselt pika menetlusajaga kindlustusliikidele, kus nõude lõpliku maksumuse määratlemine võtab kauem aega.

Selle tootega seotud peamised riskid on kindlustuslepingust tulenev risk ja nõuete kogemuse risk.

Kindlustuslepingust tulenev risk kujutab riski, et ettevõtte ei küsi kindlustuslepingutele piisavaid kindlustusmakseid. Erinevate kindlustustoodete hinnastamise protsessid sisaldavad nõuete sageduse ja tõsiduse tulevikuproгноosi, toetudes sisemiste ja väliste allikate statistikale. Isegi kui lepingu sõlmimise kriteeriumid on piisavad ja kindlustusmakse arvutused tehakse heal statistilisel alusel, võib nõuete maksumus erineda oodatud tasemest suurte nõuete, looduskatastroofide jmt tõttu. Eravara kindlustuse puhul võib eeldada, et selles valdkonnas on suur hulk varasid, millel on sarnane riskiprofiil. Kuid äriklientide puhul ei pruugi see nii olla. Paljud ärikinnisvara pakkumised sisaldavad ainulaadset kombinatsiooni asukohast, ettevõtte tüübist ja kehtestatud ohutusmeetmetest. Kindlustusmakse arvutamine, mis vastaks niisuguste kindlustuslepingute riskile, on subjektiivne ja seega riskantne.

Kinnisvara puhul on olemas risk, et kindlustatud esitavad valesid või kehtetuid nõudeid või liialdavad kahjujärgse nõude summaga. Kindlustusrisi maandatakse peamiselt v ara hinnastamise ja sõltumatu hindamisega vastavalt rahvusvahelistele standarditele, tootedisainile, riskide valikule ja edasikindlustusele. Seetõttu jälgib ettevõtte ja reageerib muutustele üldises majandus- ja ärikeskkonnas, kus ta tegutseb.

Kaskokindlustus

See kindlustus katab kahjud, mis tulenevad sõiduki kahjustustest, kui selle põhjuseks on üks järgmistest kindlustatud riskidest:

- liiklusõnnetus,
- loodusjõud,
- tulekahju,
- erinevate objektide kukkumine,
- kolmandate isikute ebaseaduslik tegevus,
- vargus ja/või röövimine,
- klaasikindlustus.

Erinevad kindlustuskatte laiendused on võimalikud.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE** (jätkub)

Kindlustusmaksed määratakse kooskõlas kohaldatava kindlustusmetoodikaga. Mootorsõidukid on jagatud nelja erinevate kindlustusmaksetega riskirühma. Liikluskindlustus sisaldab tavaliselt kaasasündinud riski komponenti.

Suurim kahju tekib sõiduki täieliku hävinemise ja ärandamise korral, kuid sellised juhtumid on harvad.

Selleks, et vältida kindlustusvõtjate ebaausat tegutsemist, vaatab ettevõtte kõik nõude alusdokumendid üksikasjalikult läbi ning laseb vajadusel pädevatel asutustel viia läbitäiendava uurimise.

Nõudest teatatakse tavaliselt kiiresti ja seda on võimalik lahendada lühikese aja jooksul. Kaskokindlustus klassifitseeritakse lühikese menetlusajaga kindlustusliigiks, vastupidiselt pika menetlusajaga kindlustusliikidele, kus nõude lõpliku maksumuse määratlemine võtab kauem aega.

Kohustuslik tsiviilvastutuskindlustus (liikluskindlustus)

Kohustuslik tsiviilvastutuskindlustus kindlustab sõiduki omaniku või volitatud kasutaja vastutuse liiklusõnnetuse tulemusena kolmandatele isikutele tekitatud kahju eest. Selle kindlustusliigi eesmärk on kaitsta kolmandate isikute huve, kes on kannatanud liiklusõnnetustes ja sellele kindlustusliigile kohaldatakse kohustusliku liikluskindlustuse seadusi, mis reguleerivad sõiduki omanike, volitatud kasutajate ja kindlustusandjate vahelisi õiguslikke suhteid, mis seostuvad sõidukiomanike ja volitatud kasutajate kohustusliku kolmandate isikute vastutuskindlustusega.

Arvestades inflatsiooni ohtu, mis avaldab mõju makstud nõuete summale, viib ettevõtte läbi antud kindlustusliigi tariifide analüüsi ja hindab regulaarselt mõju finantsnäitajatele.

Isegi kui statistika kajastab seda, et eelmistest nõuete st on koheselt teatatud ning neid on võimalik lahendada ilma põhjendamatu viivitusega, klassifitseeritakse kohustuslik liikluskindlustus pika menetlusajaga kindlustusliigiks, mille puhul nõude lõpliku maksumuse määratlemine võtab kauem aega.

Tervisekindlustus

Tervisekindlustusest on kujunemas stabiilne ärisuund. Ettevõtte tuvastatud riskiks selles ärivaldkonnas on nõrk tervishoiusüsteem ja segane valitsuse poliitika antud valdkonnas, samuti muutused majanduskeskkonnas.

Ettevõtte jälgib ja reageerib muutustele ravikulude teenuste hindades, jälgib kahjunõude suhet tööandja baasi ning korrigeerib igal aastal vastavalt uuendamise käigus hindu.

Ravikindlustus on lühikese menetlusajaga kindlustusliik, mille puhul esineb lühiajalisi aruandluse hilinemisi.

(ii) Kindlustusriskide kontsentratsioon

Kindlustusriskide kontsentratsioon on üks peamisi riskitegureid kindlustuses, mis võib avaldada kahjulikku mõju ettevõtte kindlustuslepingutest tulenevatele kohustustele. Kindlustusriskide kontsentratsiooni põhjuseks võib olla üheainsa kindlustusjuhtumi esinemine, millega kaasneva suurte kohustused, või mitme erineva kindlustusjuhtumi esinemine, mis toob ettevõttele olulised kohustused kindlustusvõtjate ees.

Kuna kindlustusriskid ei ole mitte kunagi täiesti üksteisest sõltumatud, siis olenemata portfoolio suurusest on alati olemas nn hajutamata risk, mille puhul kindlustusandja maksab üldiselt rohkem kahjunõudeid kui planeeritud. Hajutamata risk on seotud väliste keskkonnategurite muutustega, nagu näiteks riigi majandusliku arengu etapid, mis avaldavad süsteemset mõju nõuete sagedusele ja summale teatud tegevusvaldkonnas. Näiteks inflatsiooni kasv suurendab nõuete summasid suuremas jaos portfoolios, samas kui valitsuse muudatused, mis on seotud ühe kohustusliku kindlustusliigiga, võivad järsult suurendada kindlustusandja kohustusi.

Ettevõttel on kaks peamist meetodit nende riskide juhtimiseks.

Esiteks maandatakse risk asjakohase kindlustuslepinguga. Riskihindajatel ei ole lubatud sõlmida lepinguid riskide kohta, kui oodatav kasum ei ole võetava riskiga vastavuses (vt Kindlustusriski juhtimine).

Teiseks, järelejäänud risk maandatakse edasikindlustuse kasutamisega. Ettevõtte ostab edasikindlustuse katte oma eri liiki kohustustele ja varakindlustuse ärisuunale. Juhtkond vaatab edasikindlustuse programmi läbi vähemalt kord aastas ning määratleb vajalikud muudatused. Ettevõtte hindab jooksvalt edasikindlustuse programmiga seotud kulusid ja tulusid.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Potentsiaalne risk erinevates ärivaldkondades seisuga 31. detsember 2013	Kindlustussumma kokku tuhat LVL	Edasikindlustuse summa tuhat LVL	Neto säilitamine (pärast edasikindlustust) tuhat LVL
Kohustuslik liikluskindlustus *)	-	-	-
Varakindlustus	10 894 433	(4 853 009)	6 041 424
Kaskokindlustus	404 718	-	404 718
Tervisekindlustus	73 179	-	73 179
Muud ärisuunad	1 452 896	(1 862 910)	410 014
Kokku	12 825 226	(6 715 919)	6 109 307

*) bruto kindlustusrisk on piiramatul.
 Kahju, mis ületab 300 000 EUR,
 kaetakse edasikindlustusega.

Potentsiaalne risk erinevates ärisuundades seisuga 31. detsember, 2012	Kindlustussumma kokku tuhat LVL	Edasikindlustuse summa tuhat LVL	Neto säilitamine (pärast edasikindlustust) tuhat LVL
Kohustuslik liikluskindlustus *)	-	-	-
Varakindlustus	10 103 831	(4 413 433)	5 690 399
Kaskokindlustus	377 924	-	377 924
Tervisekindlustus	54 333	-	54 333
Muud ärisuunad	1 208 741	(1 838 526)	629 784
Kokku	11 744 829	(6 251 958)	5 492 871

*) bruto kindlustusrisk on piiramatul. Kahju, mis ületab 300 000 EUR, kaetakse edasikindlustusega.

Geograafiline ja muud tüüpi kontsentratsioon

Ettevõtte kindlustatud riskid asuvad peamiselt Lätis, Leedus ja Eestis, välja arvatud reisikindlustuspoliisid, mis kehtivad vaid väljaspool kindlustusvõtja elukohariiki, samuti õnnetusjuhtumi-, veose-, liikluskindlustuse lepingu d, mis katavad kindlustusjuhtumeid Baltimaades ja välismaal. Mootorsõidukite ja varakindlustuse risk on kontsentreeritud Läti, Leedu ja Eesti suuremates linnades. Liikluskindlustuses kasvab riski kontsentratsioon sõidukite arvu ja liiklusintensiivsuse suurenemise tõttu, mille tulemuseks on kaudne mõju selle kindlustusliigi nõuete summadele . Kindlustusnormid ja meetoodika määrab vajaliku riskihindamise, nõuete summade piirmäärad ja edasikindlustuse normid, mis tagavad riskide maandamise vastavates kindlustusliikides. Ettevõtte hinnangul ei puutu ettevõtte kokku riskiga, mis on seotud kindlustusvõtjate sotsiaalse ja tööalase staatuse, vanuse või muu sarnasega.

(iii) Katastroofide võimalik mõju

Oluline kindlustusrisk, mida on ettevõtte arvates vaja h innata ja lisada kindlustusmeetoodikasse, on loodus- või inimese poolt tekitatud katastroofide risk, millega kaasneb suurte kohustuste riski tõenäosus. Balti turgu iseloomustab madal katastroofide risk. Kõige sagedasemad looduskatastroofi d on tormid ja tormikahjustused, üleujutused ja kevad tulvad. Tormide ja üleujutuste poolt mõjutatud territooriumide hulka kuuluvad metsad, mere kaldaala ja jõgedeäärased territooriumid.

(iv) Üksikute sündmuste võimalik mõju

Suurim võimalik kahju, mis tekib ühe sündmuse tagajärje l, seonduvad liikluskindlustuse ja varakindlustusega. Et piirata võimalikke kahjusid, mis tulenevad üksikust sündmused, on ettevõtte ostnud mitteproportsionaalse edasikindlustuskatte.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Kindlustuse riskijuhtimine

(i) Riski ülevõtmise poliitika

Ettevõtte teostab kindlustusriskide juhtimist, võttes risk e üle vastavalt kehtestatud poliitikale. Vastavalt riski ülevõtmise poliitikale, on iga kindlustusliigi kohta kehtestatud meetod ja eeskirjad, mis reguleerivad kohaldatavaid riskide hindamise meetodeid, vähendades sellega kohustuste võtmise tõenäosust seoses riskidega, mis on vastuolus ettevõtte kindlustusriski poliitika ja sise-eeskirjadega.

Kindlustusmeetodid ja eeskirjad määratlevad riskihindamise kriteeriumid ja täiendava teabe, tagades süsteemse lähenemise riskihindamisele. Selle tulemusena saab ettevõtte järjepidevalt teavet kooskõlas ettevõtte nõuetele riskide regulaarseks garanteerimiseks ja vajalike muutuste siseseviimiseks dokumentidesse, mis reguleerivad riskide garanteerimist.

Ettevõtte on kehtestanud kindlustuse piirmäärad kogemuse, turunõuete ja riskihindamise alusel igale kindlustusliigile.

Kindlustuse tariife analüüsitakse ja vaadatakse regulaarselt läbi, tuginedes kindlustusjuhtumitele ning väljamakstud nõuetele ning tariife muudetakse, kasutades kindlustusmatemaatilisi meetodeid, mis aitavad tagada kohustuste täitmise suotlikkuse. Edasikindlustuse reeglid reguleerivad kindlustusriskide ülekandumist edasikindlustusandjatel e. Ettevõtte kindlustustüübi metoodika ja eeskirjad aitava d kindlustusvahendajatel ja agentidel jälgida ettevõtte kindlustusalaseid suunised kõikide pakutavate kindlustust oodete puhul Baltikumis. Tehniliste eraldiste arvutamise metoodikaga määratakse kindlaks, et esinenud nõuete jaoks luuakse nõuetekohased reservid.

Paljude nõuete ja tagasimaksete puhul kulub realiseerumiseni mitu aastat. Ehkki finantstulemusi ei saa kindlalt määrata, määrab ettevõtte eraldised lootusetute nõuete jaoks jooksva riskitaju alusel, mis nõuab olulisel määral kogemusi ja hindamisoskusi. Selliste eraldiste tase on määratud teabe põhjal, mis on jooksvalt kättesaadav.

(ii) Kahjunõuete kujunemine

Teave nõuete kujunemise kohta on ära toodud selleks, et illustreerida ettevõtte poolt võetud kindlustusriski . Nõuete tabelis võrreldakse kumulatiivsete maksete kuupäeva ja tehniliste eraldiste kujunemist, mis on loodud nende kindlustusnõuete jaoks, õnnetuse toimumise aasta kaupa.

Igas veerus märgitud ülejääke või puudujääke tuleb hinnata eraldi, jättes teised veerud tähelepanuta, sest sellised eelnevatel aastatel tehtud parandused võib lisada eelnevatel aastatel tehtud paranduste osana. Ümberarvestatud tehnilised eraldised ja kumulatiivne puudujääk või ülejääk, mis on esitatud lisatud tabelis, võivad hiljem erinevate tegurite muutuste tõttu muutuda.

Ehkki tabelis toodud teave kajastab varasematel aastatel esitatud maksmata nõuete hinnangulisi summasid, peaksid finantsaruannete kasutajad vältima mineviku jääkidevõi puudujääkide ekstrapoleerimist seoses selle periood maksmata nõuete bilansiga.

	Kindlustusjuhtumi esinemise aasta					Kokku
	2009	2010	2011	2012	2013	
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Kumulatiivsete nõuete hinnanguline suurus õnnetuse toimumise aasta lõpus	32 500*)	27,482	27 617**)	28,478	30 297	30 297
- aasta pärast	30 801	26 634**)	27 205	27 921		27 921
- kahe aasta pärast	30 794**)	26 263	27 287			27 287
- kolme aasta pärast	30 691	26 173				26 173
- nelja aasta pärast	30 584					30 584
Kumulatiivsed maksed tänaseni	(29 513)	(25 146)	(24 171)	(25 398)	(21 800)	(126 028)
Rahuldamata nõuete reserv 2009						
-2013	1 071	1 027	3 116	2 523	8 497	16 234
Rahuldamata nõuete reserv aastatel enne 2009						2 536
Rahuldamata nõuete reserv kokku seisuga 31.12.2013						18 770

*) 2009. a nõuete kogusumma ja nõuete reservide kogusumma seisuga 31. detsember 2009 hõlmavad ülevõetud kindlustuskohustusi tütarettevõttelt Reso Europa, mis liideti ettevõttega reorganiseerimise tulemusel.

**) 2011. a nõuete kogusumma ja nõuete reservide kogusumma seisuga 31. detsember 2011 hõlmavad ülevõetud kindlustuskohustusi tütarettevõttelt GF Försäkringsaktiebolag, mis liideti ettevõttega reorganiseerimise tulemusel.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)*****(iii) Kohustuste piisavuse test***

Kindlustusportfoolio tehniliste eraldiste hinnanguline summa esindab nõuete hüvitamise tulevaste rahavoogude ligikaudset arvestust ja sellistes arvestustes on alati määramatuse element. Eraldiste riskid seonduvad just sellise määramatusega. Määramatus sõltub riski olemusest. Lühiajaline risk on vähem avatud muutustele, mis mõjutavad tulevasi makseid. Inflatsioon on kõikide kindlustustoodete puhul peamine risk. Mõju on erinev, sõltuvalt iga too te omadustest ja tingimustest, mida kohaldatakse nõuete lahendamisele.

Igal bilansipäeval koostab ettevõtte kohustuste piisavuse testi, hinnates, kas aruandeaastal kehtivate kindlustuspoliiside kohta kajastatud kindlustuskohustused on piisavad, võrreldes tehtud kindlustuseraldisi olemasolevatest kindlustuspoliisidest tulenevate hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusega.

Kui kohustuste piisavuse test näitab puudujääke bilansilistes kohustustes, kajastatakse puudujääk majandusaasta kahjumina, luues täiendavaid aegumata riski reserve.

Test viiakse läbi kogu kindlustusportfoolio alusel ja seda rakendatakse eraldiste brutosummale, st edasikindlustuse mõju ei võeta arvesse.

Proгноositav inflatsioon ja diskontomäärad on peamised eeldused, mida hinnangväärtuste määramisel kasutatakse. Ettevõtte hindab oma eraldisi seisuga 31. detsember 2013 piisavateks. Pärast tundlikkuse analüüsi 1% võrra tõusnud inflatsiooni ning 1% võrra langenud diskontomäära tõtu hindas ettevõtte oma tehniliste eraldiste summa piisavaks.

(iv) Määramatuse allikad tuleviku kahjunõuete välja maksete hindamisel

Ettevõtte vastutab kindlustatud sündmuste eest lepingu kehtivusaajal, isegi kui kahju avastatakse pärast lepingu tähtaja lõppu, ja nõuded makstakse välja vastavalt kindlustussündmuse toimumise ajal kehtinud kindlustuspoliisi tingimustele. Selle tulemusena toimub nõuete rahuldamine pika aja jooksul ja on olemas nõuete eraldise element, mis on seotud tekkinud, kuid teatamata nõuetega (IBNR).

On mitmeid muutujaid, mis mõjutavad kindlustuslepingute st tulenevate rahavoogude suurust ja ajastust. Need muutujad on peamiselt seotud erinevate kaetud riskide omadustega ja rakendatud riskijuhtimise protseduuridega. Makstav hüvitis on vastavalt tingimustele kindlustuslepingus täpsustatud. Kehavigastustega seotud kahjunõuete hüvitised arvutatakse saamata jäänud tulu, taastusravi- ja muude õnnetusjuhtumi või haiguse tulemusena kannatanud poolele tekkinud kulude nüüdisväärtuses.

Nõuete hinnanguline maksumus sisaldab kulusid, mis tekivad nõuete lahendamise käigus, millest arvatakse maha oodatav regressisumma ja muud tagasinõuded. Ettevõtte võtab kasutusele kõik mõistlikud meetmed, et tagada asjakohane teave nõuete võimaliku tekkimise kohta. Kuid arvestades nõuete eraldiste loomise määramatuse tegurit, on tõenäoline, et lõpptulemus osutub algselt kehtestatud kohustustest erinevaks. Nende lepingutega seotud finantsaruannetes kajastatud kohustuste hulka kuuluvad esinenud, kuid bilansipäevaks teatamata nõuete (IBNR) eraldised, teatatud, kuid maksmata nõuete (RBNS) eraldised, ettemakstud kindlustusmaksete eraldised ja aegumata riskid bilansipäeva seisuga.

IBNR hinnangväärtuse määramisel on üldiselt suuremal määral ebakindlust kui RBNSi teatatud nõuete (RBNS) hinnangulise maksumuse määramisel, kus teave nõude kohta on kättesaadav. Võib esineda juhtumeid, kus teatud nõuded ei pruugi kindlustusvõtja jaoks ilmsiks tulla enne, kui aastaid pärast sündmust, mis andis nõudeks põhjuse.

Proгноosides teatatud, kuid maksmata nõuete kohustuste maksumuse määramisel käsitleb ettevõtte mis tahes teavet, mis saadakse kahjuhindajatelt, kahjukäsitlejatelt, ning teavet eelnevate perioodidega sarnaste omadustega nõuete rahuldamise kulude kohta. Kahjukäsitleja hindab kõiki nõudeid iga juhtumi puhul eraldi. Nõuded, millel on potentsiaali moonutada nende kulgu, käsitletakse eraldi, ning nende lõplik maksumus prognoositakse täiendava eraldise abil. Kui võimalik, rakendab ettevõtte erinevaid tehnikaid nõutava eraldiste taseme prognoosimiseks. See aitab paremini mõista prognoositud kogemusele omaseid suundumusi. Erinevate meetodikate alusel tehtud prognoosid aitavad ka hinnata võimalike tulemuste vahemikku. Kõige sobivama hindamistehnika valimiseks arvestatakse äriklassi omadusi ja igal õnnetuse aastal toimunud arengu ulatust.

Kindlustuslepingud liigitatakse sageli lühikese menetlusajaga ja pika menetlusajaga riskideks. Lühikese menetlusajaga riske iseloomustab see, et sündmuste, aruandluse ja nõuete rahuldamise vaheline ajaperiood on lühike. Pika menetlusajaga riskide puhul on vastupidi : sündmuste, aruandluse ja nõuete rahuldamise vaheline ajaperiood on pikk. Vara- ja kaskokindlustuse puhul teatatakse nõuetest kohe pärast nende esinemist, samas kehavigastuse puhul võidakse nõuded esitada mitu aasta t pärast kindlustussündmuse toimumist ja need lahendatakse mitu aastat pärast nendest teatamist. IBNR eraldised lühikese menetlusajaga riskide jaoks on suhteliselt väikesed, samas kui pika menetlusajaga riskide puhul võivad IBNR eraldised moodustada olulise osa täieliku kahjumi eraldisest.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Kestus (keskmine aeg, mis kulub kahju tekkimise kuupäevast kuni nõude lõpliku lahendamiseni) erineb oluliselt erinevat tüüpi riskide puhul. Pikk kestus suurendab inflatsiooni ohtu ettevõttele.

Järgnevas tabelis on esitatud IBNR reservi tundlikkuse analüüs seisuga 31. detsember 2013, võrreldes ahel-redel meetodi arengutegureid, mida kasutatakse IBNR reservi hindamisel juhul, kui IBNR reservi prognoosimisel kasutatud arengutegurid kasvaksid (suurim arengutegur - suurim arengutegur, mida kasutatakse 1. kvartalis) või vähenenud (kasutatakse peamisi ahel-redel meetodi arengutegureid), kõik teised muutujad on konstantsed:

Ettevõtte IBNRi tundlikkuse analüüs

	IBNR seisuga 31.12.2013		
	Ahel-redel suurima arengu teguriga		Peamine ahel-redel
	31.12.2013	arengu teguriga	
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	1 473	1 861	1 305
Kohustuslik liikluskindlustus Leedus ja Eestis	2 153	2 513	1 759
Kaskokindlustus	102	143	65
Varakindlustus	48	116	26
Muud ärisuunad, kus IBNR prognoositakse statistilisel meetodil	753	1 094	676
Muud ärisuunad, kus IBNR prognoositakse mittestatistilisel meetodil	73	109	73
Kokku	4 602	5 835	3 906

Kuigi juhtkond on seisukohal, et nõuete reservid ja sell ega seotud kaetavad summad on olemasolevat teavet arvestades piisavad, võib kohustuste tegelik summa olla erinev, sõltuvalt täiendava teabe saamisest arengute kohta, mis võib kaasa tuua olulisi korrigeerimisi, mis on vajalikud tehniliste eraldiste jaoks. Eelnevate aastate kahjunõuete tehniliste eraldiste muudatused on avaldatud vastavates raamatupidamisaruannetes ja kui see on oluline, siis avalikustatakse sellised muutused eraldi. Meetodid ja prognoosid vaadatakse igal aastal läbi ja kõik muudatused avalikustatakse raamatupidamisaruannetes, kui see on kohaldatav.

Aastal 2009 hakkas riiklik sotsiaalkindlustusamet (SSIA) esitama kindlustusettevõtetele nõudeid seoses liiklusõnnetuse tagajärjel tekkinud kehavigastustega ja plaanis tagasi nõuda riigieelarvest makstud summad nende isikute kindlustusandjatelt, kes põhjustasid õnnetusi Lätis. Võimalikud esinenud, kuid SSIAle teatamata nõuded mõjutavad IBNR reservi prognoose kohustusliku liikluskindlustuse kohta.

Ettevõtte ja liikluskindlustuse turu statistikale tuginedes on ettevõtte 31. detsembril 2013 seisuga kajastanud IBNR reservi SSIA nõuetele summas 471 000 LVL lisaks kohustusliku liikluskindlustuse IBNR reservile, mis arvutatakse triangulatsiooni meetodit kasutades. Täiendav IBNR reserv SSIA nõuete jaoks prognoositakse teabe alusel, mis on turul kättesaadav mitmete juhtumite ja teatatud nõuete kohta, mis on seotud kehavigastustega, sealhulgas ka ühekordsete maksete ja annuiteedi juhud.

Annuiteedi nõuete mõju tundlikkuse analüüs viidi ette võtte poolt läbi järgmistel eeldustel:

- 1/10 kõigist SSIA teatatud nõuetest oleksid annuiteedinõuded kehtivusajaga 5 aastat;
- Annuiteedisumma aastas oleks 720 LVL aastateks 2008 kuni 2013 ja 900 LVL aastaks 2007.

Tundlikkuse analüüsi tulemus vastavalt ülaltoodud eeldustele oleks suurendanud IBNR reservi SSIA jaoks 315 000 LVL võrra seisuga 31. detsember 2013.

IBNR reserv SSIA nõuete jaoks vaadatakse läbi ja seda analüüsitakse regulaarselt, arvestades uusi statistilisi andmeid uute SSIA nõuete kohta.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)****Finantsriskid ja riskijuhtimine**

Finantsrisk on kokkuvõttev termin erinevat tüüpi finants varaga seotud riskide kohta. Ettevõtte finantsvarad ja -kohustused, kaasa arvatud investeeringud, kindlustusnõuded ja edasikindlustusvarad võivad finantsriskidega kokku puutuda järgmiselt:

- *Tururisk*: turuolukorra muudatused võivad ebasoodsalt mõjutada kindlustusandja varasid ja/või kohustusi, investeeringute väärtus võib olla langenud ning viia uuesti varade tootluse langusesse. Tururisk sisaldab intressimäära, omakapitali, vara, raha, leviku ja kontsentratsiooni riski.
- *Tehingu vastaspoole (krediidi) risk*: kahjum, mis tuleneb emitendi võimetusest täita oma kohustusi või krediidiriskiga võlakirjade riskipreemiate suurenemisest ja vastaspoole võimetusest täita oma lepingulisi kohustusi;
- *Likviidsusrisk*: ebasoodsates tingimustes võib kindlustusandja olla sunnitud müüma vara madalama hinnaga, kui on nende õiglane väärtus, et täita oma kohustusi.

Allpool kirjeldatakse kõiki neid finantsriske ja tuuakse ära nende haldamiseks kasutatavate meetodite kokkuvõte. Kokkupuude riskidega tekib tavapärase äritegevuse käigus.

(i) Tururisk

Tururisk on risk, kus turuhindade liikumine, sealhulgas valuutakursside, intressimäärade, krediidiriski marginaal ning aktsiahinnad, mõjutavad ettevõtte sissetulekut või selle portfooliote väärtust.

Tururiskid sisaldavad:

- intressiriski;
- omakapitaliriski;
- varariski;
- valuutariski;
- levikuriski;
- kontsentratsiooniriski.

Tururisk tuleneb intressimäära, valuuta ja omakapitaliinstrumentide avatud positsioonidest, mis on seotud ülaldisse ja konkreetse turu liikumiste ja muutuste volatiilsete turuhindadega.

Intressimäära risk

Intressimäära risk on väärtuse vähenemine, mis tuleneb intressimäärade muutusest ja mida vaadeldakse nii vara kui kohustuste intressimäära tundlikkuse perspektiivist.

Ettevõtte intressimäära riski juhtimise meetmed on tsentraliseeritud ning põhinevad ettevõtte väärtpaberiindeksi intressiriski mõju hinnangutel. Ettevõtte ei ole olulisi intressi kandvaid kohustusi ja suurem osa intressi kandvatest varadest on fikseeritud intressimääraga, seetõttu ei ole ettevõtte märkimisväärselt mõjutatud intressiriskist ning intressimäärade kõikumisest, mis on põhjustatud ettevõtte intressi kandvate varade ja kohustuste intressimäärade ümberhindamisest.

Üldine avatus intressimäära riskile väheneb, kui portfoolio fikseeritud tulumääraga instrumentide üldine kestus ja väljamaksete muster sobitatakse kindlustuskohustustega. Kuna kindlustuskohustused ei ole üldiselt diskonteeritud bilansis, tähendab see seda, et raamatupidamise seisukohalt on kindlustuskohustused avatud inflatsiooni muutustele (kuid mitte intressimääradele). Majanduslikust seisukohast tuleks intressiriskid maandada, sest nüüdisväärtus on avatud intressimäära reaalsetele muutustele. Raamatupidamise seisukohalt, risk valides selle maandamise strateegia on vähenenud, kuna suur osa võlakirjaportfoolios on liigitatud tähtaja lõpuni või laenude ja nõuete kohta (edaspidi nimetatud kui amortiseeritud portfell). Raamatupidamise seisukohast on intressiriskide maandamise strateegia vähem oluline, sest suuremat osa võlakirjaportfelist on liigitatud tähtaja lõpuni hoitavana või laenude ja nõue tena (edaspidi nimetatud kui amortiseeritud soetusmaksumusega portfoolio).

Valuutarisk

Ettevõtte varad ja kohustused on välisvaluutas fikseeritud. Välisvaluuta risk on finantskahju, mis on tingitud valuutakursside kõikumistest.

Mõned kindlustusriskid on nomineeritud välisvaluutas. Ettevõtte poliitika on piirata valuutariske seoses tuntu d ja oodatud tehingutega välisvaluutas. Välisvaluuta riskijuhtimise aluseks on investeeringud vastavas valuutas. Ettevõtte ei puutu kokku märkimisväärse valuutariskiga, kuna latid ja litid on euro suhtes fikseeritud, mida saab muuta vaid valitsuse poliitilise otsusega. Kasum ja kahjum on seetõttu peamiselt mõjutatud USD kursi muutustest ning seega riski

saab pidada madalaks. Firma ei tegele spekulatiivsete tehingutega, mis võivad suurendada valuutakursi riski.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Järgnevates tabelites on analüüsitud ettevõtte finants varasid ja kohustusi seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012, lähtudes valuuta profiilist:

Ettevõtte valuutaprofiil 31. detsembril 2013

Finantsvarad	tuhat LVL	tuhat EUR	tuhat USD	tuhat LTL	Muu	Kokku
Investeeringisfondide investeerimissertifikaadid		24	-	-	-	24
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	3 627	27 703	-	12 050	-	43 380
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes	3 531	5 244	-	-	-	8 775
Laenud ja nõuded	4 138	-	-	1,941	-	6 079
Raha ja raha ekvivalendid	454	643	38	829	6	1 970
Kokku	11 748	33 614	38	14 820	6	60 228
Finantskohustused						
Kohustused	1 105	132	-	1 319	-	2 556
Kokku	1 105	132	-	1 319	-	2 556
Avatud positsiooniga valuuta	10 645	33 482	38	13 501	6	57 672

Ettevõtte valuutaprofiil 31. detsembril 2012

Finantsvarad	tuhat LVL	tuhat EUR	tuhat USD	tuhat LTL	Muu	Kokku
Investeeringisfondide investeerimissertifikaadid	-	32	-	-	-	32
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	3 658	27 249	-	10 560	-	41 467
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes	5 195	4 322	-	1 873	-	11 390
Laenud ja nõuded	4 101	362	-	1 875	-	6 338
Raha ja raha ekvivalendid	1 207	582	69	1 690	10	3 558
Kokku	14 161	32 547	69	15 998	10	62 785
Finantskohustused						
Kohustused	955	46	-	1 737	-	2 738
Kokku	955	46	-	1 737	-	2 738
Avatud positsiooniga valuuta	13 206	32 501	69	14 261	10	60 047

Hinnarisk

Hinnariski all mõeldakse seda, kui finantsinstrumendi väärtus kõigub turuhindade muutuse tulemusena. Muutus võib olla põhjustatud konkreetse finantsinstrumendi poolt või tingitud kõikide turul kaubeldavate vahendite poolt. Hinna risk tekib siis, kui ettevõtte võtab finantsinstrumendiga seose s pika või lühikese positsiooni.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Ettevõtte aastase puhaskasumi tundlikkuse analüüs ja muutused omakapitali väärtpaberite hindades vastavalt 31. detsembri 2013. aasta ja 31. detsembri 2012 seisule ja lihtsustatud stsenaarium kõikide väärtpaberi hindade %5-ses muutuses on järgmine:

	2013 tuhat LVL Netotulu	2012 tuhat LVL Netotulu
5%-line kasv väärtpaberite hindades	468	434
5%-line langus väärtpaberite hindades	(468)	(434)

Investeeringute tundlikkuse analüüs

	31.12.2013 Pärast muutust	31.12.2012 Bilansiline maksumus
15%-line valitsuse väärtpaberite kahju	28 940	34 047
50%-line muude fikseeritud intressiga väärtpaberite kah	4 667	9 333
10%-line deposiitide kahju	7 898	8 775
KOKKU	41 505	52 155
Nõutud summa tehnilise reservi katmiseks	35 077	35 077
20% teenimata kindlustusmaksete reservist, mida võib nõuetest katta	3 951	3 951

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et vastaspool ei ole võimeline või valmis täitma oma kohustusi tähtajaks, või risk, et laenu hind kasvab (krediidirisk). Ettevõtte on peamiselt avatud investeeringute krediidiriskile kindlustuse kaudu klientide ja edasikindlustusandjate nõuetele.

Krediidiriski juhitakse nimetatud vastaspoolte krediidiliinide ametlikust krediidireitingust tulenevaga ja ettevõtete võlakirjadest tulnud hajutatud mandaatide ja nõuete abil. Edasikindlustusega seotud krediidiriski käsitletakse edasikindlustusettevõtete reitingu miinimumnõuete kaudu ja nõuete üksikasjaliku järelkontrolliga.

Investeeringute puhul on krediidiriski piirmäärad seatud mitmel erineval viisil. Lähtepunktiks on määratud vastaspoolte krediidilimiit. Tunnustatud reitinguagentuuri ametliku krediidireitinguga emitentide puhul kasutatakse seda tavaliselt kriteeriumina. Lisaks seab varade jaotus üldvõlakirjadele piirid nii kõrge finantstugevuse reitingutega võla kirjadele (investeeringustase) kui ka muudele väärtpaberitele (suurtootlus).

Lisaks on olemas maksimaalne piirmäär krediidi kestusele, mida mõõdetakse ühe protsendilise muutusena krediidiriski marginaalis, mis sisaldab kõiki fikseeritud tulumääraga varasid bilansis.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

(i) *Finantsinvesteeringute juhtimine*

Ettevõtte juhib krediidiriske, tehes enamasti investeeringuid turul ja kõrge reitinguga investeeringuid.

Investeeringud ettevõtte reitingu järgi seisuga 31. detsember 2013

Riik	Reiting ¹	Finantsinstrumendid õiglaselises väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Lunastustähtajani hoitavad investeeringud väljastatud või garanteeritud keskvalitsuste või omavalitsuste poolt	Tähtajalised hoiused krediidiasutustes
		tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Leedu	BBB	7 540	19 441	-
Läti	BBB	1 793	14 606	-
Läti	Pole hinnatud	24	-	-
Läti	B2	-	-	1 195
Rootsi ²	A+	-	-	7 580
Kokku		9 357	34 047	8 775

Investeeringud ettevõtte reitingu järgi seisuga 31. detsember 2012

Riik	Reiting ¹	Finantsinstrumendid õiglaselises väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Lunastustähtajani hoitavad investeeringud väljastatud või garanteeritud keskvalitsuste või omavalitsuste poolt	Tähtajalised hoiused krediidiasutustes
		tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Ungari	BB	-	1 169	-
Bulgaaria	BBB	-	864	-
Leedu	BBB	8 275	16 423	-
Läti	BBB	377	14 359	-
Läti	Pole hinnatud	32	-	-
Läti	B2	-	-	1 197
Rootsi ²	A+	-	-	4 753
Soome ²	Aa3	-	-	4 886
Norra ²	A1	-	-	554
Kokku		8 684	32 815	11 390

¹ Finantsasutustelt saadud laenud on jaotatud keskmise krediidireitingu järgi kolmel rahvusvaheliselt reitinguagentuurilt: Moody Investors Service, Standard & Poor'si Fitch Ratings.

² Klassifikatsioon põhineb emapankade krediidireitingutel järgmistel Läti kommertsbankade puhul: Swedbank AS SEB Banka AS DNB banka AS, Nordea Bank Finland Plc.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

(ii) Kindlustusnõuded otsesest kindlustustegevusest

Klientide saldodega seotud krediidirisk, mis on tekkinud tasumata kindlustusmaksete tõttu, eksisteerib ainult kindlustuspoliisis kindlaksmääratud ajavahemikul, millejooksul poliis makstakse või lõpetatakse. Kindlustuskaitse normid ja tingimused on esitatud kindlustusmetoodikas.

	2013			
	Nõuded brutona tuhat LVL	%	Allahindlus tuhat LVL	Nõuded netona tuhat LVL
Tähtajaks tasumata nõuded				
enam kui 3 kuud	571	9	556	15
vähem kui 3 kuud	729	11	24	705
Tasumata nõuded (ei ole tähtajaks tasumata)	5 058	80	-	5 058
Otsesed kindlustusnõuded kindlustusvõtjatelt kokku	6 358	100	580	5 778

	2012			
	Nõuded brutona tuhat LVL	%	Allahindlus tuhat LVL	Nõuded netona tuhat LVL
Tähtajaks tasumata nõuded				
enam kui 3 kuud	570	9	570	-
vähem kui 3 kuud	646	4	323	323
Tasumata nõuded (ei ole tähtajaks tasumata)	5 311	87	-	5 311
Otsesed kindlustusnõuded kindlustusvõtjatelt kokku	6 527	100	893	5 634

Vahendajatelt saadaolevate otseste kindlustustegevusest tulenevate nõuete bilansiline väärtus 387 000 LVL näitab maksimaalset krediidirisk seoses vahendajatega (2012: 334 000 LVL). Seisuga 31. detsember 2013 ei olnud kajastatud vahendajate vastu esitatud nõuete allahindlusi (2012: puuduvad), sest puudusid hilinevad saldod ja kõik summad on hinnatud makstuks.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

(iii) Edasikindlustus

Ettevõtte ostab edasikindlustuse, et kaitsta ettevõtte oma kapitali ja seega on edasikindlustus riski ja kapitali juhtimise vahend. Samu mudeleid ja metoodikat, mida kasutatakse kapitali eraldamisel põhineva ettevõttesisese riski hindamisel, kasutatakse ka edasikindlustuse analüüsimisel ja ostmisel.

Ettevõtte on heaks kiitnud edasikindlustusprogrammi, mis määratleb edasikindlustuse põhimõtted ja kriteeriumid edasikindlustusandjate valimiseks. Juhtkond vaatab edasikindlustusprogrammi läbi vähemalt kord aastas ning määratleb vajalikud muudatused. Ettevõtte edasikindlustusprogramm koosneb peamiselt mitteproportsionaalsetest edasikindlustuslepingutest. Edasikindlustusprogrammi puudutavad otsused põhinevad riski võimalikkuse analüüsil nõuete ajalool, mudelsimulatsioonidel ja ettevõtte kapitaliseeritusel. Ettevõtte tegi koostööd oma emaettevõttega Gjensidige Forsikring.

Edasikindlustusandjate osa kogutud kindlustusmaksetes, makstud nõuetes, tehnilistes eraldistes ja saadaolevates nõuetes vastavalt ettevõtte reitingule seisuga 31. detsember 2013:

Reiting	Edasikindlustusand- ja osa makstud nõuetes tuhat LVL	Edasikindlustusand- ja osa kogutud kindlustusmaksetes tuhat LVL	Edasikindlustusand ja osa rahuldamata nõuete reservis tuhat LVL	Edasikindlustusand- ja osa teenimata kindlustusmaksete reservis tuhat LVL	Saadaole- vad nõuded tuhat LVL
AA	123	91	983	-	-
A	226	1 102	2 383	-	170
BBB	2	-	11	-	3
BB	20	20	37	-	-
B	15	19	5	-	-
Pole hinnatud	-	-	30	-	-
Kokku	386	1 232	3 450	-	173

Edasikindlustusandjate osa kogutud kindlustusmaksetes, makstud nõuetes, tehnilistes eraldistes ja saadaolevates nõuetes vastavalt ettevõtte reitingule seisuga 31. detsember 2012:

Reiting	Edasikindlustusand- ja osa makstud nõuetes tuhat LVL	Edasikindlustusand- ja osa kogutud kindlustusmaksetes tuhat LVL	Edasikindlustusand ja osa rahuldamata nõuete reservis tuhat LVL	Edasikindlustusand- ja osa teenimata kindlustusmaksete reservis tuhat LVL	Saadaole- vad nõuded tuhat LVL
AA	75	-	1 005	-	75
A	584	913	2 041	-	374
BBB	6	-	71	-	6
BB	61	-	98	-	61
B	43	-	19	-	43
Pole hinnatud	-	-	35	-	-
Kokku	769	913	3 269	-	559

Likviidsusrisk

Likviidsusriski defineeritakse kui võimetust tasuda makseid ettenähtud tähtajaks, või kui vajadust realiseerida investeeringuid kõrge hinnaga, et täita maksekohustusi. Likviidsusrisk tekib siis, kui varade realiseerimistähtaeg ja kohustused ei ole kooskõlas. Varade ja kohustuste realiseerimise tähtaegade ja intressimäärade vastavus ja/või kontrollitud mittevastavus on finantsasutuste juhtimisel peamine. On ebatavaline, kui finantsasutustes on täielik vastavus, kuna äritehingud on tihti määramata tähtaegadega ja eri liiki. Mittevastavuse positsioon võib suurendada kasumlikkust, kuid see võib suurendada ka kahjumi riski.

Likviidsusriski juhtimise eesmärk on tagada, et ettevõtte suudab täita oma kohustusi õigeaegselt, jälgida järelevalvet puudutavaid õigusakte ning määruseid ja reageerida muutustele ärikeskkonnas õigeaegselt ja asjakohaselt.

Ettevõtte eesmärgiks on teenida konkurentsivõimelist tulu, investeerides kvaliteetsete likviidsete väärtpaberit mitmekesisesse portfooliosse. Portfoolio omadusi analüüsitakse regulaarselt. Ettevõtte osakud on hajutatud kogu

tööstuse ulatuses ja kontsentratsioonid ühe ettevõtte või tööstusharu sees on piiratud juhtkonna kehtestatud parameetritega, samuti õigusaktidest tulenevate nõuetega.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)

Allpool toodud tabelites eraldatakse ettevõtte finantsvarad ja kohustused tähtajal põhinevatesse gruppidesse lähtuvalt ajast, mis jääb aruandeperioodi lõppkuupäevast tähtajani 31. detsembri 2013 ja 31. detsembri 2012 seisuga:

Ettevõtte tähtaegade aruanded seisuga 31. detsember 2013

	6 kuu jooksul	6-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Määramata aeg	Kokku tuhat LVL
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	LVL
Finantsvarad							
Investeeringisfondide investeeringisertifikaadid	-	-	-	-	-	24	24
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	14 819	-	7 063	21 498	-	-	43 380
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes	3 859	4 870	46	-	-	-	8 775
Laenud ja nõuded	6 078	-	-	1	-	-	6 079
Raha ja raha ekvivalendid	1 970	-	-	-	-	-	1 970
Kokku	26 726	4 870	7 109	21 499	-	24	60 228
Finantskohustused							
Võlausaldajad	2 556	-	-	-	-	-	2 556
Kokku	2 556	-	-	-	-	-	2 556
Tähtaegade vahe kokku	24 170	4 870	7 109	21 499	-	24	57 672

Ettevõtte tähtaegade aruanded seisuga 31. detsember 2012

	6 kuu jooksul	6-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Määramata aeg	Kokku tuhat LVL
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	LVL
Finantsvarad							
Investeeringisfondide investeeringisertifikaadid	-	-	-	-	-	32	32
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	10 193	1 443	8 311	9 535	11 985	-	41 467
Tähtajalised hoiused krediitiasutustes	7 741	2 021	1 628	-	-	-	11 390
Laenud ja nõuded	6 324	-	-	4	10	-	6 338
Raha ja raha ekvivalendid	3 558	-	-	-	-	-	3 558
Kokku	27 816	3 464	9 939	9 539	11 995	32	62 785
Finantskohustused							
Võlausaldajad	2 738	-	-	-	-	-	2 738
Kokku	2 738	-	-	-	-	-	2 738
Tähtaegade vahe kokku	25 078	3 464	9 939	9 539	11 995	32	60 047

Tegevusriskid ja riskijuhtimine

Tegevusrisk on kahjumi risk, mis tuleneb protsesside ja süsteemide puudustest või rikestest, töötajate eksimustest või välistest sündmustest. Tegevusriski vähendamiseks pannakse rõhku selgelt määratletud aruandlusliinidele ja vastutuse selgele jaotusele äritegevuse organiseerimises.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**(4) RISKID JA RISKIJUHTIMINE (jätkub)**

Riski hindamiseks on loodud konkreetsed protseduurid ja juhatuse hindab organisatsiooni iga-aastast staatust osana kehtestatud sisekontrollisüsteemist. Loodud on sõltumatu nõuetele vastavuse osakond, et aidata ettevõtetel vältida ametlikke sanktsioone, rahalist kahju või maine kahjustamist seaduste, määruste ja standardite täitmata jätmise tõttu.

Nõuetele vastavuse osakond tuvastab, hindab, nõustab, jälgib ja annab aru ettevõtte suutmatuse riski kohta täita seadusi, määruseid ja sise-eeskirju. Selle eesmärk on vähendada protseduuride ja suuniste rikkumise ohtu, aidates samal ajal kaasa hea töökeskkonna loomisele. Gjensidige juhatuse nimel on siseauditi osakonnale antud ülesan ne jälgida ja hinnata, kas riskijuhtimine ja sisekontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt.

Juhtimistegevused

Ettevõtte loob piisavalt tehnilisi eraldisi, et oleks võimalik täita kõiki kindlustustegevusest ja edasikindlustuslepetest tulenevaid kohustusi ning tagada finantssüsteemi stabiilne toimimine.

Kindlustusettevõtte teostab tehniliste eraldiste arvutused eraldi iga kindlustuslepingu või lepingute grupi jaoks. Ettevõtte jälgib, et vara struktuuri teke tehniliste eraldistekatmiseks põhineb järgmistel reeglitel:

- ühe kinnisvara, maa ja hoonete või kinnistute ja hoonete, mida võib käsitada ühe investeeringuna nende asukoha tõttu ei eraldada rohkem kui 10% kindlustustehnilistest eraldistest ning liidetud hoonete ja kruntide jaoks mitte rohkem kui 25% tehnilistest eraldistest;
- omandiväärtpaberitele ja võlakirjadele (välja arvatud hüpoteegi võlakirjad), mille on väljastanud üks osapool, välja arvatud Läti Vabariik, teised liikmesriigid, või OECD poolt emiteeritud võlakirjadele, mille on väljastanud riik ja kohalik omavalitsus, ei eraldada rohkem kui 5% eraldistest;
- hüpoteegi võlakirjadele vastavalt hüpoteegi võlakirjade seadusele või liikmesriigi normatiivaktidele, mis on väljastatud ühe osapoole poolt, eraldatakse kuni 10% kindlustustehnilistest eraldistest, ja liidetud hüpoteekide võlakirjadele mitte rohkem kui 25% tehnilistest eraldistest ;
- ühe Läti Vabariigis, teises liikmesriigis või OECD riigis registreeritud investeerimisfondi investeerimissertifikaatidele ei eraldada rohkem kui 5% eraldistest;
- hoiustele ühes krediitiasutuses ei eraldada rohkem kui 25% kindlustustehnilistest eraldistest;
- ühele hüpoteeklaenule ei eraldada rohkem kui 10% kindlustustehnilistest eraldistest ning liidetud hüpoteeklaenudele mitte üle 25% kindlustustehniliste eraldistest;
- otsesest kindlustustegevusest tulenevatele kindlustusnõuetele, mille maksetähtaeg on tulevikus, võib lisada tehniliste eraldiste kattesummasse proportsionaalselt teenimata kindlustusmaksete tehniliste eraldiste netosummaga teenimata kindlustusmaksete brutosumma tehnilistes eraldistes, ületamata teenimata kindlustusmaksete netosumma kohta käivat tehniliste eraldiste summat;
- kindlustusandjaga seotud osapoolte varadele ei eraldada rohkem kui 15% kindlustustehnilistest eraldistest .

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(5) KOGUTUD KINDLUSTUSMAKSED BRUTONA

	2013		2012	
	Bruto	Edasikindlustus	Bruto	Edasikind-
	tuhat LVL	andja osa	tuhat LVL	lustusandja
		tuhat LVL		osa
			tuhat LVL	tuhat LVL
Kaskokindlustus	10 988	-	10 441	-
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	4 776	(509)	4 263	(105)
Varakindlustus	7 415	(506)	7 199	(450)
Kohustuslik liikluskindlustus Leedus				
ja Eestis	14 398	(130)	12 275	(291)
Õnnetusjuhtumikindlustus	798	(5)	733	(4)
Tervisekindlustus				-
	5 777	-	5 475	-
Õhusõiduki kindlustus	-	-	(9)	-
Laevakindlustus	54	(7)	117	(4)
Veosekindlustus	160	(8)	132	(9)
Õhusõiduki tsiviilvastutuskindlustus	-	-	(3)	-
Laeva tsiviilvastutuskindlustus	11	(1)	16	(1)
Üldine vastutuskindlustus	2 074	(61)	1 893	(45)
Garantiikindlustus				-
	669	-	1 031	-
Erinevad finantsriskid	2	-	7	
Reisikindlustus	614	(3)	504	(2)
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	22	(2)	24	(2)
	47 758	(1 232)	44 098	(913)

Ettevõtte teeb kohustuslikke mahaarvamisi vastavalt kohustusliku liikluskindlustuse seadusele ja seonduvate Ministrite Kabineti määrustele. Liikluskindlustuse kogutud kindlustusmaksete brutosumma ja kindlustusmaksete brutosumma on näidatud miinus kohustuslikud mahaarvamised 138 000 LVL (2012: 139 000 LVL).

Kogutud kindlustusmaksete brutosumma riikide järgi:

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Läti	20 132	20 219
Eesti	6 604	4 507
Leedu	21 022	19 372
	47 758	44 098

Kogutud kindlustusmaksete brutosumma valuuta järgi:

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
LVL	15 557	16 323
EUR	11 119	8 316
LTL	21 023	19 365
Muu	59	94
	47 758	44 098

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(6) TEENITUD KINDLUSTUSMAKSED

	2013			2012		
	Edasikind-		Neto	Edasikind-		Neto
	Bruto-	lustusandja		Bruto	lustusandja	
	summa	osa		summa	osa	
	tuhat	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat	tuhat LVL	tuhat LVL
	LVL			LVL		
Kaskokindlustus	10 875	-	10 875	9 592	-	9 592
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	4 740	(509)	4 231	4 107	(104)	4 003
Varakindlustus	7 378	(506)	6 872	6 871	(450)	6 421
Kohustuslik liikluskindlustus Leedus ja Eestis	13 901	(130)	13 771	11 974	(291)	11 683
Tervisekindlustus	5 664	-	5 664	4 845	-	4 845
Muud kindlustusliigid	4 465	(87)	4 378	4 403	(209)	4 194
Kokku	47 023	(1 232)	45 791	41 792	(1 054)	40 738

(7) TEENIMATA KINDLUSTUSMAKSED JA AEGUMATA RISKI RESERVID

	Edasikindlustus-		
	Bruto	andja osa	Neto
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Bilanss 31. detsembril 2011	16 714	(141)	6 573
Kogutud kindlustusmaksed	44 098	(913)	43 185
Teenitud kindlustusmaksed	(41 792)	1 054	(40 738)
Valuutakursi kõikumised	2	-	2
Bilanss 31. detsembril 2012	19 022	-	19 022
Kogutud kindlustusmaksed	47 758	(1 232)	46 526
Teenitud kindlustusmaksed	(47 023)	1 232	(45 791)
Bilanss 31. detsembril 2013	19 757	-	19 757

	2013		2012	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Teenimata kindlustusmaksete reserv	19 757	19 757	19 022	19 022
Kokku	19 757	19 757	19 022	19 022

(8) MUUD KINDLUSTUSTEHNILISED TULUD NETONA

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Tulu kindlustuspoliiside tühistamisest	71	-
Kindlustusvõtjate lootusetute võlgnevuste allahindluse vähenemine	244	125
Muu kindlustustehniline tulu	-	87
	315	212

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(9)VÄLJAMAKSTUD NÕUDED

	2013		2012	
	Edasikindlus-		Edasikind-	
	Bruto	tusandja osa	Bruto	osa
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Kaskokindlustus	(8 131)	2	(6 865)	2
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	(3 640)	-	(2 858)	-
Varakindlustus	(3 387)	211	(3 628)	583
Kohutuslik liikluskindlustus Leedus ja Eestis	(8 980)	172	(7 857)	183
Õnnetusjuhtumikindlustus	(397)	-	(360)	-
Tervisekindlustus	(4 329)	-	(3 777)	-
Laevakindlustus	(54)	-	(2)	-
Veosekindlustus	(26)	-	(54)	-
Üldine vastutuskindlustus	(497)	1	(304)	1
Garantiikindlustus	(494)	-	(501)	-
Reisikindlustus	(123)	-	(108)	-
Finantskahjukindlustus	(1)	-	-	-
	(30 059)	386	(26 314)	769

Väljamakstud nõuete brutosumma valuuta järgi:

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
LVL	(12 071)	(10 393)
EUR	(8 131)	(7 054)
LTL	(8 934)	(7 978)
USD	(17)	(33)
Muu	(906)	(856)
	(30 059)	(26 314)

(10) RAHULDAMATA NÕUETE TEHNILISED ERALDISED

	Kindlustusand-		
	Bruto	ja osa	Neto
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Bilanss 31. detsembril 2011	17 656	(2 466)	15 190
Aruandeperioodil esinenud kahjunõuded	27 725	(1 571)	26 154
Kahjunõuded brutona	(26 314)	769	(25 545)
Valuutakursi kõikumised	18	(1)	17
Bilanss 31. detsembril 2012	19 085	(3 269)	15 816
Aruandeperioodil esinenud kahjunõuded	29 744	(567)	29 177
Väljamakstud nõuded	(30 059)	386	(29 673)
Bilanss 31. detsembril 2013	18 770	(3 450)	15 320

	2013		2012	
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
RBNS	14 168	10 718	14 645	11 376
IBNR	4 602	4 602	4 440	4 440
Kokku	18 770	15 320	19 085	15 816

(11) ESINENUD KAHJUNÕUDED

	2013			2012		
	Bruto	Kindlustus-	Netosum	Bruto	Edasikind-	Netosum
	tuhat LVL	andja osa	-ma	tuhat	lustusandja	-ma
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	LVL	osa	tuhat
Kaskokindlustus	(7 983)	-	(7 983)	(7 050)	(3)	(7 053)
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	(3 382)	-	(3 382)	(2 970)	-	(2 970)

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Varakindlustus	(3 071)	211	(2 860)	(3 736)	542	(3 194)
Kohustuslik liikluskindlustus Leedus ja Eestis	(9 371)	362	(9 009)	(8 583)	1 044	(7 539)
Tervisekindlustus	(4 373)	-	(4 373)	(3 881)	-	(3 881)
Muud kindlustusliigid	(1 564)	(6)	(1 570)	(1 505)	(12)	(1 517)
Kokku	(29 744)	567	(29 177)	(27 725)	1 571	(26 154)

(12) KINDLUSTUSMAKSETE TAGASIMAKSED

Kindlustusmaksete tagasimaksed moodustavad osa kindlustusmaksest, mis tagastatakse kindlustusvõtjale kindlustuslepingu alusel, juhul kui vastava kindlustuslepingu kehtivusajal ei esitata mitte ühtegi nõuet.

	tuhat LVL
Bilanss 31. detsembril 2011	49
Aruandeperioodil kajastatud kindlustusmaksete tagasimaksed	315
Aruandeperioodil välja makstud kindlustusmaksete tagasimaksed	(295)
Bilanss 31. detsembril 2012	69
Aruandeperioodil kajastatud kindlustusmaksete tagasimaksed	-
Aruandeperioodil välja makstud kindlustusmaksete tagasimaksed	(69)
Bilanss 31. detsembril 2013	-

Lepingu alusel maksmisele kuuluvad kindlustusmaksete tagasimaksed, mis ei ole veel tasutud, avalikustatakse viitvõlgadena ja edasilükkunud tuluna (vt lisa 35).

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(13) SÕLMIMISKULUD

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Vahendajatele makstud komisjonitasud	7 889	7 947
Reklaamikulud	174	80
Infrastruktuuri hooldamine	467	-
Kindlustuspoliiside trükkimise kulud	40	41
Pakkumised	3	17
Muu	7	-
	8 580	8 085

Sõlmimiskulud kindlustusliigi järgi

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Kaskokindlustus	1 789	1 864
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	659	489
Varakindlustus	1 901	1 931
Kohustuslik liikluskindlustus Leedus ja Eestis	2 701	2 247
Tervisekindlustus	599	620
Muud kindlustusliigid	931	934
	8 580	8 085

(14) EDASILÜKKUNUD SÕLMIMISKULUD

	tuhat LVL
Bilanss 31. detsembril 2011	2 199
Kogutud komisjonitasud	8 085
Edasilükkunud sõlmimiskulude amortisatsioon	(7 886)
Bilanss 31. detsembril 2012	2 398
Kogutud komisjonitasud	8 580
Edasilükkunud sõlmimiskulude amortisatsioon	(8 433)
Bilanss 31. detsembril 2013	2 545

(15) ADMINSTRATIIVKULUD

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Personali töötasud	1 960	1 711
Sotsiaalmaksud	460	425
Muutus kasutamata puhkuste eraldistes (lisa 31)	(33)	(30)
Professionaalsed teenused	223	258
Finants- ja kapitalituru komisjon	229	223
Ruumide üür ja korrashoid	682	793
Kirja- ja kontorikulud	21	29
Sidekulud	78	125
Panga teenustasud	42	40
Transpordivahendite hoolduskulud	102	142
IT kulud	207	89
Esinduskulud	75	115
Mootorsõidukite büroo tasu LT EE	568	430
Muud kulud	254	34
	4 868	4 384

Vastavalt Läti õigusaktidele peaks ettevõtte kandma finants- ja kapitalituru komisjonile üle 0,20% kohustuslikust liikluskindlustusest saadavate kindlustusmaksete brutotulust ja 0,50% muude kindlustusmaksete brutotulust. Ülekanded intressikaitsefondi peaksid moodustama 1% üksikisikute poolt tasutud kindlustusmaksetest vabatahtlike kindlustusliikide pealt.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(15) ADMINISTRATIIVKULUD (jätkub)

Administratiivkulud kindlustusliigi järgi	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Kaskokindlustus	705	649
Kohustuslik liikluskindlustus Lätis	657	557
Varakindlustus	599	556
Kohustuslik liikluskindlustus Leedus ja Eestis	2 082	1 834
Tervisekindlustus	335	312
Muud kindlustusliigid	490	476
	4 868	4 384

(16) INTRESSITULUD NETONA

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Võlakirjadelt ja muudelt fikseeritud tulumääraga väärtpaperitelt korrigeeritud soetusmaksumuses	1 475	1 939
Hoiustelt krediitdiasutustes	119	280
	1 594	2 219

(17) ETTEVÕTTE TULUMAKS

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Jooksev tulumaks	560	322
Muutused edasilükkunud tulumaksuvaras (lisa 30)	115	8
	675	330

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Kasum enne maksustamist	4 869	4 492
Teoreetiline maksumäär 15%	730	674
Kulud, mis ei kuulu maksustamise eesmärgil mahaarvamisele	8	16
Immateriaalse põhivara väärtuse langus, mis ei kuulu maksustamise eesmärgil mahaarvamisele	6	6
Muutused kajastamata edasilükkunud tulumaksuvarades (lisa 30)	-	51
Mittemaksustatav tulu	(27)	(390)
Maksusoodustus annetustelt	(42)	(27)
Maksukulud	675	330

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(18) VARA JA TOOTMISVAHENDID

	Sõidukid	Arvutid	Kontori	Kokku
	tuhat LVL	tuhat LVL	seadmed	tuhat LVL
			tuhat LVL	tuhat LVL
<u>Soetusmaksumus/ümlberhindlus</u>				
31. detsember 2011	769	618	371	1 758
Põhikapitali juurdekasv	65	84	14	163
Omandatud reorganiseerimisel	(107)	(6)	(23)	(136)
Müük	(123)	(57)	(12)	(192)
31. detsember 2012	727	696	362	1 785
Põhikapitali juurdekasv	-	305	30	335
Müük	(50)	(580)	(29)	(659)
31. detsember 2013	677	421	363	1 461
<u>Akumuleeritud kulum</u>				
31. detsember 2011	600	456	272	1 328
Kulu aastast	104	60	31	195
Müüdnud põhivara kulum	(94)	(6)	-	(100)
31. detsember 2012	610	510	303	1 423
Kulu aastast	66	97	31	194
Müüdnud põhivara kulum	(49)	(506)	(28)	(583)
31. detsember 2013	627	101	306	1 034
Bilanss 31. detsembril 2012	117	186	59	362
Bilanss 31. detsembril 2013	50	320	57	427

Kõiki tootmisvahendeid kasutatakse äritegevustes

(19) HOONED

	Enda tarbeks	Kokku
	tuhat LVL	tuhat LVL
<u>Soetusmaksumus/ümlberhindlus</u>		
31. detsember 2011	285	285
Ümlberhindlus	(45)	(45)
31. detsember 2012	240	240
Ümlberhindlus	-	-
31. detsember 2013	240	240
<u>Akumuleeritud kulum</u>		
31. detsember 2011	72	72
Kulu aastast	23	23
31. detsember 2012	95	95
Kulu aastast	20	20
31. detsember 2013	115	115
Bilanss 31. detsembril 2012	145	145
Bilanss 31. detsembril 2013	125	125

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(20) IMMATERIAALNE PÕHIVARA

	Tarkvara tuhat LVL	Kliendisuhe tuhat LVL	Firmaväärtus tuhat LVL	Kokku tuhat LVL
Soetusmaksumus				
31. detsember 2011	213	653	7 664	8 530
Põhikapitali juurdekasv	12	-	-	12
31. detsember 2012	225	653	7 664	8 542
Põhikapitali juurdekasv	97	-	-	97
Põhivara müük	(71)	-	-	(71)
31. detsember 2013	251	653	7 664	8 568
<u>Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus</u>				
31. detsember 2011	180	385	1 708	2 273
Kulu aastast	12	42	-	54
31. detsember 2012	192	427	1 708	2 327
Kulu aastast	21	42	-	63
Müüdud põhivara kulum	(49)	-	-	(49)
31. detsember 2013	164	469	1 708	2 341
Bilanss 31. detsembril 2012	33	226	5 956	6 215
Bilanss 31. detsembril 2013	87	184	5 956	6 227

Kliendisuhte väärtust hinnatakse hinnangulise ülemäärase maksustamisjärgse kasumi nüüdisväärtuse abil, mis on loodud järelejäanud kasutusaja jooksul. Hinnangu aluseks on prognoos aastast 2008 kuni 2018; hindamisel kasutati klientide säilitamise määra 69%. Kliendisuhte kasulik elutsüklil on 10 aastat, määratlus põhineb jälgitavatel turuandmetel. Kliendisuhte väärtus määrati uuesti 2010.a lõpus, kui hinnati tütaretevõtte kindlustusportfoolio tegelikku arengut. Tulenevalt juhtkonna otsustest alanes kliendilojaalsuse määr 62%-ni ja kajastati väärtuse langus summas 183 000 LVL. Juhtkond hindas eeldusi uuesti aastal 2013 ja leidis, et need on endiselt kehtivad.

Firmaväärtust kajastati tütaretevõtte soetamise tulemusel 2008. aastal. Iga aruandeaasta lõpus hindab ettevõtte juhtkond firmaväärtuse langust, võrreldes peamiste rahateenivate üksuste bilansilist maksumust, sealhulgas jaotatud firmaväärtust koos kaetava väärtusega. Leedu filiaali peetakse raha genereerivaks üksuseks (CGU). Firmaväärtuse langust 2013. aastal ei kajastatud.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(20) IMMATERIAALNE PÕHIVARA (jätkub)

Hindamise aluseks on diskonteeritud dividendide mudel. Maksustamisjärgne kasum on eeldatavalt omanikele jagamiseks mõeldud saadavaloleva vaba rahavoo kaudne näitaja. Kuid enne, kui omanikele saab jagada dividende, peab nõutav solventsuskapital olemas olema. Pärast solventsuskapitali kasvu säilitamist üle jääv summa makstakse eeldatavasti välja dividendidena. Negatiivne arv tähendab, et vajalik on omakapitali panus, et täita arvestatud solventsuskapitali vajadust.

- Diskontomäär, omakapitali hind on arvutuslikult 10,2% (2012: 10,5%), põhinedes järgneval: $CoE3 = Rf4 + Rp5 \times Beta6$
 - Rf: Leedu valitsuse võlakirjad tähtajaga umbes 10 aastat 3,7% (2012: Leedu valitsuse võlakirjad tähtajaga umbes 10 aastat 4,0%).
 - Rp = 6,5% (2012: 6,5%).
 - Eeldatav beetakordaja 1,0 (2012: 1,0).
- Neto nüüdisväärtus (NPV) koosneb kahest komponendist
 - Dividendide NPV kajastataval perioodil 2014E-2022E.
 - Lõppväärtus alates 2023E aastast (põhineb 3% lõppväärtuse kasvuprognoosil (2012: 3%).
- Tundlikkuse analüüs viidi läbi selleks, et kontrollida peamiste prognooside muutuste mõju - kindlustusmakse te kasv, kasumlikkus (CR) ja diskontomäär.

Tulevaste rahavoogude prognoosimisel kasutati järgmisi eeldusi:

- Aastal 2013 toimus Balti riikides kahjukindlustusturu kasv. Ennustatakse turu edasist kasvu.
- Turu kindlustuseta osa on märkimisväärne ja see tagab olulise kasvu pikemas perspektiivis. Hetkel jääb Balti kindlustusturg ELi ja Kesk- ja Ida-Euroopa kindlustusturust oluliselt maha kindlustusmaksete brutosumma versus SKP osas ja SKP osas elaniku kohta.
- CGU tootlikkus on kooskõlas Gjensidige Baltic tootlikkusega - veidi parem kui turg kokku, näidates mõõdukat turuosa kasvu - alates ca 7,8% hetkel kuni ligi 8,5% 2022. aastal (2012: alates ca 7,8% hetkel kuni ligi 11,1% 2021. aastal). Kasumlikkus on prioriteetsem eesmärk kui kasv.
- Nõuete summa moodustab 65-67% (2013. a tulemused) (2012: 65-67%), oodatakse, et järgmise 5 aasta jooksul see suureneb ligikaudu 2% võrra, pidades silmas, et konkurents turul ja hinnasurve tõusevad.
- 2013. a kuluindeks oli väiksem, umbes 26% (2012: ca29%) ja see on üks parimaid näitajaid Leedu kindlustusturul. Kuid tase on üsna kõrge, võrreldes küps ete kindlustusturgudega ja turul on oodata üldist langust, mis tuleneb peamiselt järgnevast:
 - Kulude suhtarvu tase väheneb turul konsolideerimisetõttu ja ettevõtted muutuvad suuremaks nii orgaanilise kui mitte-orgaanilise kasvu tõttu.
 - Turuosalejad muutuvad järjest tõhusamaks ja professionaalsemaks.
 - Gjensidige Baltic jätkab tõhusate kogu Baltikumi hõlmavate operatsioonide arendamist, tsentraliseerides teatud funktsioonid ja saades kasu mastaabisäästust ning Gjensidigega toimivast sünergiast.
 - Vahendajate komisjonitasude vähendamine, mis on praegu turul üldiselt kõrgel tasemel.
 - Selle tulemusena eeldatakse, et kulude suhtarv väheneb järkjärgult kuni 23% (2012: 21%).
- Investeeringu tasuvuse puhul eeldatakse, et see jääb lähimate aastate jooksul umbes 2% (2012: 3%) tasemel.

Peamiste prognooside väärtused peegeldavad juhtkonnahinnangut tuleviku trendide osas antud valdkonnas ja põhinevad nii välis- kui ka siseallikatel (varasemad andmed).

Tundlikkuse analüüs näitab, et kapitalikulude prognoosid ja kahjumi suhtarvu prognoosid on kõige kriitilisemad tegureid firmaväärtuse languse korvamise vajaduse määratlemiseks. Tundlikkust kapitalikulu ja kahjumi suhtarvu muutuste suhtes on toodud allolevas tabelis. See tundlikkuse analüüs näitab, et bilansipäeval ei ole väärtuselanguse korvamine vajalik.

		Kapitalikulu			
Kahjumi suhtarv	8,2%	9,2%	10,2%	11,2%	12,2%
+3%	7,2	4,9	3,3	2,1	1,2
Praegused eeldused	14,0	10,8	8,4	6,6	5,2
-3%	21,0	16,7	13,5	11,1	9,3

³ CoE - omakapitali kulu;

⁴ Rf - riskivaba määr;

⁵ Rp - riskipreemia;

⁶ Beta - koefitsient, mis võrdleb tööstusala riski turuga.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

**(21) INVESTEERIMISFONDIDE INVESTEERIMISSERTIFIKAADID KLASSIFITSEERITUNA
 ÕIGLASES VÄÄRTUSES LÄBI KASUMIARUANDE**

	2013		2012	
	Investeeringu õiglane väärtus	Maksu- mus	Investeeringu õiglane väärtus	Maksu- mus
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Citadele Baltic kinnisvarafond II	24	70	32	70
	24	70	32	70

**(22) VÕLAKIRJAD JA MUUD FIKSEERITUD TULUMÄÄRAGA VÄR TPABERID ÕIGLASES VÄÄRTUSES LÄBI
 KASUMIARUANDE**

	2013		2012	
	Investeeringu õiglane väärtus	Maksumus	Investeeringu õiglane väärtus	Maksumus
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
OECD liikmesriikide võlaväärtpaberid	-	-	-	-
Leedu valitsuse võlakirjad	7 540	7 368	8 275	8 139
Läti valitsuse võlakirjad	1 793	1 769	377	377
	9 333	9 137	8 652	8 515

Kõik väärtpaberid kujutavad endast 1. astme õiglase väärtuse hierarhia vahendeid.

**(23) VÕLAVÄÄRTPABERID JA MUUD FIKSEERITUD TULUMÄ ÄRAGA VÄÄRTPABERID, MIS ON
 VÄLJASTATUD VÕI GARANTEERITUD KESKPANKADE VÕI KOHAL IKU VALITSUSE POOLT
 KLASSIFITSEERITUNA KUI MAKSMISTÄHTAJANI HOITAVAD VÄÄRTPABERID**

	2013			2012		
	Korrigeeritud maksumus	Maksumus	Õiglane väärtus	Korrigeeritud maksumus	Maksumus	Õiglane väärtus
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Läti valitsuse võlakirjad	14 606	14 520	15 465	14 359	14 328	14 778
Leedu valitsuse võlakirjad	19 441	20 068	19 782	16 423	16 307	17 250
Ungari valitsuse võlakirjad	-	-	-	1 169	1 160	1 124
Bulgaaria valitsuse võlakirjad	-	-	-	864	829	802
	34 047	34 588	35 247	32 815	32 624	33 954

Kõik väärtpaberid kujutavad endast 1. astme õiglase väärtuse hierarhia vahendeid.

(24) TÄHTAJALISED HOIUSED KREDIIDIASUTUSTES

Investeeringisportfell jagatuna riikide järgi:	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Läti	8 775	9 517
Leedu	-	1 873
	8 775	11 390

Maksimaalse krediidiriski brutosumma on võrdne ettevõtte maksimaalse kasuliku krediidiriskiga seisuga 31. detsember 2013 ning oli 8 775 000 LVL (2012: 11 390 000 LVL).

Madala intressimääraga keskkonna tõttu peetakse mistahes õiglase väärtuse erinevust bilansilisest maksumusest ebaoluliseks.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(25) KINDLUSTUSVÕTJAD JA VAHENDAJAD

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Brutosumma kindlustusvõtjate ja vahendajate	6 358	6 527
Allahindlus ebatõenäoliselt laekuvatele summadele	(580)	(893)
	5 778	5 634

	Bruto
	tuhat LVL
Allahindlus seisuga 31. detsember 2011	(1 003)
Allahindluse vähenemine	110
Allahindlus seisuga 31. detsember 2012	(893)
Allahindluse vähenemine (lisa 8)	313
Allahindlus seisuga 31. detsember 2013	(580)

Nõuete lühiajalisuse tõttu peetakse mis tahes õiglase väärtuse erinevust bilansilisest maksumusest ebaoluliseks.

(26) NÕUDED EDASIKINDLUSTUSEST

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Nõuded edasikindlustusest brutona	173	559
	173	559

	Bruto
	tuhat LVL
Allahindlus seisuga 31. detsember 2011	(12)
Allahindluse vähenemine	12
Allahindlus seisuga 31. detsember 2012	-
Allahindluse vähenemine	-
Allahindlus seisuga 31. detsember 2013	-

(27) MUUD ETTEMAKSTUD KULUD JA VIITLAEKUMISED

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Programmid, litsentsid	110	-
Muud ettemaksed	138	90
	248	90

(28) RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Nõudmiseni hoiused krediitiasutustes	1 970	3 558
Raha ja raha ekvivalendid kokku	1 970	3 558

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(29) OMAKAPITAL

Aktsiakapital

Ettevõtte aktsiakapitali väärtus 31. detsembril 2013 oli 22 500 000 LVL ja koosnes 225 000 aktsiast (täielikult tasutud). Ühe aktsia nominaalväärtus oli 100 LVL.

	2013		2012	
	Summa	TUHAT LVL	Summa	TUHAT LVL
Hääleõiguslikud lihtaktsiad	225 000	22 500	225 000	22 500
	225 000	22 500	225 000	22 500

Igal aktsia annab aktsionäride koosolekutel hääleõiguse, saada aeg-ajalt dividende ning jääkvara.

Ettevõtte aktsionär

	2013		2012	
	Aktsiate arv	% aktsiakapitalist	Aktsiate arv	% aktsiakapitalist
Gjensidige Forsikring	225 000	100	225 000	100
	225 000	100	225 000	100

Reservkapital ja muud reservid

Vastavalt aktsionäri otsustele on osa tulu kantud reservkapitali ja muudesse reservidesse. Aktsionär võib neid reserve kasutada ja neil pole mingeid piiranguid.

Jaotamata kasumi ja aruandeaasta kasumi jaotamine

Juhatus ja nõukogu on teinud ettepaneku 3 500 000 LVL jaotamiseks dividendidena.

(30) EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

Ettevõtte tasakaalustab edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustusi ainult õigusliku loaga ning edasilükkunud tulumaks seostub sama maksuametiga.

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Edasilükkunud tulumaksu varad aasta alguses	336	344
Edasilükkunud tulumaksu kulutused kasumiaruandes aruandeperioodil (lisa 17)	115	(8)
Edasilükkunud tulumaksu varad aasta lõpus	221	336

Edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustused on seostatavad järgmiste kirjetega:

	2013		2012	
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	
	varad	varad	varad	kohustused
Edasilükkunud tulumaks on ajutiste erinevustega, mis tekivad finantsaruandluse eesmärgil esitatavate varade ning kohustuste jooksvate summade ja maksustamisel kasutatud summade vahel.	-	-	-	(22)
Erinevate eraldiste mõju	221	-	319	-
Maksukahjumite edasikandmine (Leedu filiaalis) *	-	-	39	-
Edasilükkunud tulumaksu varasid kokku	221	-	336	-
Tuvastamata edasilükkunud tulumaksu vara (lisa 30)	-	-	-	-
Edasilükkunud tulumaksu varad, neto	221	-	336	-

Omistatav

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Läti	175	212
Leedu	46	124
Edasilükkunud tulumaks aasta lõpuks kokku	221	336

* Leedu filiaali edasikantud maksukahjumid olid 2013. aasta 31. detsembri seisuga väärtuses 291 000 LVL (2012: 1 251 000 LVL). Leedu filiaali maksukahjumeid võib edasi kanda ajalise piiranguta.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(31) ERALDISED

	Kasutamata puhkuste eraldised tuhat LVL
31. detsember 2011	320
Eraldiste vähendamine (Lisa 15)	(30)
31. detsember 2012	290
Eraldiste vähendamine (Lisa 15)	(33)
31. detsember 2013	257

(32) EDASIKINDLUSTUSKOHUSTUSED

	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
Võlg edasikindlustaja Gjensidige Forsikringile (lisa 3 7)	132	45
Võlg teistele edasikindlustajatele	1	1
	133	46

Loovutatud edasikindlustuste mõju koondkasumiaruandele

	2013 tuhat LVL	2012 tuhat LVL
Edasikindlustaja osalus kogutud kindlustusmaksetes (lisa 5)	(1 232)	(913)
Edasikindlustaja osalus saamata jäänud kindlustusmaksete ja aegumata riski reservide muutustes (lisa 7)	-	(141)
Edasikindlustaja osalus makstud nõuetes (lisa 9)	386	769
Edasikindlustaja osalus rahuldamata nõuete reservi muutustes (lisa 10)	181	802
Edasikindlustaja komisjonitasu ja kasumiosa	-	12
Loovutatud edasikindlustuste netotulemus	(665)	529

(33) MAKSUD JA SOTSIAALKINDLUSTUSMAKSED

	Bilanss seisuga 31.12.2012 kohustus (+)/ ülemaksmine (-) tuhat LVL	Arvutatud 2013 (+) tuhat LVL	Makstud 2013 (-) tuhat LVL	Maksenõude na kinni hoitud (+) tuhat LVL	Bilanss seisuga 31.12.2013 kohustus (+)/ ülemaksmine (-) tuhat LVL
Maks					
Ettevõtte tulumaks Lätis	(249)	265	(356)	64	(276)
Ettevõtte tulumaks Leedus	(33)	310	-	-	277
Käibemaks Lätis	-	37	(37)	-	-
Käibemaks Leedus	5	87	(83)	-	9
Sotsiaalkindlustusmaksed Lätis	72	828	(831)	-	69
Sotsiaalkindlustusmaksed Eestis	8	167	(166)	-	9
Sotsiaalkindlustusmaksed Leedus	65	959	(952)	-	72
Üksikisiku tulumaks Lätis	43	483	(487)	-	39
Üksikisiku tulumaks Eestis	-	89	(88)	-	1
Üksikisiku tulumaks Leedus	-	345	(345)	-	-
Kinnisvaramaks Leedus	-	4	(3)	-	1
Keskkonnamaks Leedus	-	1	-	-	1
	(89)	3 575	(3 348)	64	202

Sealhulgas

Kohustused	193	478
Ülemaksmine	(282)	(278)

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(34) TEISED VÕLAUSALDAJAD

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Võlg Läti autoregistriskusele	38	43
Võlg Leedu autoregistriskusele	94	-
Võlg finants- ja kapitaliturukomisjonile	32	59
Võlg personalile	40	50
Muud kohustused	480	945
	684	1 097

(35) VIITVÕLAD JA EDASILÜKKUNUD TULUD

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Kumuleerunud vahendaja teenustasud	401	185
Kumuleerunud kindlustusmaksete tagasimaksed (lisa 12)	-	69
Muu	116	54
	517	308

(36) KOHUSTUSLIKUD MAKSED

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Läti autoregistriskeskus	138	139
Finants- ja kapitalituru komisjon	247	223
	385	362

(37) TEHINGUD JA SALDOD SEOTUD OSAPOOLETGA

Seotud osapooled on ettevõtte aktsionärid juhatuse ja nõukogu liikmed, nende lähedased sugulased ja ettevõtted, milles neil on oluline mõju või kontroll. Aruandeperioodi lõpuks oli ettevõttel seotud osapooltega järgmised kokkulepped:

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Gjensidige Forsikring, emaettevõte:		
Edasikindlustuse kindlustusmaksete loovutamine emaettevõtte le	(1 101)	(913)
Edasikindlustuse nõuded emaettevõttelt	332	583
Juhatuse liikmed		
Laekunud kindlustusmaksed	-	1

Tasumata saldod

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Gjensidige Forsikring, emaettevõte		
Nõuded edasikindlustusest	-	317
Kohustused edasikindlustusest (Lisa 32)	132	45

(38) TÖÖTAJATE ARV

	2013	2012
Personal	415	448
Agendid	272	342
	687	790

	2013	2012
Gjensidige Balticu peakontor	106	99
Läti harud	156	234
Eesti haru	30	27
Leedu haru	395	430
	687	790

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(39) JUHATUSE JA JUHTKONNA TASUSTAMISE INFORMATSIOON

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Juhatuse liikmete palk	8	37
Palkade sotsiaalkindlustusmaksed	2	9
	10	46

Aruandeaastal ei ole nõukogu liikmed nõukogus töötamise eest palka saanud. Kooskõlas FCMC Regulatsiooni nr 61 lõikega 28.7 "Avalikustamise määrus" avalikustab AAS Gjensidige Baltic tasustamisinfot rühmade kaupa – rühm, mis koosneb AAS Gjensidige Baltic juhatuse liikmetest ja rühm, kuhu kuuluvad teised ametikohad, mis mõjutavad AAS Gjensidige Balticu riskiprofiili.

	2013			2012		
	Fikseeritud	Muutuvtasu	Töötajate	Fikseeritud	Muutuvtasu	Töötajate
	tasu	tuhat LVL	arv	tasu	tuhat LVL	arv
	tuhat LVL			tuhat LVL		
AAS Gjensidige Baltic juhatuse liikmed	8		1	37		3
AAS Gjensidige Baltic ametikohad, millel on ettevõtte riskiprofiilile oluline mõju	583	74	14	401	52	11
	591	74	15	438	52	14

Muutuvtasu sisaldab preemiaid ja muid juhtkonna hüvesid.

(40) KASUTUSRENDID

Rendid rentijana

Ettevõttele kui rentijale oli minimaalsete rendimakse te jaotus periooditi, kuni tagasimaksetähtajani järgmine:

	2013	2012
	tuhat LVL	tuhat LVL
Vähem kui aasta	450	450
Ühe ja viie aasta vahel	2 250	2 250
	2 700	2 700

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

(41) JÄRELEJÄÄNUD KINDLUSTUSKOHUSTUSTE MAKSETÄHTAJA D

Alljärgnev tabel kujutab kindlustuskohustuste maksetähtaegade analüüsi vastavalt prognoositavatele netorahavoogudele tulenevalt nendest kohustustest.

31. detsember 2013

	6 kuu jooksul	6-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Kokku
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riski reservid	14 620	5 137	-	-	19 757
Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised	6 757	6 194	4 693	1 126	18 770
Edasikindlustajate osalus tehnilistes eraldistes	(1 916)	(1 014)	(420)	(100)	(3 450)
Võlg kindlustusvõtjatele	1 622	-	-	-	1 622
Võlg vahendajatele	117	-	-	-	117
Edasikindlustuse võlausaldajad	133	-	-	-	133
Netorahavoog kindlustuskohustustest kokku	21 333	10 317	4 273	1 026	36 949

31. detsember 2012

	6 kuu jooksul	6-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Kokku
	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL	tuhat LVL
Teenimata kindlustusmaksete ja aegumata riski reservid	14 076	4 946	-	-	19 022
Rahuldamata nõuete tehnilised eraldised	6 870	6 298	4 771	1 146	19 085
Edasikindlustajate osalus tehnilistes eraldistes	(1 797)	(965)	(409)	(98)	(3 269)
Võlg kindlustusvõtjatele	1 380	-	-	-	1 380
Võlg vahendajatele	215	-	-	-	215
Edasikindlustuse võlausaldajad	46	-	-	-	46
Netorahavoog kindlustuskohustustest kokku	20 790	10 279	4 362	1 048	36 479

(42) KOHUSTUSLIKU LIIKLUSKINDLUSTUSE IBNR

Vastavalt Läti Vabariigis kehtivale seadusele, mis teeb kohustuslikuks mootorsõidukitega seotud tsiviilvastutuse kindlustuse sõlmimise, sisaldavad liiklusõnnetusohvri moraalsed või valulised kannatused füüsilist valu, vaimseid kannatusi, ebamugavusi, šokki, depressiooni, alandustunnet, maine halvenemist, ühiskonnaga seostumise halvenemist ja muid moraalseid või valulisi ja kannatusi põhjustavaid tagajärgi alates tervisekahjustustest, kuni surmani liiklusõnnetuses. Ministrikabineti määrus nr 331, mis käsitleb nõuete esitamist seoses isikule moraalse kahju tekitamisega, sisaldab arvutusprotseduuri ja piiranguid, mille alusel saab isik moraalse ja valu või kannatuse eest nõuda 30 kuni 570 eurot. Kuid Euroopa Õiguskohtu otsus kohtuasjas C-277/12 ühe Läti kindlustusettevõtte vastu on näidanud, et vastav ministrikabineti määrus ei ole kooskõlas EL-i direktiividega. Mittevastavuse adresseerimine on nüüd Läti valitsuse kätes.

Käesolevate rahandusaruannete väljaandmiskuupäeval ei olnud välja antud seadust, mis seda mittevastavust parandaks ja selle tulemusel on siiani ebaselge vastav seaduslik nõudesumma, kas seadus toimib tagantjärele ja kas kohustus, kui üldse, kehtib kõigile kindlustajatele Läti turul. MTPL IBNR hulk on 2013. aasta 31. detsembril seisuga 1 473 000 LVL ja on seotud selle ebaselgusega ning võib muutuda, kui uus seadus hakkab kehtima tagantjärele. Juhtkond jälgib olukorda väga tõsiselt ja kaalub enda seisukohta, kui olukorras on rohkem selgust.

(43) BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

1. jaanuaril 2014 liitus Läti Vabariik eurotsooniga ja Läti lattu asendati euroga. Selle tulemusel teisendas AAS Gjensidige Baltic 1. jaanuaril 2014 enda finantsraamatupidamise eurodesse ja järgnevate aastate rahandusaruanded koostatakse eurodes. Võrdlev informatsioon teisendatakse edaspidi eurodesse vastavalt ametlikule kursile, mille järgi 0,702804 LVL on 1 EUR.

Komisjon otsustas jaotamata kasumi väärtuses 3 500 000 LVL jaotada dividendidena.

Sōltumatu audiitori aruanne

AAS Gjensidige Balticu aktsionārile

Raamatupidamise aastaaruande analūūs

Oleme auditeerinud AAS Gjensidige Balticu ("ettevōte") juuresolevat aastaaruannet, mis koosneb finantsseisundi aruandest seisuga 31. detsember 2013, koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest ja rahavoogude aruandest lõppeva aasta kohta, samuti lisadest, mis vōtavad kokku pōhilised arvestuspōhimōtted, ja muudest selgitavatest mārkestest, nagu nāha lehekūgedel 13 kuni 59.

Juhtkonna vastutus finantsaruannete eest

Juhtkond vastutab kōnealuse raamatupidamise aastaaruande ettevalmistamise ja avalikustamise eest vastavalt rahvusvahelisele finantsaruandlusstandardile, mis on Euroopa Liidu poolt vastu vōetud ja mille alusel juhtkond teostab vajalikud sisekontrollid, et koostada finantsaruanded, mis ei sisalda vigu, ei kogemata ega petmise eesmārgil.

Audiitorite vastutus

Meie vastutusel on hinnangu andmine nendele finantsaruannetele vastavalt meie lābiviidud auditile. Viisime auditi lābi kooskōlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega. Need standardid eeldavad vastavate eetiliste nōuete ja plaanide jārgimist ning auditi lābiviimist, et olla kindel, et finantsaruanded ei sisalda vāärinformatsiooni.

Audit hōlmab protseduure, mis on seotud tōendite hankimisega seoses summade ja avalikustamisega finantsaruannetes. Protseduuride valik sōltub meie hinnangutest, sealhulgas oluliste vāārkajastamiste hinnangust finantsaruandes, kas kogemata vōi petmise eesmārgil. Nende riskihinnangute tegemisel peame me sisekontrolle oluliseks ūksuse finantsaruannete ettevalmistusel ja õiglasel esitlemisel, ning viime lābi auditeerimisprotseduure, mis on asjakohased, mitte ūksuse sisekontrolli efektiivsuse kohta arvamuse avaldamiseks. Audit sisaldab ka hinnangut arvestuspōhimōtete sobivusele ja juhtkonna hinnangute mōistlikkusele, samuti hinnangut finantsaruannete ūldisel e esitlusele.

Usume, et auditiks kogutud info on piisav ja sobilik, millele tuginedes enda arvamust avaldada.

Arvamus

Meie arvates annab raamatupidamise aastaaruanne tõese ja õiglase ülevaate AAS Gjensidige Baltic finantsseisusest 2013. aasta 31. detsembri seisuga, ja selle finantsvõime kusest ja lõppeva aasta rahavoogudest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusprotseduuridega, mis on Euroopa Liidus vastu võetud.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Lisaks on meie kohustuseks hinnata, kas raamatupidamisandmed juhtkonna järelvalvearuandes ("juhtkonna aruanne"), nagu näha lehekülgedel 4 kuni 5, mille ettevalmistus on juhtkonna kohustus, on kooskõlas finantsaruannetega. Meie töö juhtkonna aruandega piirdus eelpool mainituga ja ei sisaldanud arvustust muule ettevõtte aastaaruandes sisalduvale informatsioonile. Meie arvates on juhtkonna aruanne finantsaruannetega kooskõlas.

KPMG Baltics SIA
Litsents nr 55

Stephen Young
Juhatuse esimees
Riia, Läti
27. märts 2014

Armine Movsisjana
Vandeaudiitor
Sertifikaat nr 178

Käesolev tekst on aruande inglisekeelse tõlke tõlge eesti keelde.

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6755380
Faks	+372 6755385
E-posti aadress	Raul.Jarve@gjensidige.ee
E-posti aadress	info@gjensidige.ee